

Dragi čitatelji!

PO STOTI PUT

S ovim brojem po stoti put odjeknut će "zvona" našeg "ZVONIKA" u dragoj nam bačkoj ravnici, a njegova jeka razlijevat će se i u Banatu, Srijemu, Srbiji i Crnoj Gori, ali i u Hrvatskoj, u mnogim zemljama Europe kao i u Australiji, Argentini, Americi, Kanadi, Novom Zelandu. Po stoti put "Zvonikom" želimo slaviti Gospodina te poticati tisuće njegovih čitatelja da zahvaljuju Bogu i razglašuju njegova veličanstvena djela koja su se zbila u općoj Crkvi. Na prvom mjestu u tom smislu ističem veliki događaj, događaj pun nade za ove naše prostore a to je susret pape Ivana Pavla II. s visokom delegacijom Srpske Pravoslavne Crkve koja je boravila u Vatikanu od 4. do 8. veljače. Vrlo je uočljivo bilo u proteklom razdoblju zauzimanje Katoličke crkve na čelu sa Sv. Ocem protiv rata u Iraku. U Crkvi u Hrvata značajan je događaj bio Teološko pastoralni tjedan za svećenike koji je i ove godine okupio gotovo sve biskupe Crkve u Hrvata kao i mnoštvo svećenika sa željom da umnože svoju vjeru, učvrste nadu i usavrše ljubav kako bi mogli zanosnije navješćivati Kristovo evanđelje sukladno "aktualnom trenutku". U našoj biskupiji od događanja koja u nama bude zahvalnost Bogu svakako je vrlo lijepi završetak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana. Opet su predstavnici različitih kršćanskih Crkava dali "lijepo svjedočanstvo" da nam je isti poklad vjere i doprinijeli uvelike ostvarenju želje Isusovog srca "da svi budu jedno". Obilježavanje četrdesete obljetnice djelovanja sjemeništa "Paulinum" i biskupijske klasične gimnazije podsjetilo nas je na sve milosti kojima nas je Gospodin obdario po ovoj tako značajnoj ustanovi koju je pokojni biskup Zvekanović rado nazivao "zjenicom naše biskupije". Kako naš list osim tema iz života Crkve prati i značajnija događanja iz kulturnog, društvenog i političkog života našega naroda na ovim prostorima, "događaji za pamćenje" od prošlog "Zvonika" bili su "Hrvatska priča" ispričana jezikom glazbe i kulture u velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće i u subotičkoj katedrali, te početak objavljivanja tjednika na hrvatskom jeziku "Hrvatska riječ", a od dragih nam narodnih običaja proslavismo prela u raznim mjestima a osobito svečano bilo je i ove godine na Velikom prelu u Subotici.

U razgovorima ovih dana u povodu stotog broja našega Lista iskristalizirala mi se nekako misao da su naše stalne rubrike zapravo "katekizam u malom". Naime, iz broja u broj imamo stalne rubrike: "Meditacija", "Zajedno na liturgiji", "Svetac mjeseca", "Naš kandidat za sveca", "II. vatikanski koncil", "Crkva - Majka i Učiteljica", "Upoznajmo Bibliju", "Ekumenizam", "Vjernici pitaju", kao i stranice "Paulinum - za duhovna zvanja", "Djeca", "Mladi" i "Obitelj", "Kreposti naših predaka", "Povijesni kutak" i "Poetski kutak" koje doista pružaju obilje građe za bolje upoznavanje i produbljanje naše vjere. Ovo ističem kao oso-

bitu značajku "Zvonika" jer mi na ovim prostorima još uvijek na hrvatskom jeziku gotovo da i ne možemo na normalan način nabaviti Bibliju, Katekizam Katoličke Crkve, Dokumente II. vaticanskog sabora, a isto tako teško i ostalu duhovnu literaturu i katoličke časopise. "Zvonik" je toj nemogućnosti, a s druge strane gorućoj potrebi, doskočio upravo po ovim brojnim rubrikama. Sretan sam stoga kad čujem kako mnogi čitatelji "Zvonika" ljubomorno čuvaju svaki broj i češće prelistavaju i čitaju ne samo novi broj nego i stare brojeve. Uvjeran sam da su mnogi preko "Zvonika" dobili poticaj da žive svoju vjeru u svom svakidašnjem životu na pravi način. I zato Vas pozivam da slavimo Gospodina za sve dobro što je po "Zvoniku" u proteklih sto brojeva učinio.

Kad me pitaju kakve su želje i kakav pogled u budućnost, onda obično odgovaram: Dok budem urednik ne kanim bitnije mijenjati koncepciju lista premda smo uvijek otvoreni za novine. U tom smislu spominjem našu novu rubriku "Medicinski kutak" kao i povremeno objavljivanje "Znanstvenog kutka". Otvoreni smo za sve ono što može biti korisno našim čitateljima. Otvoreni smo naravno uvijek i za suradnju. Rado primamo priloge svakog novog suradnika. No, svakako je moja velika želja i želja uredništva da u skoroj budućnosti započnemo bar malo raditi na profesionalan način tako da imamo bar jednu stalno zaposlenu osobu. A moja najveća želja je da svi oni koji će nam čestitati na stotom broju "Zvonika" prilože adresu bar jednog novog čitatelja. Vjerujte, to bi nam bila najljepša čestitka, najbolja satisfakcija za sav trud i sve žrtve uređivanja Lista kao i najveća nagrada za sve do sada učinjeno.

I naravno, na kraju, želim zahvaliti prije svega svojim najbližim suradnicima na ustrajnosti u ovom napornom ali važnom poslu, zatim svim stalnim rubrikantima, svim članovima uredničkog vijeća, svima koji su nam stalno ili povremeno slali svoje priloge (bili bismo sretni da ih bude svaki put sve više i iz što više župa!), zatim svim pretplatnicima kao i svima onima koji su neumorno prodavali "Zvonik" i uredno nam slali novac da bismo mogli "preživjeti". Zahvaljujemo i brojnim dobročiniteljima i sponzorima bez kojih također ne bismo mogli i svima onima koji su nam na bilo koji način pomogli, napose molitvama i žrtvama. Neka Bog svima uzvрати na "svoj način" jer on najbolje zna što kome treba.

Svjesni smo i svojih propusta i pogrešaka zato svakako molimo za oprostjenje sve one koje smo možda rastužili ponekom pogreškom u tekstu ili ponekad, premda vrlo rijetko, neobjavlivanjem nekih priloga.

U Božje ruke izručamo i naš budući rad. Neka ga on blagoslovi obilnim blagoslovom jer samo tako ćemo moći nastaviti, u nadi da će nam ipak biti lakše i bolje.

Ovaj "drugačiji" uvodnik i pomalo novi tehnički izgled lista neka bude znak da kročimo u novo razdoblje povijesti ovoga mjesječnika.

Zahvalan na svakoj potpori, svima vama, dragi moji čitatelji, želim puno užitka u čitanju i puno, puno radosti u kršćanskom življenju, što je krajnji cilj ovog časopisa.

S ljubavlju, vaš urednik

Piše:
Željka Zelić

Dobro došao - ČOVJEČE?

Susrećem svako malo jednu mladu ženu. Na njoj počiva Duh Božji. Lice joj je onakvo kakvo joj je Bog dao. Osmijeha na njemu ne manjka. Ali, Bog je za nju pripremio i zamislio drukčiji put... Uskratio joj savršeno zdravlje, uskratio joj slavu i moć, savršenu ljepotu, savršen razum i percepciju, savršen govor i umijeća, sve ono u ljudskim očima vrijedno. Sve ono za čim ljudsko srce čezne. Ali, njoj čežnje ne manjka. Dovoljan joj je samo jedan pogled, samo jedan osmijeh, samo jedna ljudska riječ. Mnogi joj se ljudi oko mene smiju. Ne razumiju oni zašto tako puno priča, ne razumiju kad želi biti prva, kad se upadljivo i glasno smije. Ne razumiju da je Isus rekao: "Blago siromasima duhom, njihovo je Kraljevstvo nebesko" (Mt 5,3). Ta žena na sebi ne nosi oklop. Jer ne zna kontrolirati svoje emocije, jer je onakva kakvu je Bog želi, jer se ne zna skrivati iza svojega pravoga lica da bi se ljudima svidjela.

A mi, možemo li mi vidjeti sebe jasno u zrcalu svojega srca? Vučemo li mi sa sobom oklop? Kad bismo ogolili svoje misli, svoja djela i srce, da li bismo mogli reći "dobro došao - čovječe?"

Vrijeme je poklada. Možda nije najbolja sintagma "skinimo maske". Ja smijem biti pred drugima slaba, ja se ne moram pretvarati da sam ono što nisam. Bog jedini oblači u pravu ljubav, pravednost, istinu, dobrotu, krotkost, vjeru, strpljivost

Učeći se od onih kojima je Bog skinuo oklop sa srca i lica, možda ćemo lakše čistim srcem i očima jednoga dana gledati Boga licem u lice, jer rečeno je: "Blago čistima srcem, oni će Boga gledati" (Mt 5,8).

DELEGACIJA SVETOG SINODA SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE U VATIKANU

Događaj koji je sigurno obilježio protekli period Crkve na našim prostorima svakako je posjet delegacije Svetog sinoda SPC Vatikanu. O tom događaju prenosimo IKINU vijest te pozdrav što ga je papi Ivanu Pavlu II. uputio episkop Amfilohije, kao i vijest o povratku delegacije iz Vatikana koje su objavljene na "web" stranici SPC-a. Zahvaljujemo Bogu na ovom milosnom susretu koji će u Crkvi kod nas ali sigurno i šire sigurno biti veliki doprinos ostvarivanju želje Isusovog srca "Da svi budu jedno".

SUSRET S PAPOM IVANOM PAVLOM II.

Papa Ivan Pavao II. primio je 6. veljače u posebnu audienciju izaslanstvo Svetog sinoda Srpske pravoslavne crkve, koje predvodi crnogorski metropolit Amfilohije Radović zajedno s vladikom Irinejom Bulovićem i dekanom Pravoslavna bogoslovnog fakulteta Vladanom Perišićem. Papa je tom prigodom istaknuo kako taj susret, koji se ostvaruje na početku trećeg tisućljeća, ima veliko značenje i ispunja nadom.

Po ocjeni Svetoga Oca, posljednje desetljeće 20. stoljeća obilježeno je ne malim brojem bolnih događaja, koji su izazvali neizreciva stradanja velikog broja stanovništva na Balkanu. Nažalost, nisu bile odsutne ni nepravde te njihovi počinitelji nisu oklijevali pri instrumentalizaciji vjerskih i domoljubnih osjećaja i vrijednosti kako bi nanijeli još veće rane svojim bližnjima, rekao je Papa, dodavši da Crkve nisu iznevjerile svoj zadatak da stalno pozivaju sve učesnike u sukobu na mir, na uspostavu pravde i na poštivanje prava svakog pojedinca, bez obzira na njegovu etničku ili vjersku pripadnost. Kao što je poznato, i Sveta Stolica je, bez pogrešnih tumačenja i nepristrano, često podizala svoj glas, i ja osobno nisam propustio to učiniti i prije i u tijeku zbivanja koja su 1999. posebno pogodila stanovništvo vaše zemlje, podsjetio je Sveti Otac.

U svom je govoru Papa spomenuo i kako se Crkve danas suočavaju s novim zahtjevima i izazovima koji proizlaze iz nezaustavljive promjene europskoga kontinenta. Kršćanski identitet Europe, koji je u korijenima oblikovan iz dva predanja - zapadnoga i istočnoga, katkad izgleda stavljen u pitanje, kazao je Papa, napomenuvši kako nas to treba poticati u traženju i promoviranju svakog oblika suradnje koji će omogućiti i katolicima i pravoslavcima da zajedno pružaju živo i uvjerljivo svjedočanstvo njihova zajedničkog predanja. To svjedočanstvo bit će

uspješnije, ne samo u afirmiranju evanđeoskih vrijednosti, kao što su mir, dostojanstvo osobe, obrana života i pravda u suvremenom društvu, nego također u približavanju i u konsolidiranju onog bratstva koje treba obilježavati crkvene veze katolika i pravoslavnih, istaknuo je Papa. U obraćanju izaslanstvu Svetog sinoda SPC, Sveti Otac također je rekao kako se njihova Crkva kroz stoljeća, i u ne malim teškoćama, zalagala za širenje evanđelja u srpskom narodu, pridonoseći tako unapređenju kršćanskog identiteta Europe.

Taj prvi posjet tako visokoga izaslanstva SPC Vatikanu ostvaren je na poziv predsjednika Papinskog vijeća za jedinstvo kršćana kardinala **Waltera Kaspera**, koji je u svibnju protekle godine posjetio Beograd i susreo se s patrijarhom **Pavlom.**/IKA/

POZDRAV NJEGOVOG VISOKOPREOSVEŠTENSTVA MITROPOLITA CRNOGORSKO-PRIMORSKOG G. AMFILOHIJA, NJEGOVOJ SVETOSTI PAPI JOVANU PAVLU II.

Vaša Svetosti,

Čini mi veliku čast što mi se dala mogućnost da Vašoj Svetosti prenesem najsrdahnije pozdrave Njegove Svetosti Patrijarha srpskog Pavla i Svetog Sinoda naše Srpske Pravoslavne Crkve. Kao delegacija, mi predstavljamo jednu Crkvu apostolske vere i evanđelskog načina življenja, potvrđenog Svetim Ocima nepodeljene Crkve prvih deset vekova Istoka i Zapada.

Mi smo Crkva koja je uvek ispovedala i ispoveda Hrista raspetoga i vaskrsloga. Kao što kaže Apostol Pavle: "Crkva izgrađena na temelju apostola i proroka", koja ima "za krajeugaoni kamen samoga Isusa Hrista" (Ef. 2,20-21).

"Istinujući u ljubavi" (Ef. 4,15) došli smo u stari Rim da se poklonimo spomenu i moštima najsvetijih apostola Petra i Pavla i drugih mučenika ovog čudesnog grada, kao i da zagrlimo bratski Vašu Svetost i Vaše saradnike u raznim Pontifikalnim savetima, sa kojima smo se sreli ovih dana, uspostavljajući hrišćanski i duboki dijalog, uživajući u Vašem gostoljublju.

Imamo potrebu za dijalogom iskrenim i bez predrasuda, koji se odvija u smirenju i sa verom u Božanski promisao. Imamo potrebu za razmenom iskustava kako bi se mogli suočiti sa savremenim problemima. Molimo se za mir u celom svetu i za jedinstvo Crkava.

Znamo da je "u svakom narodu mio Gospodu onaj koji ga se boji i tvori pravdu" (Dela ap. 10,35), i da je On "stvorio od jedne krvi svaki narod čovečanstva da stanuje po svemu licu zemaljskom" (Dela ap. 17,26).

Naša Crkva i naš hrišćanski narod, samo je u dvadesetom veku doživeo sedam ratova i još uvek strada noseći i danas duboke rane, naročito na Kosovu i Metohiji. Kao takva, naša Crkva i naš hrišćanski narod pozivaju, zajedno sa Vama, Vaša Svetosti, moćnike zemaljske, naročito, SAD sa njihovim saveznicima, da ne započnu novi rat, ovoga puta protiv Iraka. Ovaj novi rat biće nesumljivo novi poraz svih, nova sramota za celo čovečanstvo, ne samo poniženje časnog iračkog naroda i njegovo razaranje.

U ime Oca i Sina i Svetoga Duha, Boga večne Ljubavi i Mira, pozdravljamo Vas i još jednom Vam blagodarimo.

Hvala!

KONFERENCIJA ZA NOVINARE NA SURČINSKOM AERODROMU

Delegacija Svetog arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve: Mitropolit crnogorsko-primorski G. **dr Amfilohije**, Episkop bački G. **dr Irinej**, arhimandrit **Andrej Cilerdžić** i jerej **dr Vladan Perišić**, dekan Bogoslovskog fakulteta u Beogradu, vratila se danas iz višednevne posete Vatikanu, gde je boravila na poziv kardinala **Valtera Kaspera**, predsednika Pontifikalnog saveta za unapređenje jedinstva među hrišćanima.

Obraćajući se novinarima, na izuzetno posećenoj konferenciji za štampu, održanoj na aerodromu Surčin, Njegovo Visokopreosveštenstvo Mitropolit crnogorsko-primorski G. Amfilohije je naglasio da je "poseta bila veoma značajna jer je delegacija imala priliku da poseti sve glavne ustanove i pontifikalna veća, i da se sretne sa ličnostima koji te ustanove vode, tako da smo sagledali život i sveukupno delovanje Rimokatoličke crkve u svetu. Imali smo priliku da razmenimo iskustva i mišljenja o praktičnim pitanjima, kao i da razgovaramo o teološkim problemima, na prvom mestu o onome što nas sjedinjuje, a i o pitanjima u kojima postoje razlike. To se odnosi i na ustrojstvo Crkve, i na misiju u raznim oblastima života. Sve je bilo u duhu pravog, istinskog dijaloga, na kome počiva sama Crkva i koji je u Njenoj suštini."

Mitropolit Amfilohije je, govoreći o poseti delegacije poglavaru Rimokatoličke crkve, rekao da je Papa Jovan Pavle II uputio lične pozdrave Njegovoj Svetosti Patrijarhu srpskom G. Pavlu i srpskom narodu, uz želju da posle svih tragičnih zbivanja, naš narod prevaziđe sve teškoće i probleme i nađe svoje pravo mesto, i da će se poštovati ljudska prava svih naroda na Balkanu. /.../

Episkop bački Irinej je istakao da su poseban utisak ostavile posete hrišćanskim svetinjama Rima, koji su domaćini omogućili našoj delegaciji. To je, bio i jedan duhovno-poklonički program i boravak. Na članove delegacije najjači utisak ostavila je poseta katakombama i iskopinama u kojima se nalazio. Episkop Irinej je istakao da "I u pogledu kontakata sa svetinjama, i sa živom Crkvom, sa hrišćanima na raznim položajima, raznih zvanja i uzrasta, imali smo više nego plodnu i otvorenu razmenu mišljenja. Nadam se da se svi, i mi i domaćini, na kraju osećamo da smo duhovno bogatiji posle ovih susreta."

Dočeku delegacije Svetog arhijerejskog sinoda su, pored zvaničnika Srpske Pravoslavne Crkve prisustvovali **dr Vojislav Milovanović**, republički ministar vera i nadbiskup beogradski **Stanislav Hočevar**. /prema web stranici SPC-a/

U POVODU DANA MEDIJA TRIBINA

ISTINA KAO SREDSTVO KOMUNIKACIJE

Izdavački odjel Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" u Subotici i ove je godine priredio susret predstavnika sredstava društvenog priopćavanja na blagdan sv. Franje Saleškog, zaštitnika medija, 24. siječnja u velikoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo". Pozdravljajući novinare i publiku, predsjedavajući Instituta **mr. Andrija Kopilović** je podsjetio na važnost uloge koju imaju mediji i koju im Crkva pridaje te citirao 5. točku dokumenta "Inter mirifica" u kojoj se kaže da svatko ima pravo na informaciju ali također da nije svako znanje od koristi već je ljubav ona koja izgrađuje.

Na ovogodišnjem susretu izvrsno koncipirano i vrlo jasno predavanje održao je beogradski nadbiskup **Stanislav Hočevar** pod nazivom "Istina kao sredstvo komunikacije".

Nadbiskup Hočevar je ustvrdio da je ISTINA kriterij života. Nekada su ljudi živjeli po principima moralnih, etičkih i religioznih vrijednosti, a danas je vladajuće mnjenje pluralističkog društva. Relativizam svih vrijednosti je vrlo prisutan, a u medijima vladaju senzacionalizam i izvanrednost. Proces globalizacije poziva sve ljude da se aktivno uključe u događaje, u društveni život. Pri svemu tome najvažnije je oblikovati SAVJEST i izgraditi STRUČNOST. Upravo oblikovati savjest znači tražiti istinu a u tome će, naravno, napose pomoći stručnost, tj. poznavanje medija. U tom procesu potrebno je oblikovati i korisnike medija. Mediji su pozvani da kao vrhovno mjerilo upotrebljavaju istinu. Tako istraživačko novinarstvo traži povijesnu, filozofsku istinu, a ne samo senzacijsku. Dan novinara je i dan Crkve, dan koji nas poziva na međusobnu komunikaciju.

Ovom susretu prisustvovali su predstavnici mađarskih, srpskih i hrvatskih medija. Nakon predavanja i nekoliko pitanja prisutnih, druženje je nastavljeno u krugu novinara gdje je po prvi puta objavljena vijest da će 31. siječnja izaći prvi broj "Hrvatske riječi" čiji je osnivač Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine. /K.Č./

ŽEDNIK U ZNAKU KRUNICE I KARITASA

I po vrlo hladnom vremenu sastajala su se kruničarska društva moleći zlatnu krunicu. Naše starije mještanke praktično raju ovu pobožnost već više godina. Ove godine to ima poseban značaj, jer je Godina krunice.

Žedničani sa svojim župnikom su vrlo aktivni i na polju karitasa. Od Božića traje akcija "Kako pomoći bratu čovjeku". Vjernici su skupili određenu sumu novca a i župnik je dao svoj prilog. Puno je onih kojima treba pomoći, pa smo zamolili gospodina **Slobodana Vujačića**, generalnog direktora Fidelinke za pomoć. Zahvaljujući toj pomoći i prikupljenim sredstvima uspjeli smo napraviti 25 paketa i tako obradovati najpotrebnije. Zahvaljujemo se od srca donatorima.

Početak veljače uvijek krasi "Devetnica Gospi Lurdskoj". U našoj crkvi obavljaju je vjernici sa svojim župnikom. Mladi se pripremaju za poklade, a o tome više u sljedećem broju "Zvonika".

Kata Ostrogonac

I OVE GODINE ZAJEDNO ZA JEDINSTVO

U Subotici je i ove godine na tradicionalan način obavljena Molitvena osmina za jedinstvo kršćana. Katolici, pravoslavci, reformirani kršćani i evangelici grada Subotice kroz osam dana okupljali su se po subotičkim crkvama na molitvu očitujući na taj način da tako žele dati svoj doprinos ostvarenju želje Isusovog srca "Da svi budu jedno". Ove godine molitva za jedinstvo održana je u katoličkim crkvama sv. Jurja, Isusova Uskrsnuća, Sv. Roka, Sv. Križa, te u pravoslavnoj crkvi "Vaznesenja Gospodnjeg" kao i u evangeličkoj i kršćanskoj reformiranoj crkvi. Bilo je lijepo vidjeti kako vjernici različitih kršćanskih Crkava zajedno mole a njihovi službenici tumače zanosno Božju riječ. Posebno valja napomenuti da su uglavnom u katoličkim crkvama Božju riječ tumačili predstavnici drugih kršćanskih zajednica a katolički svećenici u njihovim crkvama.

Svečani završetak Molitvene osmine i ove godine bio je u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije. Pozdravljajući prisutne biskup domaćin **Ivan Péntzes** izrazio je svoju radost zbog ovog zajedništva i svjedočenja kršćanske ljubavi na tako izuzetan način. Svečano Euharistijsko slavlje predvodio je beogradski nadbiskup **mons. Stanislav Hočevar** u zajedništvu sa subotičkim biskupom Ivanom Péntzesom i svećenicima i redovnicima grada Subotice a u nazočnosti pravoslavnog episkopa bačkog **Irineja** te **Csete Szemesija**, biskupa Reformirane kršćanske crkve, kao i pravoslavnog paroha, arhijerejskog namjesnika **Milivoja Mijatova** te pravoslavnih svećenika koji su došli u pratnji episkopa Irineja.

Prigodne propovijedi održali su episkop Irinej i biskup Szemesi.

Na misi su pjevali združeni katedralni zborovi "Albe Vidaković" i "Sv. Terezija" a ovom slavlju nazočili su i **József Kasza**, potpredsjednik republičke vlade, **Imre Kern**, predstavnik vojvođanske pokrajinske vlade, **István Ispánovics**, gradonačelnik Subotice, te **Géza Kucsera**, predsjednik Izvršnog odbora subotičke općine.

Na molitvu za jedinstvo kršćana i ove godine se okupljao lijepi broj vjernika usprkos lošim vremenskim prilikama a skupina od dvadesetak vjernika sudjelovala je na molitvi u svim crkvama.

Andrija Anišić

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Dan posvećenog života u Subotici je i ove godine proslavljen u subotičkoj franjevačkoj crkvi. Slavlje je započelo molitvom krunice koju su predmolile redovnice. Slijedila je svečana sv. misa koja je započela blagoslovom svijeća. Svijeće je

u kapeli Crne Gospe blagoslovio subotički biskup **mons. Ivan Péntzes**. Okupljene redovnice, redovnici i svećenici s biskupom pošli su potom iz kapele u crkvu gdje je nastavljena sv. misa. U procesiji je sudjelovalo dvanaest redovnica iz Družbe sestara Naše Gospe, Kćeri Milosrđa te sestre Dominikanke kao i desetak redovnika i svećenika. Sv. misu je predvodio biskup Péntzes. Božju riječ čitale su **s. Blaženka** i **s. Iva** a prigodnu propovijed

održao je **o. Celestin Čakalić** iz Krapine. On je u svojoj propovijedi protumačio važnost posvećenog života u Crkvi, osobito važnost redovnika i redovnica. Redovnici i redovnice su osobe koje često ljudima pomažu duhovno. Ponekad je dovoljna samo njihova prisutnost da bi se ljudi osjećali sigurnijima i mirnijima. Također je istaknuo kako su svi ljudi posvećeni svojim pozivom, redovnici po

svojim zavjetima, a supružnici po bračnom životu. Svi se mogu i trebaju posvetiti u svom poslanju. On je ukazao na primjer Majke Terezije koja je često ponavljala da smo na zemlji zato da da bismo postigli svetost. On je okupljene vjernike poticao da mole za svećenička i redovnička zvanja koja su jako potrebna Crkvi. Ovom sv. misom započela je i devetnica u čast Gospi Lurdske koja se tradicionalno održava u franjevačkoj crkvi.

Redovnici i redovnice su poslije sv. mise nastavili druženje u vjeronaučnoj dvorani gdje su **o. Marijanu Kovačeviću** čestitali imendan.

s. Iva B.

VJERSKA EMISIJA NA RADIJU I TELEVIZIJI U ODŽACIMA

Lokalni radio "Radio Odžaci" od 27. studenog 2002. svake srijede od 17,15 do 17,45 sati ima katoličku emisiju "Glas vjere". Ova emisija je zaživjela zahvaljujući dobroj volji i sposobnosti u organiziranju ovakvih emisija na radiju **preč. Stipanu Bošnjaku**, župniku iz Plavne i bačkom dekanu, koji je stekao iskustvo na radiju u Baču. U realizaciji emisije sudjelovali su osim **preč. Stipana Bošnjaka** i **Jakob Pfeifer**, župnik u Odžacima i Apatinu, te direktor Informativnog centra u Odžacima **Milan Novaković**.

Ova katolička vjerska emisija nalazi se na frekvenciji: ST 195 i UKT 89,7.

Urednik emisije je **Stipan Bošnjak**, voditeljica je **Elena Deman**, a kao sudionik javlja se **Jakob Pfeifer**; za tonskim pulutom je izvršni **Janko Pavlis**.

Još jedan događaj zavrijeđuje pozornost. Od prije nekoliko mjeseci Odžaci imaju i lokalnu televiziju OTV, ona je privatnog karaktera. Direktor odžačke televizije **Predrag Čurčija** je ponudio župniku Jakobu Pfeiferu mogućnost da uređuje i vodi vjersku emisiju od pola sata. Ova TV emisija, pod nazivom "**Ja sam Put, Istina i Život**", prvi put je emitirana 23. prosinca 2002. i to u duhu Božića. Emisija je na programu svakog drugog ponedjeljka i to od 18,30 do 19 sati.

Ovom prilikom zahvaljujemo, mi koji vodimo ove emisije na radiju i na televiziji, u ime svih slušatelja i gledatelja, djelatnicima iz Informativnog centra Odžaci i odžačkoj televiziji na dobroti po kojoj su vjernici dobili svoje emisije na vrlo značajnim medijima.

Jakob Pfeifer

SIJEČANJSKA KRUNICA PO OBITELJIMA

Krunica u obiteljima - radost

Stara je tradicija u ovim krajevima da se od nove godine do Svijećnice obavlja osobita pobožnost Svete Krunice. Po obiteljima se razmatra i moli sedam radosnih otajstava Marijina života. U župi **Marije Majke Crkve** u Subotici ta je pobožnost obnovljena i svake godine sve više cvjeta. Naime, vjernici se u večernjim satima okupljaju u većim grupama da bi zajednički molili ta otajstva krunice. Ove godine se na teritoriju župe ta molitva obavljala u četrnaest manjih zajednica, a sudjelovalo je oko tristo osoba. Zanimljivo je istaknuti da su bile i dvije dječje grupe. Svaka grupa je na svoj način specifična. Predmole otajstva i čitaju razmatranja muškarci, žene, djeca, mladi... U jednoj grupi redovito i vrlo lijepo je predmolila jedno otajstvo djevojčica od četrnaest godina. Tako su ta siječanjska okupljanja veliko osvježenje cijeloj župnoj zajednici, a napose obiteljima. Molitelji su ustrajno svaku večer posjećivali jedni druge da bi zajedničku molitvu učinili uistinu izvorom svoga zajedništva. I nakana ovih molitvenih okupljanja svih proteklih godina pa i ove bila je "jedinstvo i zajedništvo obitelji". Završetak je bio u župnoj crkvi.

U večernjim satima, 31. siječnja, okupile su sve skupine te su zajedno izmolile krunicu. Slijedila je sveta misa prikazana na nakane prisutnih molitelja. U homiliji je župnik ove godine obradio dio poruke Svetoga Oca o krunici, napose o kontemplativnom načinu molitve u kojoj je razmatranje otajstva ujedno i poticaj da se prema njima uskladi i život. Govorio je o "Uzrocima naše radosti", da bismo u svagdašnjem životu prepoznali ono što je lijepo i znali se radovati. Srce je puno ondje gdje ima istinske radosti, istaknuo je župnik. /Zv/

Ustrajni u moljenju

Tradicionalno moljenje krunice u siječnju, koje su proteklih godina župljani subotičke župe sv. Roka molili u obiteljskim kućama, "preselilo" se kod časnih sestara Kćeri milosrđa koje su srdačno otvorile vrata samostana i svoje kapelice moliteljima krunice. Tridesetak vjernika ustrajno je molilo krunicu i završilo je zadnjeg dana siječnja svečanom sv. misom koju je predvodio župnik **Andrija Anišić**. Ova je molitva krunice bila izvorom mnogih milosti i rado je moljena. /K. Č./

DEVETNICA GOSPI LURDSKOJ

U subotičkoj franjevačkoj crkvi od 2. do 11. veljače održana je tradicionalna devetnica u čast Gospe Lurdske. Svaku večer u 17 sati vjernici grada Subotice okupljali su se na molitvu Krunice a poslije toga je bila sv. misa i prigodna propovijed. Ovogodišnji gost propovjednik bio je franjevac iz Krapine o. **Celestin Čakalić**.

U okviru ove devetnice otkad je blaženim proglašen kardinal Stepinac svečano se slavi i njegov blagdan za čitav grad. I ove godine Stepinčevo je svečano proslavljeno. Sv. misu je predvodio subotički biskup **dr. Ivan Pénzes** u zajedništvu s desetak franjevaca i svećenika grada. Nazočne su bile i redovnice i sjemeništari te puna crkva vjernika. Sve je na početku slavljia pozdravio gvardijan o. **Zoltan Dukai**. Na misi je pjevao zbor franjevačke crkve pod ravnanjem **Jelene Demšedi**.

U svojoj propovijedi biskup se osvrnuo na Gospina ukazanja u Lurdu, na proslavu Dana bolesnika i na lik dragoga blaženika Alojzija Stepinca. U svojoj propovijedi je među ostalim rekao:

"Mogli bismo reći da Lurdska ukazanja potiču cijelu Crkvu i svakog člana Crkve ponaosob na čistoću, na skromnost, na spremnost na žrtvu te na molitvu i ljubav prema bolesnicima i siromasima".

Govoreći o bl. Alojziju je rekao:

No, Crkva danas stavlja pred nas još jednog svog velikana, a to je lik blaženog Alojzija Stepinca, kardinala i zagrebačkog nadbiskupa. Za njega jasno možemo reći da mu je Isus Krist bio temelj njegova života, a vjera i vjernost Crkvi da su obilježili njegov život. Blaženi Alojzije Stepinac tijekom svog zemaljskog života kao zagrebački nadbiskup znao se mnogo puta i na razne načine solidarizirati sa svim nezaposlenima, bolesnima, nerođenima i svima onima koji su iz različitih razloga bili bačeni na rub ljudske bijede. Nadalje, kao čovjek žive vjere i nepokolebljive nade u mnogim je svojim pismima poticao mnoge na ustrajnost u vjeri i na iskrenu ljubav prema svakom čovjeku. On je doista bio osvjedočeni primjer kako je moguće, u svim životnim okolnostima, ostati vjeran Isusu Kristu i biti blizak čovjeku...

Blaženi Alojzije, taj velikan vjere, crpio je snagu za vjeru upravo po Marijinom uzoru. Njegova ljubav prema Mariji nije jenjavala ni u najtežim trenucima njegova života. Ne jedanput, kako kroničari bilježe, Blaženik je znao molitvom obraćati se Mariji: "Učini me dostojnim, Presveta Djevice, da Te mogu hvaliti! Daj mi snage na životnom putu!", istaknuo je biskup Pénzes i završio svoju propovijed Blaženikovom molitvom koju je izgovorio prigodom zavjetnog hodočašća Zagrebačke nadbiskupije, na Mariju Bistricu: "Obećajemo da ćemo Ti ostati vjerni i iskreni štovatelji. Vjerni dok budu žuborili potoci naši, šumile rijeke naše. Vjerni dok se budu zelenile livade naše, dok se budu zlatile njive naše, dok se budu sjenile šume naše."

Istovremeno je u katedrali-bazilici sv. Terezije u Subotici bila ista pobožnost na mađarskom jeziku. Kao i svake godine prigodne propovijedi imali su svećenici i redovnici Subotičke biskupije a na sam blagdan Gospe Lurdske svečanu sv. misu slavio je biskup **Pénzes** u zajedništvu sa svećenicima grada. Pobožnost je završila posvetom Bezgrešnom Srcu Marijinu. Pred izloženim kipom Gospe Lurdske biskup je posvetio Bezgrešnom Srcu Marijinu sebe, sve svećenike, redovnike i redovnice, bogoslove i sjemeništari te sve Kristove vjernike laike povjerene mu biskupije.

Andrija Anišić

HRVATSKA PRIČA U SUBOTICI

U organizaciji Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici na čelu s **dr. Jasminom Kovačević**, generalnom konzulicom, u Subotici je 1. i 2. veljače predstavljen projekt Hrvatske matice iseljenika i HRT-a "Hrvatska priča". U subotu, 1. veljače u velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće održan je svečani koncert za predstavnike hrvatskih institucija i organizacija Vojvodine. Prisutan je bio i načelnik Sjeverno-bačkog okruga te predstavnici pokrajinske i općinske vlade.

U predvorju vijećnice svojim proizvodima i turističkom ponudom predstavila se županija Vukovarsko-srijemska.

U programu su nastupili Tamburaški orkestar HRT-a pod ravnanjem **Siniše Leopolda** a nastupili su i muška klapa "Grdelin", ženska klapa "Čakulone", te solistica **Barbara Othman** i **Dražen Kurilovčan**. Voditeljica programa je bila autorica ovoga projekta **Lejdi Oreb**.

Sudionike ovog jedinstvenog umjetničkog događaja pozdravili su vukovarsko-srijemski župan **Nikola Šafer**, koji je sa svojim suradnicima također nazočio ovom dvodnevnom gostovanju; zatim **Géza Kucsera**, predsjednik Izvršnog odbora skupštine općine Subotica, **Boris Maruna**, predsjednik HMI, **dr. Jasmina Kovačević**, generalna konzulica R. Hrvatske u Subotici, te **mr. Josip Ivanović**, predsjednik novoosnovanog Hrvatskog nacionalnog vijeća u Jugoslaviji.

I ovu divnu "hrvatsku priču" obasjavalo je svjetlo svijeće s likom bl. Alojzija Stepinca, koji je zaštitnik ovog projekta.

Koliko su i ostali Subotičani bili zainteresirani za ovu "priču" očitovali su svojom nazočnošću u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije u koju su sutradan, na Svijećnicu, došli u velikom broju. Gosti iz Hrvatske nastupili su na svečanoj župnoj misi koju je predvodio katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić** u nazočnosti subotičkog biskupa **mons. Ivana Pénzesa** i beogradskog nadbiskupa **mons. Stanislava Hočevara**.

U prigodnoj propovijedi, pozdravljajući izvođače "Hrvatske priče", **mons. Beretić** je podsjetio da u Subotici i u Bačkoj već stoljećima žive Hrvati te uvijek s posebnom radošću dočekuju goste iz Hrvatske i zahvalio im na zajedništvu što "nisu došli samo pjevati i svirati u subotičku katedralu nego i aktivno sudjelovati u sv. misi i tako svjedočiti svoju vjeru nadahnuti svojim uzorom i zaštitnikom bl. Alojzijem Stepincem".

Na kraju sv. mise goste je pozdravio biskup Pénzes te im zahvalio što su svojim nastupom i sudjelovanjem vjernicima Subotice uljepšali blagdan Svijećnice.

Na sv. misi osim brojnih vjernika bili su nazočni gosti iz Vukovarsko-srijemske županije na čelu sa županom, djelatnici Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici i predstavnici lokalne samouprave.

Andrija Anišić

KONSTITUTIVNA SJEDNICA HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA U SAVEZNOJ REPUBLICI JUGOSLAVIJI

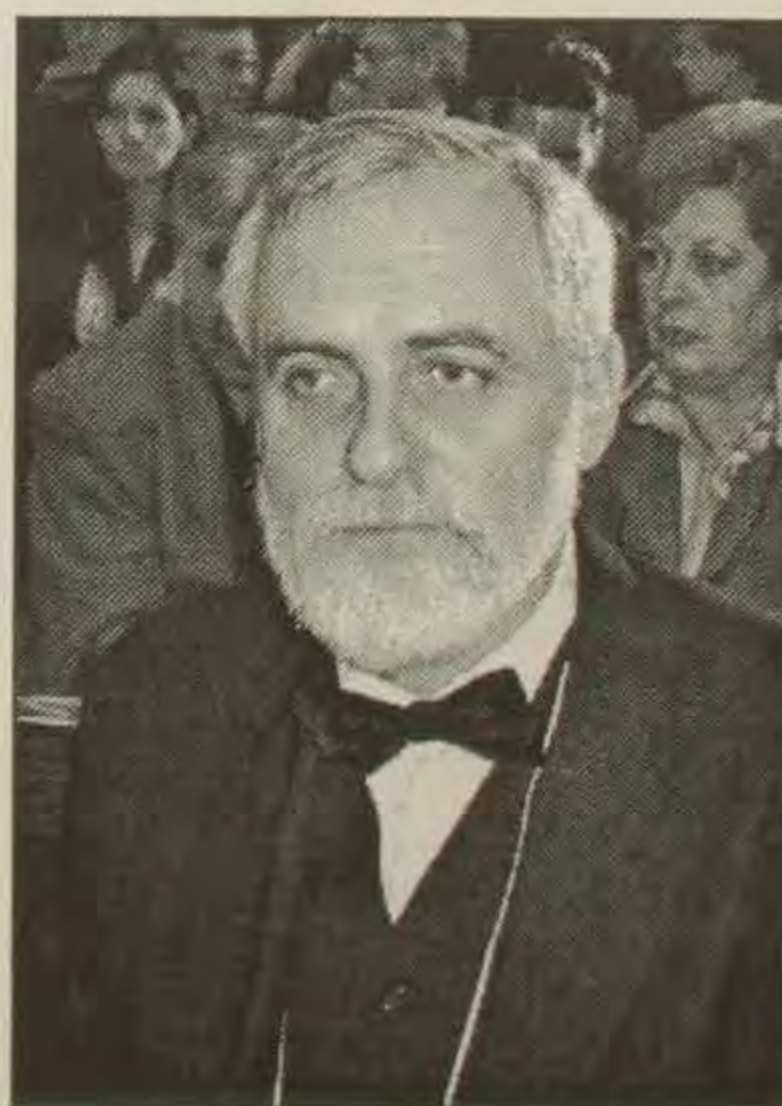
PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

Dana 25. siječnja 2003. godine u 11.00 sati u Subotici je održana prva Konstitutivna sjednica Hrvatskog nacionalnog vijeća u Saveznoj Republici Jugoslaviji. Hrvatsko nacionalno vijeće je najviše predstavničko tijelo Hrvata u Saveznoj Republici Jugoslaviji, koje će zastupati interese hrvatske zajednice prije svega u područjima: kulture, informiranja, obrazovanja i uporabe jezika na temelju saveznog Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina donijetog 2002. godine. Konstitutivnu sjednicu je sazvala grupa od 20 vijećnika (A-lista: gdje je okupljena većina hrvatskih institucija i organizacija) u dogovoru s nositeljem B-liste izabranih članova Hrvatskog nacionalnog vijeća.

U radu Konstitutivne sjednice sudjelovalo je svih 35 vijećnika, s tim da je jedan vijećnik napustio sjednicu nakon 15 minuta iz opravdanih razloga.

Nakon verifikacije mandata vijećnika pristupilo se polaganju prisege. Po običajnom pravu sjednicu je otvorio najstariji vijećnik, gospodin **Josip Gabrić**. Nakon uvodnih riječi u svom izlaganju je odbacio predloženi dnevni red želeći formirati statutarnu komisiju koja bi izradila novi prijedlog Statuta, odbacivši predloženi prijedlog što su ga predložila dvadesetorica vijećnika. Nastariji vijećnik nije dopustio usvajanje Poslovnika o radu sjednice u kojem je stajala kao posebna i središnja točka dnevnog reda rasprava o prijedlogu Statuta. Nakon duge i teške diskusije ipak se moralo pristupiti glasovanju za prijedlog stvaranja statutarne komisije ili prihvaćanja Poslovnika o radu i zakonitog nastavka rada konstitutivne sjednice. Kada je većinom glasova prihvaćen drugi prijedlog, odnosno Poslovnik o radu konstitutivne sjednice, grupa od trinaest vijećnika sa B-liste je protestno napustila sjednicu.

Ostali vijećnici (20 sa A-liste i 1 vijećnik sa B-liste) su nastavili rad uz izričito žaljenje što se ovaj incident dogodio. Svjesni svoje odgovornosti, kako osobne, tako i odgovornosti pred elektorima, odnosno narodom kojega zastupamo i potrebom da se Hrvatsko nacionalno vijeće što prije stavi u funkciju i djeluje, neophodno je bilo izvršiti konstituiranje da bi se pokrenuo postupak registriranja i time dao pun legitimitet radu HNV-a. Prijedlog Statuta bio je dostavljen svim vijećnicima i postojala je spremnost na izmjene i dopune toga prijedloga, tako da se nije moglo dopustiti da se sjednica smatra raspuštenom. Sukladno pozivu i materijalima datim u njihovom prilogu, nastavljen je rad u kojemu je usvojen Poslovnik o radu konstitutivne sjednice

kao i Statut uz određene izmjene i dopune. Potom se pristupilo izboru predsjednika i tajnika HNV-a. Za predsjednika je jednoglasno izabran **mr. Josip Ivanović** a za tajnika **Ladislav Suknović**. Nakon izbora predsjednika i tajnika donijeta je odluka da se Hrvatsko nacionalno vijeće registrira a za registraciju se zadužuje predsjednik.

U svom programskom govoru predsjednik je naglasio sljedeće:

Prioritetni zadatak Hrvatskog nacionalnog vijeća je integracija hrvatske zajednice u Saveznoj Republici Jugoslaviji. Ta integracija se mora sprovesti na više razina:

- integracija unutar samog Hrvatskog nacionalnog vijeća,
- integracija unutar hrvatske zajednice, da ona bude sve manje virtualna a sve više realna činjenica,
- povezivanje HNV-a sa svim dijelovima hrvatskog naroda na teritoriju SRJ,
- podržavanje rada i djelovanja svih hrvatskih institucija i organizacija, kao i rad na njihovom međusobnom povezivanju i suradnji,
- prevladavanje podijeljenosti koja nije odraz drugačijih stavova i viđenja nekih mogućih rješenja, već izraz (na žalost i danas vidljive) prisutne netrpeljivosti i samim tim nemogućnosti suradnje,
- stvaranje jedinstva kao usklađenih različitosti a nikako kao jednomylja čije štetne posljedice još uvijek svi osjećamo,
- poticanje i pokretanje svih potencijala hrvatske zajednice i njihovo stavljanje u funkciju ostvarivanja svih zakonom utvrđenih prava,
- integracija hrvatske zajednice u državu u kojoj živimo, kroz uspostavu institucionalnih oblika suradnje sa svim razinama državnih tijela,
- naročito zbog novostečenog manjinskog statusa potreban je rad na stvaranju institucionalnih oblika prakticiranja manjinskih prava i
- uspostava novih institucionalnih oblika suradnje s Matičnom državom - Republikom Hrvatskom, kako putem hrvatske diplomacije tako i neposredno uspostavom kontakata s tijelima matične države.

U Subotici, 25. siječnja 2003.

*Hrvatsko nacionalno vijeće
u Saveznoj Republici Jugoslaviji*

Kontakt

mr. Josip Ivanović
predsjednik HNV-a
e-mail: had@tippnet.co.yu

PRELO ZA MLADE I STARIJE

Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo" priredilo je 8. veljače PRELO u restoranu "Sever" na kojem se okupilo oko šesto osoba. Predsjednik Organizacijskog odbora ovogodišnjeg Prelo bio je **Josip Horvat**. Prelo je počelo tradicionalnom pjesmom "Kolo igra, tamburica svira", nakon koje su se uzvanicima obratili predsjednik Centra **Bela Ivković** i gradonačelnik **István Ispánovics** koji je kao domaćin "otvorio" Prelo. Najljepšu preljsku pjesmu, po ocjeni žirija, napisao je **Stipan Bašić Škaraba**, koju je prisutnima pročitala voditeljica **Dušica Dulić**. A zatim su se publici predstavile i djevojke u bunjevačkom "ruvu" od kojih je publika izabrala "najlipče". Najljepša prelja je **Hajnalka Sič** iz Starog Žednika, prva pratilja je **Ivana Merković** iz Subotice a druga pratilja je **Anita Pelhe** iz Male Bosne. Uz "papuče" djevojke su dobile i druge vrijedne nagrade. A za publiku je bila zanimljiva i tombola koja je kao dva glavna zgoditka imala TV aparat i sedmodnevno ljetovanje na Hrvatskom primorju koje je darovao Hrvatski klub iz Budimpešte.

Za zabavu su se pobrinuli tamburaški sastav "Ravnica" koji je pratio poznatu hrvatsku pjevačicu **Veru Svobodu** i "Amor". Nešto za mlade, nešto za one malo starije, uglavnom srca su bila zagrijana i plesalo se do ranih jutarnjih sati.

Među uglednim gostima uz gradonačelnika Subotice bio je

Predstavnici hrvatskih medija na "Prelo" i poslovno i privatno

potpredsjednik Skupštine općine **Bela Tonković** i **Géza Kucsera**, predsjednik Izvršnog odbora, predsjednik HNV-a **mr. Josip Ivanović**, predstavnici Generalnog konzulata Republike Hrvatske na čelu s generalnom konzulicom **dr. sci. Jasminom Kovačević**, potpredsjednik vlade Republike Srbije **József Kasza**, član pokrajinske vlade **Imre Kern**, u ime Hrvatske matice iseljenika **Marija Hećimović**, predsjednik Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj **dr. Mijo Karagić**, iz Hrvatskog kluba **Antun Vidić** te mnogi drugi. /K. Č./

HRVATI U VOJVODINI DOBILI TJEDNIK

"HRVATSKA RIJEČ"

Istoimeni informativno-politički tjednik "Hrvatska riječ", koji je izlazio od 1945. do 1956. godine, pojavio se na kioscima ponovno nakon 47 godina ali ovoga puta kao pokrajinsko glasilo na hrvatskom jeziku. Osnivač je Skupština Autonomne pokrajine Vojvodine, a nakladnik Novinsko-izdavačka ustanova "Hrvatska riječ". Prvi broj "Hrvatske riječi" pojavio se na kioscima 31. siječnja. O sadržaju i načinu uređivanja, u izjavi za "Subotičke novine", v.d. direktora i glavnog i odgovornog urednika **Zvonimir Perušić** kaže:

- To je tjednik regionalnog karaktera koji u svojoj uređivačkoj koncepciji prati građansko-demokratsku opciju.

Novinsko-izdavačku ustanovu "Hrvatska riječ" osnovala je krajem listopada 2002. godine Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine, na inicijativu hrvatskih zastupnika, koja i financijski stoji iza ovog ozbiljnog projekta. Na ovaj se način i hrvatska zajednica izjednačila s ostalim nacionalnim manjinama u Vojvodini.

Prvi je broj ovog tjednika svečano predstavljen 31. siječnja u klubu zastupnika pokrajinske Skupštine u Novom Sadu, a 1. veljače na Otvorenom sveučilištu u Subotici. Ovom činu prisustvovali su brojni uglednici iz javnog političkog i kulturnog života među kojima su bili predstavnici Generalnog konzulata Republike Hrvatske, općinske i pokrajinske vlade.

Djelatnicima "Hrvatske riječi" želimo puno uspjeha u vrlo odgovornom poslu za hrvatsku zajednicu kojoj su mediji od posebnog značenja.

Katarina Čeliković

SKUPŠTINA HRVATSKOGA DRUŠTVA KATOLIČKIH NOVINARA

TAJNICA ŽELJKA ZELIĆ, NOVINARKA "ZVONIKA"

Hrvatsko društvo katoličkih novinara održalo je na blagdan sv. Franje Saleškog, zaštitnika novinara, 24. siječnja, svoju godišnju skupštinu u samostanu sestara karmelićanki, na Vrhovcu u Zagrebu. Sudionicima skupštine pozdravni brzojav s izrazima zahvalnosti za njihov rad u medijima i na promicanju evanđeoskih vrednota putem katoličkih i svjetovnih glasila, te izrazima potpore uputio je i predsjednik Vijeća HBK za sredstva društvenog priopćivanja riječki nadbiskup **Ivan Devčić**. Na skupštini je za predsjednicu Društva ponovno izabrana **Suzana Vrhovski**, zamjenica gl. urednika IKA-Zagreb, za potpredsjednika **Marko Puškarić**, glavni urednik mjesečnika "Veritas", te za tajnicu **Željka Zelić**, novinarka katoličkog mjesečnika "Zvonik". Izabrani su i članovi Upravnog i Nadzornog odbora te Suda časti. Na skupštini je bilo riječi o djelovanju Društva u protekloj godini, te najavljeni programi za tekuću godinu - duhovne obnove, novinarski tečajevi, proslava Dana medija, dodjela novinarskih nagrada, priređivanje tradicionalnoga malonogometnog turnira, suradnja s međunarodnim katoličkim novinarskim ustanovama i glasilima, te nastavak stipendiranja mladih novinara. U ovoj akademskoj godini Hrvatsko društvo stipendira troje mladih novinara uz pomoć njemačke katoličke zaklade Renovabis. Sudionici godišnje skupštine Hrvatskoga društva katoličkih novinara poduprli su mirovnu inicijativu župnika iz Austrije i predsjednika Centra "Leopold Bogdan Mandić" u Grazu **Johannesa Regnera** i "Europaforum Graz-Senj". On je, zajedno sa svojim suradnicima, pozvao sve kršćane, ali i pripadnike drugih religija i ljude dobre volje, da se uključe u molitvu i post za pravedni mir u svijetu i sprečavanje rata s Irakom i izbijanja novih sukoba, a novinare da svojim pisanjem pridonose uspostavi pravednoga mira i okončanju napeposti. Udruga "Europa-forum" poziva i na priređivanje mirovnih bdjenja i skupova, te na organiziranje hodočašća u europska marijanska svetišta gdje bi se također molilo za mir i pravdu u svijetu. Hrvatsko društvo katoličkih novinara okuplja katolike koji u javnim glasilima rade kao novinari, foto-reporteri, urednici, te izdavače, profesore novinarstva i publiciste iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, SR Jugoslavije i ostalih

zemalja. Društvo je član i Međunarodne udruge katoličkoga tiska iz Ženeve (UCIP).

Na skupštini u Zagrebu bila su i tri novinara "Zvonika", **Andrija Anišić**, glavni urednik, njegov zamjenik **Franjo Ivanković** te **Željka Zelić**.

Pridonosi miru u svim dijelovima svijeta

/Iz Papine poruke novinarima/

Papa Ivan Pavao II. uputio je na blagdan sv. Franje Saleškoga, zaštitnika novinara, 24. siječnja, tradicionalnu poruku u povodu Svjetskoga dana obavijesnih sredstava 2003. naslovljenu "Obavijesna sredstva u službi istinskoga mira u svjetlu enciklike Pacem in Terris". Novinari i medijski djelatnici ne smiju se dati zavesti da potiču pojedinačne skupine jedne protiv drugih, posebno na području sukoba klasa, nacionalizma, rasističkih zabluda i etničkog čišćenja. Papa je upozorio na medijsko "huškanje" u ime religije i takvo je ponašanje ocijenio posebno teškom povredom istine i pravednosti. Dužnost je medijskih djelatnika pridonositi miru u svim dijelovima svijeta. Radi se o tome da se treba srušiti zidove nepovjerenja i promicati razumijevanje za stajališta drugoga i zauzeti se za međusobno poštovanje među narodima, stoji u poruci. Sveti Otac poziva medijske djelatnike da ne vode računa samo o materijalnim aspektima već da služe istinskim potrebama društva. Istaknuo je ulogu glasila kao ključnih čimbenika u današnjem svijetu, a njihova povlaštena služba obvezuje sve medijske djelatnike. Ivan Pavao II. ističe kako se u slučajevima pritisaka treba slijediti zahtjeve morala i savjesti, a ne prilagođavati se i zadovoljavati zahtjeve vlasti novca ili politike. U poruci za 37. Svjetski dan obavijesnih sredstava papa Ivan Pavao II. upozorava kako su sukobi, ratovi, teroristički napadi i nesigurnost na Bliskom istoku i u Svetoj zemlji činjenice današnjeg svijeta, te podsjetio na glavne točke enciklike Pacem in Terris pape Ivana XXIII. i pozvao novinare i djelatnike u javnim glasilima da uvijek hrabro poštuju istinu i budu u službi istine i bližnjih, promičući u svojim napisima istinu, pravdu, solidarnost i mir među ljudima i narodima. /IKA/

Zagreb

43. TEOLOŠKO-PASTORALNI TJEDAN O PLURALIZMU U CRKVI

"Pluralizam u Crkvi" tema je 43. Teološko-pastoralnog tjedna koji je otvoren 21. siječnja u Nadbiskupskom dječjačkom sjemeništu na zagrebačkoj Šalati, a na kojemu su se okupili hrvatski nadbiskupi i biskupi te petstotinjak svećenika, redovnica i redovnika, vjernika laika i pastoralnih suradnika iz republika Hrvatske, Bosne i Hercegovine i iz europskih zemalja te predstavnici drugih kršćanskih zajednica, kao i državnih i gradskih vlasti.

U pozdravnoj riječi zagrebački nadbiskup **Josip Bozanić** je rekao da i sama Crkva u sebi nosi određenu pluralnost i raznolikost, misleći pri tome na pluralnost teološke misli, pluralnost škola duhovnosti te na službe, karizme i redove u Crkvi. Pluralizam i pluralnost, po nadbiskupovim riječima, nalazimo i u društvu i u Crkvi. Pluralizam može otvarati prostore za bogatu raznolikost, rekao je nadbiskup, upozorivši da on u sebi uvijek nosi i prednosti i ograničenja.

U ime organizatora Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, njegov dekan **dr. Josip Baloban** otvorio je Tjedan, te je, osvrnuvši se na ovogodišnju temu, istaknuo da u pluralnom društvu Katolička crkva ostaje čuvaricom temeljnih vrednota čovjeka i društva.

U pozdravnoj je riječi nadbiskup **Einaudi** rekao da je Crkva zajednica Božjega naroda koji se ne zatvara u sebe, nego je otvorena izazovima vremena i društvenim prilikama u kojima živimo, napomenuvši da se danas pluralizam nameće kao imperativ. Sudionike Tjedna pozdravili su također kardinal **Puljić**, rektorica Zagrebačkog sveučilišta te dekan splitskoga KBF-a **dr. Slavko Kovačić**. I s ovoga je Tjedna zagrebački nadbiskup uputio brzojav Svetome Ocu, u kojemu je izrazio nadu da će ga i treći puta sresti u Hrvatskoj u tijeku pastoralnoga pohoda.

Crkva u Hrvatskoj i unutarnji pluralizam te perspektive pluralističkoga djelovanja Crkve u hrvatskome društvu, bile su teme izlaganja prijepodnevnoga dijela drugoga dana Teološko-pastoralnog tjedna u srijedu 22. siječnja, a predavanja su održali **dr. Špiro Marasović** i **dr. Nediljko A. Aničić**.

Prijepodnevni dio susreta završen je misnim slavljem koje je u crkvi Nadbiskupskoga dječjačkog sjemeništa predvodio đakovački i srijemski pomoćni biskup **Đuro Hrančić**. U popodnevnom radu Tjedna razmatrane su teme teološki pluralizam i ekumenizam nakon "Dominus Iesus" i teološke perspektive crkvenog pluralizma i međureligijskoga dijaloga na temelju iskustva Bosne i Hercegovine. O ovim temama govorili su **dr. Tomo Vukšić** i **dr. Ivan Šarčević**.

Posljednjega dana Teološko-pastoralnoga tjedna u četvrtak 23. siječnja izložena su predavanja o psihološkom pristupu odgoju za prihvaćanje pluralizma u Crkvi te o karizmatičkim seminarima u svjetlu pluralizma u Crkvi. Predavači su bili **dr. Ivan Štengl** i **dr. Milan Špehar**.

Tjedan je završen plenarnom raspravom u velikoj dvorani Nadbiskupskoga dječjačkog sjemeništa na zagrebačkoj Šalati. Zahvaljujući svima koji su na bilo koji način sudjelovali na Tjednu, zagrebački nadbiskup **Josip Bozanić** kazao je kako se osjeća da smo na početku novoga vremena i u našoj Crkvi i u društvu. Po ocjeni nadbiskupa, i izbor teme i način njenoga predstavljanja kao i sudjelovanje u diskusiji govori o činjenicama koje daju novu nadu.

Službeno zatvarajući Tjedan, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **dr. Josip Baloban** ocijenio je znakovitim da se po prvi puta na cijelom Tjednu raspravljalo o pluralizmu i unutar Crkve, ali i u svijetu.

Uz nadbiskupa **Bozanića** na zaključenju Tjedna bili su i predsjednik BK BiH banjolučki biskup **Franjo Komarica** te više hrvatskih biskupa. /IKA/

KOTORSKI BISKUP ZAREDIO ZA SVEĆENIKA PAVLA MEDAČA

U kotorskoj katedrali Sv. Tripuna u subotu 1. veljače kotorski biskup **Ilija Janjić**, zaredio je za svećenika **Pavla Medača**, kandidata te biskupije, rodom iz župe sv. Petar Čvrstec, koji je dugi niz godina župljanin župe sv. Petra u Zagrebu, gdje je 20. srpnja 2002. primio red đakonata i obnašao đakonsku službu. Okružen rodbinom i prijateljima koji su pristigli iz Križevaca i Zagreba i vjernim pukom Boke, zajedno s generalnim vikarom **don Srećkom Majićem** i svim svećenicima biskupije, don Pavao je postao i prvi ređenik nakon pune 43 godine, tj. od 1960. godine u netom obnovljenoj devetstoljetnoj katedrali Sv. Tripuna. Biskup Janjić izrazio je radost novim ređenjem, ohrabrujući don Pavla i nazočne vjernike. Svećenik je postavljen za posvećenje drugih koje će posvećivati sakramentima, Božjom riječju i primjerom svoga života. On je propovjednik istine, pokazatelj puta i darovatelj života otkrivajući ljudima njihovu ljepotu, rekao je tom prigodom kotorski biskup. /IKA/

PRIKAZANJE U IRIGU

Bližom pripravom za Božić kroz zornice slavljen je Božić u župi Irig s tri filijale. Ponovno su se pojavili Betlemaši u Šatrincima (mađarski). U tri dana prošli su kuće u selu a na polnoćki su bili gosti u Irigu. Na božićnom koncertu u Petrovaradinu nastupili su zajedno s drugim izvođačima iz srijemskih župa.

Ulaskom u Novu godinu župnik je u pratnji ministranata blagoslovio kuće u Dobrodolu, Šatrincima, Irigu i Vrdniku. On je tom prigodom obiteljima podijelio župno pismo "Otvorimo vrata jubileju" (u povodu 200 godina župne crkve 2005.), poziv na proživljavanje tri sakramenta: krštenje-krizmu-vjenčanje, Molitvu župljana za vlastitog župnika te sinodalnu naljepnicu.

Kao završetak božićnog vremena (po starom) slavljen je Svijećnica - Prikazanje Gospodnje u svim filijalama (uz blagoslov svijeća i grla) a navečer toga dana u 17 sati bilo je veliko slavlje u Irigu. Proslavljen je imendan župnika **Blaža Zmaića** i rođendan (3. 02.), kršteno je novorođenče **Ivan Birinji** iz Šatrinaca, vjenčan je stariji bračni par iz Vrdnika **Viktor** i **Gordana**, te 50. obljetnica braka **Joške** i **Ilonke** iz Iriga uz poseban Papinski blagoslov. Valja napomenuti da se kod ove obitelji župnik-slavljenik hrani cijelo vrijeme župnikovanja u Irigu. Uz župnika i **preč. Nikolu Kraljevića**, župnika Beočina i Čerevića, slavlje je predvodio **mons. Đuro Gašparović**, biskup i generalni vikar za Srijem. U prepunoj crkvi bile su zastupljene sve filijale, domaći vjernici, župnikova rodbina iz Hrvatske, ali i vjernici pravoslavne i muslimanske vjeroispovijesti u velikom broju. Svetu misu su pratili tamburaši KUD-a "Tomislav" iz Golubinaca. Ovaj događaj je najavila i pratila TV RTS Beograd (**Vlado**) a prigodnu tortu darovala je "Nacionalna hrana" (**Jovanka Komatović**).

Svi vjernici u crkvi bili su počašćeni sremsko-slavonskim kolačima, a kući su ponijeli blagoslovljene svijeće. Uzvanici i slavljenici su se našli u radosnom raspoloženju u pjesmi, igri, hrani i piću u uvijek omiljenom restoranu "Arena" (kod **Slavice**, **Milana** i **Dejana**).

Na spomendan sv. Blaža slavljenik je pohodio dvije osnovne škole u Irigu i Vrdniku, gdje predaje vjeronauk u

školi, te počastio nastavničko osoblje i radnike obje škole. A navečer opet uz lijepi broj svojih vjernika služio je sv. misu i podijelio blagoslov grla.

Svi sudionici su mišljenja da ovo Irig još nije doživio i da neće biti zadnje. A župnik-slavljenik zahvaljuje svima što su poslušali glas Crkve i njegov poziv i poziva i druge na ovakav korak. /f. f./

PROSLAVLJEN BLAGDAN SV. TRIPUNA

Blagdan sv. Tripuna, zaštitnika Kotora i Kotorske biskupije, svečano je proslavljen u nedjelju 9. veljače pontifikalnom misom koju je u kotorskoj katedrali predvodio zadarski nadbiskup **Ivan Prenda**.

U uvodnoj je riječi domaćin, kotorski biskup **Ilija Janjić**, u prigodi vanjske proslave blagdana sv. Tripuna, pozdravio nazočne u novoobnovljenoj katedrali, i to prvi puta nakon što je prije nekoliko dana započela nova stvarnost društvene zajednice u tim prostorima, zajednice za koju je izrazio nadu sve većoj otvorenosti jednih prema drugima i sve većoj slobodi ljudskih, građanskih i vjerskih prava. Nadamo se, da je prošlo vrijeme verbalnoga i psihičkog, a u okruženju i fizičkog nasilja kojega smo svi svjedoci u našoj nedavnoj prošlosti. U nama je istinska nada, da je nadošlo vrijeme liječenja svih tih rana i da je nadošlo vrijeme oporavljanja i vrijeme napretka u svakom pogledu, a najviše u napretku spoznaje duhovnih i moralnih vrednota. Također se nadamo i poboljšanju ekonomskoga života svih građana. Dužnost nam je svima da nam život u ovom podneblju ne bude samo snošljiv, nego da u kršćanskom duhu oprostimo eventualno nanesene uvrede i da jedni prema drugima budemo istinski raspoloživi za pomoć, poručio je biskup Janjić.

Potom je uputio pozdravne riječi splitsko-makarskom nadbiskupu i metropolitu **Marinu Barišiću**, izrazivši nadu da će Sveta Stolica imati razumijevanja da Kotorska biskupija ostane sufraganska biskupija Splitske metropolije. Pozdravio je i ostalu braću u biskupstvu Splitske metropolije: biskupe hvarsko-bračko-viškog **Slobodana Štambuka**, dubrovačkog **Želimira Puljića** i šibenskog **Antu Ivasa**. Kotorski biskup pozdravio je nadalje umirovljenoga barskog nadbiskupa **Petra Perkolića**, biskupa iz talijanske biskupije **Vittorio Veneto Alfreda Magarotta** te sve svećenike, kao i vjernike iz svih župa Kotorske biskupije, Bokelje i prijatelje Boke koji su pristigli iz Dubrovnika i ostalih gradova Hrvatske, te vjernike iz Barske nadbiskupije. Kotorski biskup u drevnoj je katedrali pozdravio i predstavnike civilnih vlasti iz Republike Crne Gore i Republike Hrvatske, gradonačelnika grada Kotora **Nikolu Samardžića**, djelatnike RH u Beogradu, generalnog konzula u Kotoru **Peru Poljanića**, zamjenika generalnog konzula u Beogradu **Stipana Medu**, predsjednika Hrvatske gospodarske komore **Nadana Vidoševića** te **Antu Beljo**, saborskog zastupnika RH. Na kraju je posebno pozdravio predvoditelja svečanosti nadbiskupa **Pređu**, ukazavši na mnogostruku povezanost Zadarske nadbiskupije i Kotorske biskupije.

Nakon misnoga slavlja uslijedio je ophod gradskim ulicama u kojemu su nošene moći sv. Tripuna. U jutarnjim satima bio je doček Bokeljske mornarice i gradske glazbe iz Tivta pred glavnim gradskim vratima, a potom je trgu pred katedralom mornarica otplesala kolo u čast zaštitnika biskupije. /IKA/

“DJELO MARIJINO”

Ispod ruševina procvjetao je novi život

Jedan između pokreta prisutan u našim krajevima je i Pokret Fokolara - Djelo Marijino. Misao vodilja duhovnosti je Isusova oporuka “da svi budu jedno”. Njegova utemeljiteljica je **Chiara Lubich**. Neka nam ona sama priča o počecima.

Pokret je započeo u Trentu. Kad se Djelo počelo rađati, ja nisam imala nikakav plan, nikakav pro-

gram u glavi. Ideja je bila u Bogu, u Nebu.

Bila je 1943. godina, bijesnio je rat.

S mojim prijateljicama našla sam se jednog dana u skloništu, s upaljenom svijećom i Evanđeljem u ruci. Otvaram ga. Pred nama je Isusova molitva Ocu - prije svoje smrti: “Oče... da svi budu jedno.” One riječi kao da su se rasvijetljavale jedna po jedna, stavljajući nam u srce uvjerenje da smo rođene upravo za tu stranicu Evanđelja.

Na blagdan Krista Kralja sabrale smo se u crkvi oko jednog oltara. Rekle smo Isusu: “Ti znaš kako se može ostvariti jedinstvo. Evo nas. Ako želiš, upotrijebi nas za njegovo ostvarenje.” Bombardiranja se nastavljaju, nestaju osobe i stvari. I lekcija, koju nam Bog daje preko ovih okolnosti, vrlo je jasna: sve je ništavost, sve prolazi.

Istovremeno nameće nam se pitanje: “Postoji li ideal koji ne umire, za koji se isplati istrošiti cijeli svoj život?”

Da, postoji. To je Bog.

Izabiremo Boga za Ideal našeg života, Boga, koji nam se usred rata objavljuje kao onaj koji jest: Ljubav.

Otvaramo Evanđelje. Čitamo: “Ljubi bližnjega kao samog sebe.” Bližnji, tko je moj bližnji? Bio je tamo pored nas. U onoj starici, koja se jedva vukla prema skloništu i kojoj je svaki put bila potrebna naša pomoć, u ono petoro djece koja su se uplašeno skupljala oko svoje majke...

Čitamo: “Dajte i dat će vam se.” Jednom smo imali samo jedno jaje u kući, dale smo ga siromahu. Istog dana stigla nam je vrećica jaja. Tako i s drugim stvarima... Ono što je Isus obećao ostvarivalo se! To je otkriće davalo krila našem novom putu. Saopćavali smo drugima događaje našeg dana, što je i njih oduševilo. Nova evanđeoska iskustva širila su se od usta do usta. Uvjerili smo se: Isus je živ!

Naš život je zadobio kvalitativni skok. Netko je polagano i neprimjetno ušao među nas. Nevidljivi Brat, koji daruje sigurnost, novu radost, novi mir, puninu života, novo svjetlo. To je Isus, koji među nama ostvaruje svoje riječi: “Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime - što znači u mojoj ljubavi - Ja sam među njima.”

Rat je završio. Pokret se širi u Italiji, u Europi i kasnije po cijelom svijetu.

Crkva u Trentu i Rimu svojim stoljetnim iskustvom i mudrošću očinski ga proučavala i odobrila. /A. M./

ZAŠTITA STARIH U SUBOTIČKOM CARITASU

Od 1. studenog 2001. godine pri Caritasu Subotičke biskupije radi služba kućne njege i pomoći u kući. Služba je započela svoj rad s jednim timom. Na žalost, zbog nedostatka materijalnih sredstava mogućnost za širenje djelatnosti nismo imali sve do siječnja 2003. godine kada se služba dopunjuje s još dva tima. Svaki tim ima u svom sastavu 2 medicinske sestre i 2 higijeničarke.

Medicinske sestre rade na sljedećim poslovima kućne njege: kupanje bolesnika, masaža, mjerenje krvnog tlaka, nabavka lijekova, previjanje rana i sve one medicinsko-tehničke radnje koje se mogu obaviti u kućnim uvjetima.

Higijeničarke održavaju higijenu prostorija u kojima bolesna i stara osoba živi, pomažu pri kuhanju, vrše razne nabavke, uplatu računa, čišćenje snijega, cijepanje drva i sve druge poslove koje osoba zbog narušenog zdravstvenog stanja ne može sama obaviti.

Kućna njega u svom sastavu ima praonicu s organiziranim skupljanjem prljavog i raznošenjem čistog rublja. Sve ove usluge su besplatne zahvaljujući donaciji Caritasa Europe.

Pravo na korišćenje njege i pomoći u kući imaju sve ostarjele i bolesne osobe u stanju socijalne potrebe, osobe s malim primanjima, usamljeni umirovljenici bez rodbinskih veza. Rad timova u velikoj mjeri dopunjava 20-25 volontera (dragovoljaca) koji bez ikakve materijalne naknade s puno entuzijazma obilaze svoje štićenike. Pružaju usluge psihosocijalne pomoći pa čak i usluge pomoći u kući po potrebi. Našim uslugama je pokriveno 70-80 korisnika, a imamo mogućnosti i prostora za prijem još 100-120 novih slučajeva.

Krajem siječnja osoblje i volonteri su prisustvovali seminaru gdje su dobili polazne upute za rad. Teme seminara su bile iz oblasti gerontologije i gerijatrije.

Ako imate u svom susjedstvu usamljenu, staru, bolesnu osobu, javite nam da bismo joj mogli ponuditi našu pomoć. Pomozite nam da bismo mogli pomoći onima kojima je ova pomoć neophodna, a možda ne znaju kome se obratiti.

Pozive očekujemo na telefon: 559-139 ili na adresi: **Zmaj Jovina 20.**

Gizela Skenderović

**“STAROST JE KAZNA NA KOJE SMO MI OSUDILI
STARE LJUDE AKO IH NE POMAŽEMO.”**

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO

**SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA
I STRUČNI SAVJETI**

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

U susret novim blaženicima

Priredila: s. M. Jasna Crnković

**“LJUBAV NE SPAVA.
LJUBAV LJUBI!”**

(Marija Propetog Petković)

Kada je netko htio opisati Mariju od Propetog Isusa Petković rekao je: “Marija Petković bijaše duša molitve i pokore, po uzoru na Krista raspetoga; vjerna nasljedovateljica Franje iz Asiza, s kojim je mirne duše mogla govoriti: ‘Bog moj i sve moje.’ Ona navješćivaše isto veliko obećanje, koje je propovijedao sv. Franjo: ‘Opsluživati Evanđelje’, i svojim primjerom potaknuti ljude na ljubav, molitvu i pokoru. Marija Petković nije nikada kazala da se svetost sastoji u karizmama, ni u onim neznatnijim ni u onim značajnim. Ustvrdila je da se svetost sastoji u ljubavi.”

Proživljavajući u sebi svaku riječ Evanđelja, ona je otkrila poruku Boga Ljubavi. Zato je mogla reći: “Nema svetosti ni posvećenja bez ljubavi.” Ona to promatra ovako: “Stablo moga života mora biti plodno djelima ljubavi, za Gospodara moga. Kad zatraži od mene plod da mu ga spremno mogu dati; da ljubav djelima svjedočimo a ne da se samo lišćem kitimo.” Ljubav za nju nisu riječi nego djela. Ona je žena praktičnosti. Govoriti o ljubavi, a ništa konkretno ne učiniti za nju je kao govoriti u vjetar - to je nešto što se izgubi i nikome ne pomogne.

Ona upućuje svoje sestre: “Bog ne traži od nas velikih stvari, nego da ljubeći njega ljubimo blišnjega. Zato ne čekajmo da budemo ljubljene, nego prve ljubimo.” Ljubav je služenje. “Ne kaže Gospodin: ‘Ono što učinite meni’, nego ‘Ono što učini-

nite jednom od moje najmanje braće, meni ste učinili.’” Ljubav prema Bogu i ljubav prema čovjeku za Mariju od Propetog su jedno. Jedna sestra izražava svoj doživljaj Utemeljičine ljubavi prema Bogu: “U razgovoru s njome, iznenadila me je realnošću svoje ljubavi prema Bogu, koja se praktično provjerava u ljubavi prema blišnjemu. Odjednom sam shvatila da sam odlazak u samostan krivo držala povlačenjem od svijeta, da bi se osoba Bogu potpuno posvetila molitvom i razmatranjem.” Jer Majka je znala odlučno i sigurno reći: “Kćeri moje, ako ste došle u samostan samo da se Bogu molite, pogriješile ste. Mogle ste za to i kući ostati. Ovdje ste da Bogu služite po djelima milosrđa i zato se zovete ‘Kćeri Milosrđa’.”

Imati ljubavi za nekoga znači imati Boga u sebi i nositi ga drugima. Marija od Propetog kaže: “Mi moramo biti sama ljubav i milosrđe da Bog stanuje u nama i po nama vrši djela svoje ljubavi i milosrđa.” Zato “ljubav nije u lijepim riječima, već u požrtvovnim djelima.” A “djela bez ljubavi, mrtva su.”

Marija od Propetog je svjesna da “ljubav nije samo pjesma, ni pusto uzdisanje, već nerijetko žrtva do krvi. ... Prava se ljubav dokazuje u žrtvi, bolu i križu.”

/Usp: Marija Propetog Isusa Petković, *Poruke vjere*, (priredila s. M. Ksenija Režić), Zagreb 1995./

predstavnicima mjesne samouprave.

Prisutne je na početku slavlja pozdravio biskup domaćin ističući radost što ovo sjemenište kao i klasična gimnazija postoje na ovim prostorima već punih četrdeset godina.

Prigodne propovijedi održali su nadbiskup Hočevar na hrvatskom jeziku a biskup Gyulai na mađarskom jeziku.

Poslije sv. mise mons. József Miocs, rektor, zahvalio je svima na sudjelovanju te je u kratkim crtama prikazao četrdesetgodišnju povijest “Paulinuma”. Zatim su sjemeništarcu izveli prigodni program u čast ovog jubileja.

U sjemeništu trenutno boravi četrdesetak sjemeništara iz raznih biskupija SRJ a također i sjemeništarcu iz Skopja te nekoliko sjemeništara grkokatoličke Križevačke eparhije.

Poslije sv. mise i prigodnog programa u gimnazijskoj zbornici sjemenišni proglašari priredili su domjenak za uzvanike.

Andrija Anišić

Priredio:
Igor Čeliković

Žrtva za mladež Ivana Merza

Nakon neuspjele operacije sinusa Ivan dobiva meningitis i umire u četvrtak, 10. svibnja 1928. u bolnici u Zagrebu. Prije odlaska u bolnicu, svjestan da će umrijeti, sastavlja svoju oporuku u kojoj među ostalim piše: “Život mi je bio Krist, a smrt dobitak”.

Na smrtnoj postelji prikazuje svoj život Bogu kao žrtvu za hrvatsku mladež. Koliko je ta žrtva bila Bogu ugodna, potvrđuje činjenica da je njegovo ime postalo programom života i rada cijelom jednom naraštaju mladih katolika.

Iz Merzovog Dnevnika

Život je kratak a vječnost vječna

Treba da budete uvijek uvjereni da je život kratak, a vječnost vječna i da je ljudska duša, kako je nedavno rekao jedan francuski političar (Marc Sangnier), više vrijedna nego cijeli svijet, jer će svijet propasti, a duša će uvijek ostati na životu. Ne zaboravite na uskrsnu sv. Pričest, jer je to najmanje što od nas traži naš Stvoritelj.

DRUGI O IVANU

Kako mu je čistoća pomogla do žive vjere, tako će opet vjerom uzdići čistoću do potpuna sjaja. U vrijeme najžešće borbe, 8. XII. 1915. zavjetovao je čistoću do ženidbe, a kad je vjera potpuno pobijedila zavjetovao je 8. XII. 1923. vječnu čistoću. I kad sam ga nekom zgodom nakon toga pitao, je li mu teško držati zavjet, rekao je: “Pa ja sada uopće nemam tih napasti.” Čovjek neoženjen, u tridesetim godinama, pa nema napasti! Zaista rijetka milost, ali Merzu je bila dana, jer je prije bio “u malom vjeran”. Poniznošću, odricanjem, molitvom Mariji i Pričešću očuvao je i razvio vjeru; odglio u sebi karakter, dijete Božje, sveca. - o. Josip Vrbanek, D.I.

40 GODINA “PAULINUMA”

Subotičko malo sjemenište “Paulinum” svečano je u subotu 25. siječnja proslavilo svog nebeskog zaštitnika sv. Pavla.

Svečanu sv. misu predvodili su subotički biskup mons. Ivan Péntzes, beogradski nadbiskup mons. Stanislav Hočevar te segedinski biskup Endre Gyulai u zajedništvu s poglavarima sjemeništa mons. Józsefom Miocsom, rektorom i direktorom gimnazije, mons. Markom Forgićem, duhovnikom, i Attilom Zselerom, prefektom.

Uz profesore i roditelje sjemeništara u ovom slavlju sjedjelovali su i brojni dobročinitelji ovog sjemeništa, vjernici grada Subotice te János Huszár, generalni konzul Generalnog konzulata Republike Mađarske u Subotici, Imre Kern, predstavnik pokrajinske vlade, Géza Kucsera, predsjednik Izvršnog odbora općine Subotice kao i drugi

Piše: Stjepan Beretić

5. veljače

Sveti Modest - apostol koruških Slovenaca

+ 763.

* Ime lijepog značenja * apostol Koruške * osnovao Gospino proštenišće Maria-Saal *

Modestus na latinskom jeziku znači umjeren, razborit, mudar, blag, blagoćudan, ali i smjieran, čedan, stidljiv, pošten, častan. Znači i savjestan, točan, brižan. Sve su to vrline koje roditelji žele svome djetetu, kad im dadu tako rijetko i lijepo ime. U hrvatskom narodu je to lijepo latinsko ime rijetko. Muški oblik imena glasi **MODEST**, a ženski oblik imena je **MODESTA**. Čuje se i u obliku *Modestinus* i *Modestina*. U povijesti je to ime nosilo mnogo ljudi. Neki su od njih ubrojani u red svetaca. Ovdje spominjemo tri sveca imenom Modest kao i tri spomendana kada Modest može slaviti imendan. Spomenut ćemo i sveticu imenom Modesta.

Na dan 5. veljače slavi se u Rimskoj crkvi spomendan **svete Agate**. Malo je poznato da se upravo toga dana slavi i spomendan **svetoga Modesta**. Sveti Modest je bio vjerovjesnik koruških Slovenaca, pa se zato i smatra apostolom Koruške. O njemu se malo znade. Potomak je bavarskih Rimljana. Neki autori tvrde da je bio Irac i da je bio misionar. Prije 757. godine tražio je knez **Cheitumar** misionare za svoje slovenske podanike. Onda je salcburški biskup **Virgil** pozvao svetoga Modesta da se posveti evangelizaciji Slovenaca u Koruškoj. Svetac je u pratnji nekoliko svećenika došao u Korušku. Sveti Modest je u Koruškoj posvetio danas glasovitu hodočasničku crkvu Blažene Djevice Marije Maria-Saal. U toj se crkvi do danas nalazi i njegov grob. On je posvetio i crkvu na rijeci Dravi u gradu Spittal.

24. veljače

Modest
+ 499?

I drugi poznati sveti Modest je bio biskup. Kao biskup kratko je vrijeme stajao na čelu biskupije u Trieru u današnjoj Njemačkoj. Vrlo su škrti povi-

jesni podaci iz njegovoga života. Grob mu se nalazio u trierskoj crkvi svetoga **Euharija**. Kasnije je njegovo tijelo preneseno u triersku crkvu svete Marije. Ta je crkva na glasu po tome što se u njoj čuvaju moći svetoga **apostola Matije**. Kako se prije posljednje obnove kalendara na današnji dan slavio blagdan svetoga Matije, tako se i spomendan svetoga biskupa Modesta slavi istoga dana. Njegovo štovanje potvrđuju dokumenti iz 12. stoljeća.

4. studenog

Sveta Modesta
+ poslije 659.

Sveta Modesta se pojavila kao prva opatica opatije svete Marije u Trieru. Ta je opatija osnovana zaslugom najbogatijih slojeva tadašnjeg društva. I sama je bila plemenitoga roda, a bila je u srodstvu s glasovitom obitelji **Pipinovich**. Neki su je spominjali kao rođakinju trierskog biskupa **Modolda**. Premda je njezino štovanje bilo intenzivno već u 9. stoljeću, ova se svetica ne štuje nigdje osim u Trieru.

17. prosinca

Modestos
+ 17. prosinca 630.

Bio je svećenik i iguman Teodozijeveg samostana u Betlehemu. **Sveti Modestos** je uživao veliki ugled kod jeruzalemskog patrijarha **Zaharije**. Patrijarh je dospio u perzijsko ropstvo kad su Perzijanci 614. godine zauzeli Jeruzalem. Za vrijeme dok je patrijarh bio u ropstvu, Modestos ga je u Jeruzalemu zamjenjivao. Sveti se čovjek savdao na obnovu oštećenih i razrušenih svetišta u Jeruzalemu. Hrabrio je monahe da se opet vrte u napuštene sa-

mostane. Velikim je marom bdio nad grobovima mučenika i čuvao ih. Nesretni je patrijarh Zaharija umro u ropstvu. Kada je car **Heraklije** vratio u Jeruzalem moći svetoga križa, sam je car odredio Modestosa za jeruzalemskog patrijarha. Kratko je vrijeme Modestos upravljao slavnom nadbiskupijom. Na jednom je putovanju umro samo nekoliko mjeseci nakon preuzimanja službe. Njegovi su posmrtni ostaci potom doneseni u sveti grad gdje su i sahranjeni na Maslinskom brdu.

Najbolja preljska pisma 2003. godine

SRCE MI SE U GRUDIMA ŠIRI

Živi život svako na svoj način
I odlazi kud ga srce vuče
Jal ostaje isto baš ko i ja
Tu kraj tornja stare Gradske kuće.

Tu sve imam što mi srce želi
Zvuk tambura uvik me veseli
Naročito dok poklade traju
Bunjevačka prela se sastaju.

Tu se igra piva i uživa
Tu se život živi, a ne sniva
Tu još čujem one zvonke riči;
Tuđe poštuj a svojim se diči!

Srce mi se u grudima širi
Kad ugledam divojke u svili
I kad čujem one mile riči
"Prelo kupi svako mu se divi
nek se znade da Bunjevac živi..."

Stipan Bašić Škaraba

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

ISKUSTVO ISUSOVE PRISUTNOSTI I EKLEZIJALNI ODJECI ISKUSTVA (2)

Piše:
Ante Stantić, OCD

Ovakvo ponašanje je u Gerardovom "mističnom životu" završilo, kako on tvrdi u slijedu ovog teksta, "da je pomoću Male Terezije danas se dva nepokorna bolesnika bez veće poteškoće ispovjedilo a ... igra je kralj Vama podvrgnuta volja. Savjetnik razum a podanici = osjetila" (ondje). Lako je primijetiti kako se ovdje isprepliće učenje Male Terezije i Ivana od Križa. Po procesu i dinamizmu bogoslovnih kreposti, po kojima idemo kao u noći, ali istovremeno raste poniznost, raste slobodan prostor, "djetinje stanje", "igra", koji se daju Malom Isusu da ga zaposjedne, da "uraste" u dušu, da se u dušu Isus utisne kao u "mekani vosak".

O. Gerard je taj dinamizam nazvao "mistikom" već negdje 1930. godine, a danas takav proces prihvaćaju teolozi za koje je mistika "produbljivanje bogoslovnog života vjere, ufanja i ljubavi" (Usporedi A. Sicari, H. De Lubac, *Rivista di vita spirituale*, 50 (1996, 3117, 318).

Mistika dakle nije imati objave, zanose, nego je u produbljivanju bogoslovnog života, po kojem se raste u poniznosti, tj. slobodi od navezanosti. Proces završava u sjedinjenju u "urašćivanju", "utiskivanju" Malog Isusa u dušu, kako ističe o. Gerard.

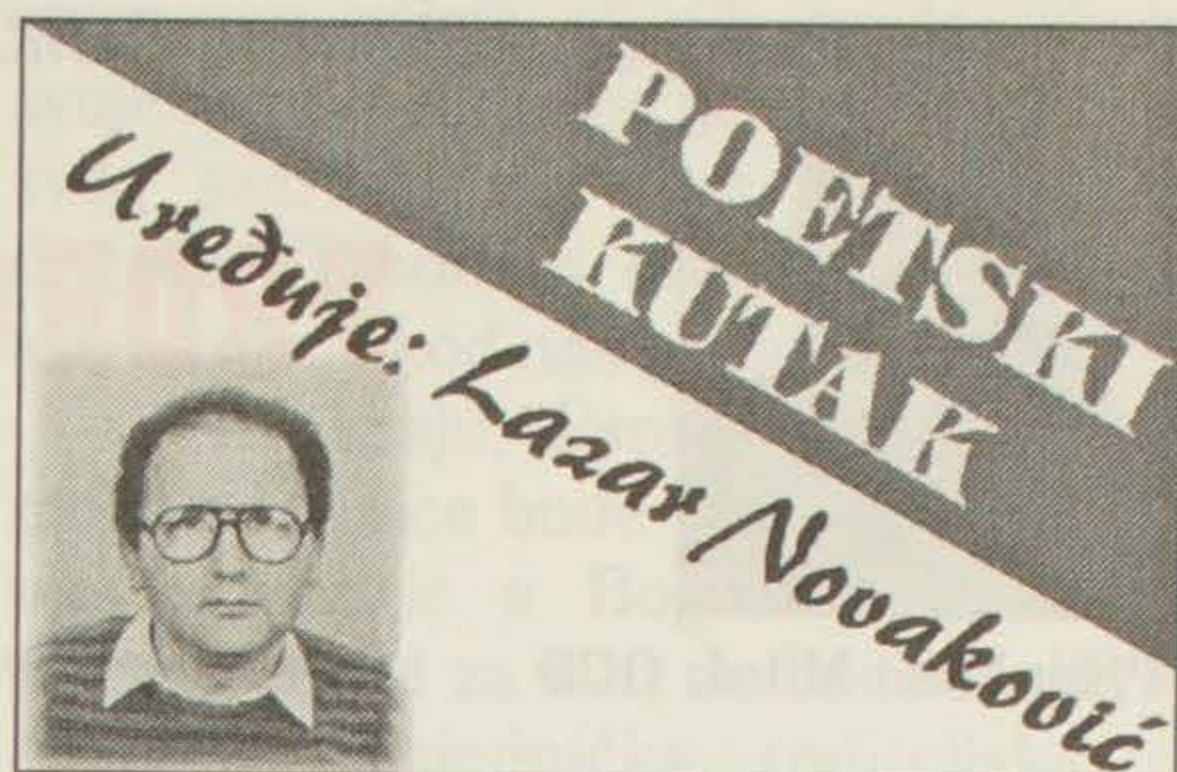
Treba naglasiti da taj proces nije samo askeza, ili i askeza, ali koja je otvorena transcendenciji, sjedinjenju s Bogom i u službi sjedinjenja! Nije zatvaranje u sebe, u moraliziranje, kako očito slijedi iz izvora na koje se oslanjamo, ili na koje se Gerard oslanjao dok

je pisao! Neka ovu tvrdnju potkrijepi još Gerardov zapis: "Živa vjera moje vladanje, Isusa naslađivanje; Isusa milost moja radost. Isusa milovanje moje uživanje. Volim Te, miluj me, grlimo se, sjedinimo se. Isuse, ja sam sat kojeg je Otac stvorio, Isus spasio, a Duh sveti pokreće... Vjera je kraljevina mira u kojoj kraljuje Onaj koji je sav svijet svladao" (Sjed. s Isusom, 7).

Treba još istaknuti, u logici Gerardovog shvaćanja štovanja Malog Isusa, da cijeli duhovni hod teži k tome da bi se dogodio susret osobe s Osobom, sjedinjenje, a ne na takav poticaj pojedinih otajstava Isusa Krista kako bi se vježbali u moralnim krepostima. Treba ispravno reći: Gerardove kreposti nisu domet Gerardovog života nego učinak, njegovog hoda bogoslovnim putem kako bi se sjedinio s Bogom, kako bi se "utisnuo" Isus u dušu kao u "mekani vosak".

Na poticaj svega što je dosad izloženo potaknuti smo obratiti pažnju na neke slike i simbole, kojima se Gerard služi da bi istaknuo stvarnost svoga iskustva i značenje "utisnutoga" Malog Isusa u duši, nakon što se, po bogoslovnim krepostima, postigla poniznost, sloboda. Kad je duša postigla slobodu, poniznost, putem bogoslovnog života, putem "noći", ističe o. Gerard, duša kuša prisutnoga Boga, "Malog Isusa".

Gerard se služi, za obilježavanje svoga iskustva, riječima: "dadivanje"; "Ponizno vladanje Malog Isusa ljubljenje" (Thp. 318); "Isusu ugađati je isto što na Duha sv. se oslonit" (BM 30); "Maloga Isusa u krilu držati"; "Biti beba za igranje"; "Mali Isus ako (bebe) nema, ako nije lijepa on je nakiti. Što više, tako je srdačan da želi da svaki mali bude njemu lijepa beba." (Thp. 57); "O = Bebo, daj mi milost da Ti na čelo gledam i Tvoju volju čitam" (Thp. 53); "Loptati se"; "Mali Isuse, Ti si mali a ja ništa. Ipak je moja dobra volja zlatna lopta. Primi je i loptaj se" (Razg. I+M, 101); "Želim s Malom Terezijom mali ostati" (Thp. 7); "Najslade pjeva kad Isusu ugađa" (Biser mišljenja 32).

Urednik: Lazar Novaković
POETSKI
KUTAK

Mihovil Pavlek Miškina rođen je 24. rujna 1887. u Đelekovcu. U rodnom selu završava pet razreda osnovne škole. Zbog očeva stava ne nastavlja školovanje. Bio je neko vrijeme narodni zastupnik HSS stranke. Ubijen je u Jasenovcu 1942.

Suradivao je u časopisima *Dom*, *Seljačka sloga* i *Suvremenik*. Pisao je prozu i poeziju. Posthumno mu je objavljena knjiga pjesama *Poezija* (1968).

Oče naš

Oče naš, Ti koji jesi -
kako nas uče - na nebesi!
K Tebi lete naši glasi
Hrvatsku nam našu spasi.

Sveto budi ime Tvoje,
neka svaka usta poje;
dođi k nama carstvo Tvoje,
neka bude svakom svoje.

Nek na zemlji ko na nebu
nitko pravde željan nije,
neka pjeva stvor Tvoj svaki
koji piše, gradi, sije.

Kruha, ruha daj da ima,
nek ga bratac bratu dijeli;
Život ljudski nek je svima,
čitav svijet nek se veseli.

I otpusti duge naše,
sve zlo, svađe, Ti odstrani;
praštat ćemo i mi rado,
kad nam dođu bolji dani.

To te, eto, Hrvat moli;
dobri Otac svima budi,
pravdu svoju dijeli svima,
nek svi žive kao ljudi.

Neka živi brat uz brata,
neka živi rod Hrvata -
i on nosi božji znamen;
izbavi ga od zla, Amen!

Mihovil P. Miškina

MONOLIT GRADNJA
GRADEVINSKO I
GRADEVINSKO-ZANATSKO
PREDUZEĆE p.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

PROROČKA SLUŽBA LAIKA

Piše: Mato Miloš, OCD

"Krist, veliki prorok, koji je svjedočanstvom života i snagom riječi proglasio Očovo Kraljevstvo, ispunja svoju proročku službu sve do punog očitovanja svoje slave. On to čini ne samo po hijerarhiji, koja uči u njegovo ime i njegovom vlašću, nego i po laicima, koje je učinio svojim svjedocima te ih poučava osjećajem vjere i milošću riječi (usp. Dj 2,17-18; Otk 19,10) da sila Evanđelja sja u svagdašnjem, obiteljskom i društvenom životu. Oni se pokazuju sinovima obećanja ako, jaki u vjeri i nadi, iskorišćuju sadašnje vrijeme (usp. Ef 5,16; Kol 4,5) i strpljivo iščekuju buduću slavu (usp. Rim 8,25). A tu nadu neka ne skrivaju u unutarosti srca, nego neka je izražavaju i strukturama svjetovnog života, neprekidno se obraćajući i boreći se 'protiv vrhovnika ovoga mračnog svijeta, protiv zlih duhova' (Ef 6,12)." (LG 35)

1. Kršćanski profetizam usmjeren na onostranost

Kršćanski profetizam nije puko pretkazivanje budućnosti. Ono je naviještanje Božje riječi, otkrivanje Božjih otajstava i Božjeg nauma da spasi svijet po Kristu. Kršćanski profetizam je svjedočanstvo da je Isus Krist spasitelj svijeta. Isus Krist je vrhovni prorok. Od kada je Otac izgovorio svoju jedincatu Riječ utjelovljenu u našu ljudsku narav, za nas više nema Božje riječi mimo te naravi, Krista čovjeka. U Isusu Kristu čovjeku nastanila se Božja riječ, Božja misao o nama i odatle nam kao iz prasredišta dolazi. Božja riječ iz uskrslog Krista

dolazi u vidljivost svijeta, ne samo po hijerarhiji, službenog učiteljstva Crkve, nego i kroz cijeli Božji narod. Kršćanin je Božja riječ milošću Kristovom izgovorena u palu ljudsku narav. Kršćaninov život treba tu Božju riječ izgovorenu u njemu izricati svojim životom, biti njezin svjedok svojim životom i radom jer, kako kaže Sabor, Krist je laike "učinio svojim svjedocima". Sabor ističe univerzalnost kršćanskog profetizma, mesijanska era je prisutna i to u Crkvi kao ustanovi spasenja i eshatološke stvarnosti među nama. Kršćanski profetizam je ovdje prikazan kao sveopća povijesna pojava. Duh Sveti pokreće povijest spasenja, On je svjedok ljubavi Oca i Sina i to isto u samim kršćanima.

Što trebaju laici svjedočiti? Sve ono što je Isus učio da vjerujemo. Kršćanski profetizam je osvjetljavanje stvari koje još nisu tu među nama, ali prema kojima idemo, prema kojima težimo. Ako je laik prorok, onda je on to zato što je po milosno izgovorenoj Božjoj Riječi postao sinom obećanja, baštinikom budućih dobara. Svojim ponašanjem, svojim životom, laik prorok upozorava druge na ta buduća dobra, proročki ih osvještava i u njima budi nadu u život koji dolazi. Kršćanin rođen iz sakramenata ukorijenjen je u prošlosti, u povijesnom Kristu i njegovu otajstvu. Kršćanin je sada Kristov subrat, Božje dijete, sin obećanja. Kršćanin je biće koje iščekuje slavni Kristov dolazak u budućnosti.

Kako će danas kršćanin laik ostvarivati eshatološki vid proročke službe? Sabor kaže da laik iskorišćuje vrijeme za vječnost. Nadu u buduću život upisuje u

ovozemne strukture koje idu za preobrazbom svijeta kao slikom budućeg uskrsnuća. Sama konstrukcija svijeta treba biti kršćanski eshatološka, to jest da društveni život bude već ovdje na zemlji slika eshatološkog života u budućnosti. Taj ideal svijeta ne postiže se preko noći. On traži

ustrajni svakodnevni rad na tome jer se tome planu opiru sile grijeha, koje se sa stoje u otvorenoj pa i prikrivenoj borbi protiv Boga i njegova Kraljevstva, koje hoće zagospodariti svijetom u nezavisnosti od svoga Stvoritelja.

2. Obitelj - sredina za vršenje proročke službe

"Za taj je zadatak vrlo dragocjen onaj životni stalež koji se posvećuje posebnim sakramentom. To je život u braku i obitelji. Tu je vježbalište i odlična škola apostolata laika, gdje kršćanska vjera prožima sav način života i dnevice ga sve više preobražava. Tu je bračnim drugovima po zvanju vlastito da budu jedno drugom i djeci svjedoci vjere i Kristove ljubavi. Kršćanska obitelj glasno proglašuje i sadašnje kreposti Božjega Kraljevstva i nadu u blaženi život." (LG 35, 3)

Kršćanska je obitelj za bračne drugove prava sredina za vršenje proročke službe, škola apostolata i mjesto iz kojeg se širi osuda nad svijetom zla, te svjetlo na putovima prema istini. Bračni drugovi su oni koji sklapaju ženidbu i jedni drugima kao svećenici dijele sakrament ženidbe. Jedino se njihovim svećeničkim činom može utemeljiti sakrament ženidbe i kršćanska obitelj. Zato se ta obitelj kao sveti savez, kao sudioništvo u jedinstvu Krista i Crkve, kao Crkva u malome može i održati jedino njihovom zajedničkom svećeničkom službom, na koju u prvom redu spada proročko služenje. Muž je poslan ženi da je uvodi u Božju riječ, koja osvjetljuje bračni život, a žena je poslana mužu da isto čini. Poslani su jedno drugome onoga časa kad su sklapanjem ženidbe kao svećenici uveli Božje otajstvo u svoj život. Obitelj je škola apostolata. Zrela vjera, doživljena kao temelj života, dar je koji se može drugima pokloniti. Aposlot koji dolazi iz obitelji ne dolazi naučenom vjerom, već življenom vjerom u konkretnom obiteljskom okruženju. Takav apostol pruža uvjerljiv uzor vjere, za svakoga primamljiv. Za sve je potrebna ljubav, a obitelj je to matično mjesto ljubavi i škola iz koje se uvijek rađaju veliki apostoli. Gdje je dijete hladno prema ocu i majci, bit će hladno i za one koji mu nisu ni otac ni majka. Ako ne voli obitelj - "Crkvu u malom", neće ljubiti ni veliku Crkvu, sakrament spasenja velikog svijeta u kojem bi se trebao pojaviti kao apostol. Obitelj je mjesto iz kojeg se širi osuda nad svijetom i svjetlo na putovima istine. Kršćanska obitelj koja je danas živa, osuda je nevjernosti i rastave braka i ujedno svjetionik svima koji u braku stoje pred rastavom ili koji su je već prebrodili.

**UVEK SVEŽA
MINI PECIVA**

sa kačkavaljem
sa čvarcima
sa pizzom
sa kajsijom
sa čokoladom

FORNETTI

"MINI ŽUR"
Preduzetnik: Bartuš Judit
Subotica, Maksima Gorkog 43
064 / 2270505

NA PROZIVCI
preko od pijace
063 83 18 007

Meni je život Krist

(Gal 2,20)

Razmišljamo o trećem i završnom dijelu Papinog pisma "Krunica Blažene djevice Marije". U ovom dijelu Papa govori o "primjeni" krunice na naš život.

Razmatranje otajstava Kristova misterija je jedinstven i na jedinstven način se stavlja pred nas. Naime, kad u običnom razmatranju meditiramo, onda sliku ili riječ, poruku, stavljamo pred sebe i u njoj se produbljujemo. Kod molitve krunice zapravo se otajstvo neprestano ponavlja dok se Anđeoski pozdrav i molitva kod pojedinog otajstva izgovara deset puta, kao da se želi utvrditi ponavljanjem i sam sadržaj i sama poruka otajstava. Ovakav način "Božanske pedagogije" nije stran Bibliji. Sjetimo se samo koliko je bio djelotvoran čin trostrukoga Petrovog ispita: "Šimune, sine Jonin, ljubiš li me više nego ovi?" Dakle, ovakvim načinom razmatranja, u komu se otajstvo ponavlja i utvrđuje, samo otajstvo na nevidljiv način ulazi u nas kako bismo se s njime mogli poistovjetiti do te mjere da bismo s Pavlom mogli reći "Ne živim više ja nego Krist živi u meni". Razmatranje otajstava ponavljanjem nas pojačano navodi na poistovjećivanje s otajstvom, što je i cilj ovakve molitve.

Božanska metoda rasta u vjeri kroz krunicu je prilagođena i ljudskom mentalitetu koji nas prisiljava da nas ponavljanjem konačno oslobodi i iznutra otvori sjaju Božje Riječi. No, razmatranje otajstava u krunici nikako nije završeno time što je prihvaćeno. Ono obnoviteljski i od nas traži stav, koji bi uvijek mogao biti ovakav: "Popraviti ono što još nije popravljeno, usavršiti ono što još nije savršeno". U tom smislu su nova otajstva, dodana tradicionalnim otajstvima Isusova života i proslave, prava otajstva svjetla. Ona su sada u funkciji rasvjetljivanja tog našeg hoda u vjeri koji teži za trajnom obnovom. Sama najava otajstva je kao kada se digne zastor na sceni u kazalištu i tek onda slijedi samo događanje koje je satkano od riječi i gesta. Takav "scenarij" odgovara otajstvu utjelovljenja, jer da bi čovjek mogao spoznati Boga "Riječ je tijelom postala".

Važno je još jednu dimenziju uočiti

u Papinom apostolskom pismu, a to je ne samo promatranje, kontemplacija otajstva nego i slušanje Božje poruke. Zato Sveti Otac želi da se kod najave otajstva malo zastane i poštuje šutnja kao "oslušivanje" Božje poruke. Uostalom, krunica i nije "govor" Bogu, nego slušanje Boga i uranjanje u otajstvo koje nas preobražava.

U završnim točkama ovog dokumenta Papa "opravdava" zašto se krunica sastoji od *Očenaša*, deset *Zdravo Marija*, i *Slava Ocu*. *Oče Naš* je dizanje duha Ocu, jer naša duša počiva u Njegovu krilu i naš duh s Duhom Svetim kliče "Abba", Oče. *Zdravo Marija* je najdivniji stav stvorenja prema stvoritelju - Marije prema Bogu i stoga za nas također put našega stava prema Bogu, ali i Marijina molitva koja pomaže našoj nemoći, te se utječući njoj oslanjamo na zagovornu moć molitve, a nije slučajno da u našim krajevima svako otajstvo vezujemo uz ime "Isus". Pavao VI. je ovaj način krunice posebno pohvalio. Konačno, *Slava Ocu* je najkraća ali najjača molitva cijelog

stvorenog svijeta, ali nije snažna zbog svoje kratkoće nego je snažna zbog svog sadržaja jer se u tom izričaju događa "Taborsko objavljenje" Božje slave koja je kod nas prisutna.

I na kraju, Papa preporuča da molitva krunice bude "**Slatki vez koji nas povezuje s Bogom**". Da bude molitva mira i za mir, da bude molitva obiteljska, zajednička, roditeljska, i molitva djece. I završava: "Bar da moj poziv ne ostane neposlušan! Na početku 25. godine svog papinstva polažem ovo apostolsko pismo u mudre ruke Djevice Marije, i u duhu se klanjam pred njenom slikom u svetištu koje je izgradio blaženi **Bartolo Longo**, apostol Krunice. Rado ponavljam riječi kojima on završava prošnje Kraljice Krunice: 'O, blagoslovljena krunico, slatki vezu koji nas povezuješ s Bogom, vezu ljubavi, koji nas sjedinjuješ s anđelima, tornju spasenja u provaliji pakla, sigurna luko u sveopćem brodolomu, nećemo te nikada više ostaviti. Ti budi naša snaga na času smrtnom. Tvoj neka bude posljednji poljubac našeg života. Posljednji dah naših usana neka bude tvoje slatko ime, o Pompejska kraljice Krunice, o draga Majko, o utočište grješnika, utjeho žalosnih. Budi blagoslovljena svuda, danas i zauvijek, na zemlji i na nebesima.'"

Hrvatske katoličke Internet stranice (XIII.)

Ante Gabrić

www.ffdi.hr/ante-gabric/

Poseban dio vjerskih Internet stranica čine one, uvjetno kazano, hagiografske naravi. Stranice ovakvoga tipa nisu brojne, poput novinskih ili župnih, ali imaju svoju privlačnost. Među hrvatskim katoličkim stranicama, ističe se ona koja je utemeljena u čast Ante Gabrića (Metković, Hrvatska, 1915 - Maria Polli, Indija, 1988), jednog od najznamenitijih hrvatskih misionara, koja se nalazi na adresi www.ffdi.hr/ante-gabric/

Stranicu posvećenu ovom hrvatskom isusovcu i misionaru krase jednostavni design: u desetak podlinkova s različitim naslovima, koji su poredani jedan za drugim, posjetitelj može pratiti izuzetan život isusovca Gabrića: od njegova rođenja, preko školovanja u Travniku gdje je osjetio zov misija, pa do njegova polustoljetna neumorna djelovanja u bengalskim selima uz rijeku Ganges, gdje je i sahranjen. Priča o njegovu fascinantnu djelu u Indiji, obuhvaćena je većinom naslova na stranici. Snaga Ante Gabrića i nesebičnost u širenju Radosne vijesti i na temelju toga praktično ostvarivanje Ljubavi prema bližnjemu kojom je sve preobražavao očituje se svakom posjetitelju stranice.

Priredivači stranice nisu se ograničili samo na suhoparno iznošenje podataka o Anti Gabriću, već su duhovitošću i zanimljivostima iz njegova života, stranici udahnuili životnost. Fotografije Ante Gabrića, osobito one s njegovim pukom, služe istome cilju i ujedno uljepšavaju jednostavni design.

s.b.

**"ZVONIK" - MJESEČNA
KATOLIČKA PROPOVJEDAONICA**

ZVONIK S VAMA

Štovano Uredništvo!

Ovom prigodom i na ovaj način, želim Vam izraziti svoje iskrene čestitke, a povodom svojevrsnog jubileja "Zvonika". Stotinu brojeva nije mala stvar za Vaš i naš "Zvonik".

U isto vrijeme, dok Vam izričem svoje čestitke želim Vas i nadalje podržavati i zaželjeti Vam plodnu ustrajnost u ovome djelu služenja bližnjemu, po kojem Riječ Božja i preko tiska brže "trči" i vjerujem donosi obilne plodove, a na dobrobit naše krajevne Crkve. Odluka da se pokrene jedan katolički list prije 10 godina bila je svojevrsna hrabrost, a u isto vrijeme i znak velikog pouzdanja u Providnost te, nadasve znak svijesti o važnosti ovog medija kao sredstva nove evangelizacije.

Vašim pothvatom, Vi ste na svojevrsni način ostvarili i ostvarujete poticaje koncilskog dekreta "Inter mirifica", Pastoralnog naputka "Communio et progressio" te Pastoralne upute "Aetatis novae", te ste na taj način "prešli prag nade" trećega tisućljeća tako važnog medija kao što je tisak. Ujedno ste se smjelo, na ovaj način, odazvali pozivu pape Ivana Pavla II., na novu evangelizaciju.

U svim kulturama i u svim epohama, a sigurno i u sadašnjim društvenim preobrazbama, čovjek si postavlja uvijek ista temeljna pitanja o značenju života: Tko sam? Odakle dolazim i kamo idem? Zašto je prisutno zlo? Što će biti s nama poslije ovog života? itd... (usp. *Fides et ratio* br. 1). I upravo na stranica "Zvonika" kroz mnogovrsne vijesti, izvješća, meditacije i druge članke čovjek vjernik je mogao naći sebe. Naviještanje Evanđelja, te Radosne vijesti događaja Isusa Krista, neka bude trajna zadaća ovoga glasila.

Stoga, dok Vam još jednom čestitam na ovoj "mjesečnoj katoličkoj propovjedaonici", u meni je želja da i u godinama pred vama budete "sol zemlje", "svjetlost svijeta", "grad na gori", i istinski evanđeoski kvasac. Neka "Zvonik" u našem kršćanskom puku ostvaruje davno naučeno, rekao bih, prošireno benediktinsko pravilo "ora et labora et lege" (moli, radi i čitaj). To pravilo neka se i po Vama proširi i razvije u svakodnevnu praksu.

U isto vrijeme neka svaki novi broj "Zvonika" bude svakom čitatelju izvor mira, radosti, ljubavi i nade koje nam je donio Isus Krist, ljubitelj i spasitelj svakoga čovjeka. Dok vam čestitam na stotom broju, želim da doživite još mnoge jubileje.

Vama, svim djelatnicima ovoga glasila kao i čitateljima "Zvonika" šaljem svoj pastirski blagoslov!

dr. Ivan Péntzes, subotički biskup

Biskup Péntzes i nuncij Montalvo listaju prvih 50 brojeva "Zvonika"

Dragi čitatelji!

S radošću sam primio vijest da upravo sada kada smo u Paulinumu proslavili 40. obljetnicu postojanja naše institucije, izlazi 100. broj "Zvonika". Glavni urednik "Zvonika" **preč. Andrija Anišić** je na početku napisao: "Kao što zvona sa zvonika naših crkava javljaju vijesti, tako i časopis "Zvonik" javlja razne vijesti, prati događaje Crkve, poziva i potiče vjernike na molitvu, na zahvalnost, slavljenje Boga, pa čak i na kajanje..."

Upravo u tom smislu su se "Paulinci" odlučili i zamolili glavnog urednika časopisa za jednu stranicu na kojoj smo se uključili s raznim vijestima i člancima. Na Uskrs ove godine bit će točno pet godina kako se redovito javljamo na stranicama "Zvonika". Uključujući naše događaje i zbivanja, potičemo tako vjernike na molitvu za duhovna zvanja, a tu je i nakana da po kojeg mladog potaknemo na razmišljanje o pozivu, o odluci da slijedi nutarnji glas koji ga zove "Dođi i slijedi me!"

Za 100. broj "Zvonika" zajednica Paulinuma čestita i moli Boga za ustrajnost u radu i blagoslov Svevišnjega na sve članove uredništva i svih suradnika "Zvonika".

Josip Miocs, rektor

Dragi Andrija

Čestitam na stotom broju "Zvonika", koji je sve privlačljiviji i tehnički lijepo dotjeran, i želim da postane ono što je u našoj javnosti "Glas koncila", pa da ga svi grabe i s nestrpljenjem očekuju kao ja ovdje u Clevelandu zajedno s ostalima koji ga dobijaju.

Ove čestitke idu i svim Tvojim vrijednim suradnicima. Hrabro naprijed i ne dajte se umoriti. Rad na medijima (novinama) je apostolski angažman kojega treba koristiti i tako doći u svaku kuću, jer fizički to ne možemo, ali tiskom svakako možemo.

Tebe i sve suradnike i župljane sv. Roka najiskrenije pozdravljam.

Zvonko Blaško iz Clevelanda, USA

1994 - 2003. god.

PRVO i posebno drago pismo-čestitka u povodu 100. broja stiglo je od vjernog čitatelja iz Mađarske! Pismo objavljujemo uz samo male neophodne jezične izmjene.

Hvaljen Isus Krist

Dragi gospodine, hvala Vam lijepo što mislite na mene i redovito mi šaljete ovaj lijep i dobar katolički list "Zvonik".

Vidim da je svake godine ljepši ovaj list. Od prvog broja do najnovijeg imam sve brojeve, redom sve pročitam i onda ostavim i čuvam jel takošta se ne baci i ne podere jel bilo bi gri od Boga takošta bacit.

Znam da će sada u veljači izaći 100. broj "Zvonika". Nek Vam dragi Bog i Blažena Djevica Marija, Majka Božja uvijek budu u pomoći, nek Vam dadu puno sreće i zdravlja u životu, nek još dugo godina živite i dok ste živi nek ostanete urednik ovom lijepom i dobrom listu, i još puno brojeva da možete pisati i nek Vas narod voli i poštuje za lijep i dobar posao.

Puno Vas pozdravlja

Ivo Ivanković iz Kátolya

Iskrene čestitke za 100. broj Zvonika. Nije to bilo lako izdržati. Svako dobro.

Marinko Stantić,
Rim

100

Poštovani,

Sljedeći broj "Zvonika" bit će jubilarni - 100! Možda se nekome čini - malo, ali za uvjete Crkve u dijaspori, kakva je Subotička biskupija - to nikako nije malo. Redovito čitam vaše internet izdanje i veselim se svemu lijepom što se tamo događa. Zadivljuje me i entuzijizam pojedinaca, i ekumenski ton, i čuvanje baštine...

Čestitam na 100. broju, želim svim suradnicima, na posebe uredništvu snagu i Božju blagoslov za nastavak rada.

Uz pozdrave

Monika Šimek, prof.
Osijek

Poštovano uredništvo!

Naj, naj, naj... boljeg "Zvonika"!

Dok sam boravila u Osijeku željela sam upoznati uredništvo časopisa "Zvonik" i čestitati na tako lijepom časopisu. Nisam ni sanjala da će mi se to ostvariti i da ću biti u takvoj blizini kao sada. U Osijeku ga nismo primali redovito ali nam je s. Silvana kad god je prolazila ostavljala po par primjeraka, bila sam sretna kad bi časopis došao u kuću. Odmah bih ga uzimala i čitala. Osobito sam voljela čitati: Riječ urednika, biblijske teme, događanja u Subotičkoj biskupiji, te najdražu dječju stranu i stranice mladih. Tu sam saznavala kako djeca i mladi u tom dijelu žive i kako su povezani s Crkvom. Tome sam se najviše veselila.

Drago uredništvo! Vi najbolje znate kakve sve napore poduzimate da biste nam svaki mjesec novi "Zvonik" ponudili, te napore neka Vam Gospodin blagoslovi i da se ne umorite ovo raditi. U njemu, našem "Zvoniku", ima za svakoga po nešto, od najmlađih do najstarijih. "Zvonik" nas upoznaje sa svim novostima, ali nas i uči o tome kome pripadamo i koji su nam korijeni te kakvi su naši dragi običaji.

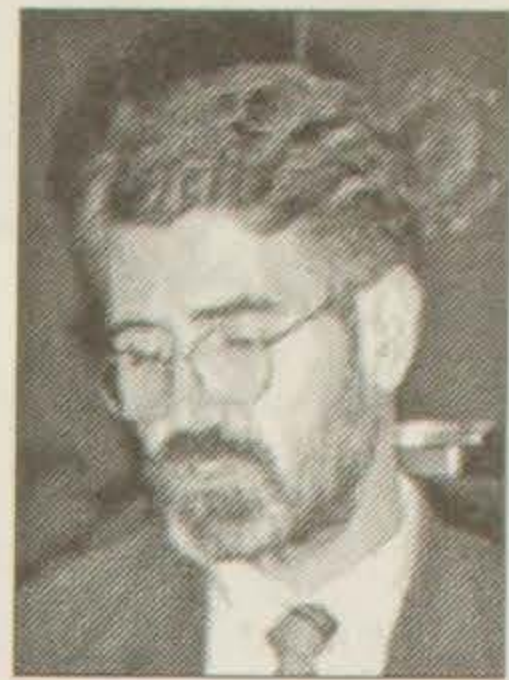
Ovim pismom Vam želim zahvaliti i čestitati na 100 broju. Neka Vam nagrada bude Božja blizina i željela bih da doživimo još bar tri puta po 100. broj.

Iskrene čestitke za "ZVONIK" - neka ne prestane zvoniti nam u našoj miloj Bačkoj.

s. Iva

Uz stoti broj Zvonika"

Što sve može značiti, i što sve jeste sto brojeva "Zvonika" i u sto minulih mjeseci u životima onih koji ga pripremaju?! Kakvi su njihovi motivi i nakane? Na posebe, kako nastaje i gdje se stvara ovaj katolički mjesecnik?

Pored toga što se prvo mora dobro razmisliti što će sadržavati svaki pojedinačni broj, tko će i što za nj napisati, važno je tko će i kako prirediti i oblikovati tekstove, opremiti ih fotografijom i utvrditi likovnost, te uraditi prijelom svake stranice i lista u cjelini. Nadalje, tko će osigurati novac za tiskanje, distribuciju, suradnju s čitateljstvom (nagradne igre, pokloni i dr.) i sve što ovom prigodom nema smisla nabrajati, a nezaobilazno ide uz izradu svake tiskovine bila ona dnevna, tjedna, mjesečna...

Gdje je mjesto "Zvonika" u odnosu na druga, slična izdanja? Spomenimo tek dio njih, poput: "Crkva na kamenu", "MI list mladih", "Novi svijet", "Hitélet", "Veritas", "Svjetlo riječi", ili obiteljsku reviju "Kana"... Drži li, "Zvonik" korak s nabrajanima? Da, i to veoma dobro! Izdvaja li se? Da, i to treba istaknuti budući da ga za razliku od pobrojanih glasila ne priprema uredništvo sastavljeno od ljudi kojima je izrada ovog mjesecnika jedini posao kojim se bave.

"Zvonik" je rođen u desetljeću što je započelo kao možda najgore u povijesti po hrvatski narod, kako u njegovoj matici, tako i na rubovima (Vojvodina, Srbija, Kosovo, Crna Gora, BiH) gdje Hrvati žive u doticaju s drugima. Unatoč tomu što je niknuo usred duboke, turobne šutnje koju su prekivali samo ratni pokličići, "Zvonik" se sačuvao turobnosti i isključivosti. Među ostalim, i jer je nastao iz čiste pobude i odlučne nakane da ljude poveže i pomogne im razbijati tamu, umanjujući osjećaje ugroženosti i odbačenosti, tjeskobe i straha.

Misija "Zvonika" je ostvarena u mjeri u kojoj smo mi njegovi čitatelji uspjeli opstali u granicama (ne)mogućega svijeta premda su nam ionako kratki životi dodatno još skraćivani, protkani s više patnje no užitaka, s više nemira nego spokoja, s više zlobe i zla nego dobrote, praštanja, pomirbe...

Postajući glasilom obnove života "Zvonik" je nastojao otvoriti svoje stranice za sve koji nisu zaboravili na ljubav, vjeru i uljudbu čuvajući ove vrijednosti i za budućnost.

Poštovani članovi Uredništva "Zvonika", primite moje čestitke uz stoti broj i želje za dugovječnost.

Milovan Miković

Kedves Barátom!

Čestitam na ustrajnosti, tj. 100. broju "Zvonika"! Puno (teških) godina, puno posla, puno nerviranja - ali rezultat je lijep!

Nadam se da ćeš uspjati sve više profesionalizirati uredništvo, pa da se sam ne trošiš u mjeri kao dosad...

S prijateljskim pozdravom,

József Miskolczy

Tajanstveni posjetioci

Vrlo zanimljiv tekst pruža nam odlomak iz Knjige postanka 18,1-16a. Možda smo ga već i pročitali i poznat nam je, no dobro bi bilo da ga ponovno uzmemo u ruke. Ako smo ga čitali bilo nam je nešto nejasno. Jedanput je govor o trojici posjetilaca, drugi put o jednom. Jednom se govori o Jahvi Bogu, drugi put se to isto odnosi na čovjeka. O čemu se radi. Iz analize teksta vidimo da su u današnjem tekstu spojena dva različita pripovijedanja u jedno. U prvom pripovijedanju riječ je o trojici posjetilaca nomadu Abrahamu kojima on iskazuje gostoprimstvo, a u drugom pripovijedanju riječ je o jednom posjetiocu koji u Božje ime Sari i Abrahamu donosi obećanje rođenja sina. Ako nakon ovih napomena ponovno pročitamo tekst (18,1-16a) nadam se da ćemo to i prepoznati. Pisac koji je spojio ova dva pripovijedanja stavio je sve pod jedan naslov: *"Jahve mu se ukaza kod hrasta Mamre dok je on sjedio na ulazu u šator za dnevne žege"* (Post 18,1). To je već teološka refleksija pisca redaktora. Da, bio je to Jahve Bog i u jednom i u drugom slučaju. Primiti strance kao goste i iskazati im ljubav znači: ugostiti samog Boga. Na to smjera i poslanica Hebrejima (13,2) kad potiče kršćane na gostoljublje: *"Gostoljublja ne zaboravljajte: njime neki, i ne znajući, ugostiše anđele!"* Isto vrijedi i za drugo pripovijedanje: obećati neplodnim starcima sina može samo Jahve Bog kojemu ništa nije nemoguće (usp. 18,14).

Iznenadni gosti

Scena dolaska gostiju je majstorski opisana. Kao da smo stavljeni u davno otačko doba i iz prikrajka gledamo što se zbiva. Vrlo živopisno dočaran nam je ovdje nomadski život. Dan je u sredini, sunce prži okomito, podnevna žega. Sada je najljepše izići iz šatora i sjesti ispod bogate krošnje velikoga hrasta - hrasta Mamre. Ovaj ga je hrast podsjećao na njegov prvi dolazak u ove krajeve, tu je sagradio žrtvenik Jahvi Bogu koji ga je pozvao. Sada je sjedio ispod toga hrasta i pomalo dremuckao. Sve je u okolini mirno, visoravan Mamre koja se nalazi sjeverno iznad Hebrona odiše spokojem.

"Podigavši oči opazi tri čovjeka gdje stoje nedaleko od njega" (r. 2). Stari istočnjački način poštivanja intime drugoga. Stoji se podalje i čeka. U našoj kulturi to je čin "kucanja na vrata" i čekanja odgo-

vora. Bilo bi vrlo nepristojno i neobjašnjivo da su stranci jednostavno došli do šatora ili, ne daj Bože, ušli u njega. Toga časa u Abrahamu je proradila jedna od najcjenjenijih istočnjačkih vrlina a to je gostoprimstvo. Pogotovo kod nomada. Dolazak stranca imao je vrlo važno, često životno značenje. Uvijek se tu prepoznavalo Božje djelovanje a osim toga u svijetu gdje su se vijesti teško širile, stranci su bili izvor informacija.

Abraham brzo reagira, trči im ususret i pada ničice pred njima: *"Gospodine moj, (da li govori jednome od njih ili je taj dio iz predaje o dolasku jednoga?) ako sam stekao milost u tvojim očima, nemoj mimoići svoga slugu!"* Prvi čin gostoprimstva: voda, kruh i počinak! Voda kojom su se gostu polijevale noge (usp. Lk 7,44), voda za osvježenje, miran počinak u sjeni hrasta i kruh kao prvo i osnovno jelo. Pretjerivanjem u govoru i gestama Abraham želi pokazati svoju veliku gostoljubivost.

No, to je tek početak gostoprimstva. Abraham je sav u pokretu (to pokazuje i hebr. glagol *mahar* - žuriti se, a koji je ovdje u gramatičkom obliku piela koji glagolu daje intenzivno značenje!), odmah zapošljava svoju ženu Saru i svoje-ga slugu. Tu gostoljubivu užurbanost pokazuje i njegova naredba Sari: *"Brzo! Tri mjerice najboljeg brašna! Zamijesi i prevrtu ispeci!"* (r. 6) Rečenice su kratke, naredbodavne, krnje. To je i bio posao koji su radile žene a rade ga još i danas. Sluga dobiva još veći zadatak: *"Uhvati mlado tele i dade ga momku da ga brže (i ovdje je prisutna užurbanost!) zgotovi"* (r. 7). Sve to uz maslo i mlijeko stavlja Abraham pred svoje iznenadne ali drage goste. Scena je divna, sve se događa ispod hladovite krošnje velikoga hrasta Mamre. Kao da se nalazimo na nekom idiličnom pikniku. Ovaj živopisni opis stavlja nas u samu blizinu ovog događaja i ove daleke nomadske kulture vrijedne divljenja. Nešto slično može se doživjeti i danas ako svratite pod šator današnjih nomada Beduina koji će vas s radošću ugostiti i ponuditi devinim mlijekom, sirom i onim što imaju.

Obećanje sina

Scena se pretvara u razgovor Abrahama i pojedinca (da li čitamo drugo pripovijedanje?). Dapače, taj se pojedinac

u jednom trenutku imenuje kao Jahve. Razgovor započinje pitanjem: *"Gdje ti je žena Sara?"* Na Istoku se žene nisu pokazivale, uvijek su bile na neki način podalje. Tako je to i danas. No i danas kao i onda žene su iza zavjese znatiželjno prisluškivale. To je činila i Sara. Čula je tajanstvene riječi Abrahamovog su-govornika: *"Vratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće; a tvoja žena Sara imat će sina"* (r. 10). Poznavanje ženinog imena a i sigurnost kojom neznanac govori začuđujuća je. Tako može govoriti samo Jahve Bog.

Sara se u šatoru počela smijati. Sve je smatrala toliko nevjerovatnim: Abraham star, ona već dugo u menopauzi (ovdje se ne spominje njezina neplodnost kao u Post 11,30). Sara se smijala u sebi a ne glasno, isto je tako i ovo njezino razmišljanje ostalo u njoj pa je još nevjerovatnije neznančevo pitanje (ovdje izričito stoji: *"Onda Jahve upita Abrahama..."*): *"A zašto se Sara smijala i govorila: 'Kako ću rod roditi ja starica.'" Da, ljudski govoreći to je nemoguće, to može učiniti samo Bog. Zato neznanac i pita Abrahama: "Zar je Jahvi išta nemoguće?" Tu istu rečenicu susrest ćemo u anđelovom razgovoru s Marijom kad joj Gabrijel objavljuje da je njezina rođakinja Elizabeta koja je nerotkinja već u šestom mjesecu trudnoće (usp. Lk 1,37). Neznanac je sasvim siguran: *"Navratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće: Sara će imati sina."**

Sada se na sceni pojavljuje Sara pokušavajući opovrći tvrdnju o svojem smijehu. Pisac navodi i razlog ove reakcije: *"jer se prestrašila"*. A kako i ne bi! Ovaj stranac sve znade, kao da je Bog?! Na njezinu tvrdnju: *"Nisam se smijala"* on jednostavno i sigurno odgovara: *"Jesi, smijala si se!"* Stoga nije čudno što će Sara to čudnog posjetitelja nazvati "Smješko" na hebrejskom Izak (hebr. *cahak* znači smijati se, pa Jicahak znači Smješko!)

Nakon ovoga pisac se ponovno vraća na trojicu posjetitelja i završava ovaj prizor riječima: *"Ljudi ustanu i krenu put Sodome"* i na taj način uvodi pripovijedanje o Sodomi (Leitmotiv). Abraham dovršava svoje gostoprimstvo gestom ispraćaja. Neznanac je bio u pravu: Sara će zatrudniti i roditi sina. No prije toga još će se mnogo toga sudbonosnog dogoditi. Na sceni kao da ostaju Abraham i Jahve pa će pisac nastaviti prvu rečenicu s početka ovog prikaza: *"Jahve mu se ukaza kod hrasta Mamre dok je sjedio..."*

(U sljedećem nastavku:
Ljudi Sodome i Gomore)

Uređuju: Marjan Ostrogonac i Tomislav Ivanović

ČETRDESET GODINA SJEMENIŠTA I GIMNAZIJE "PAULINUM"

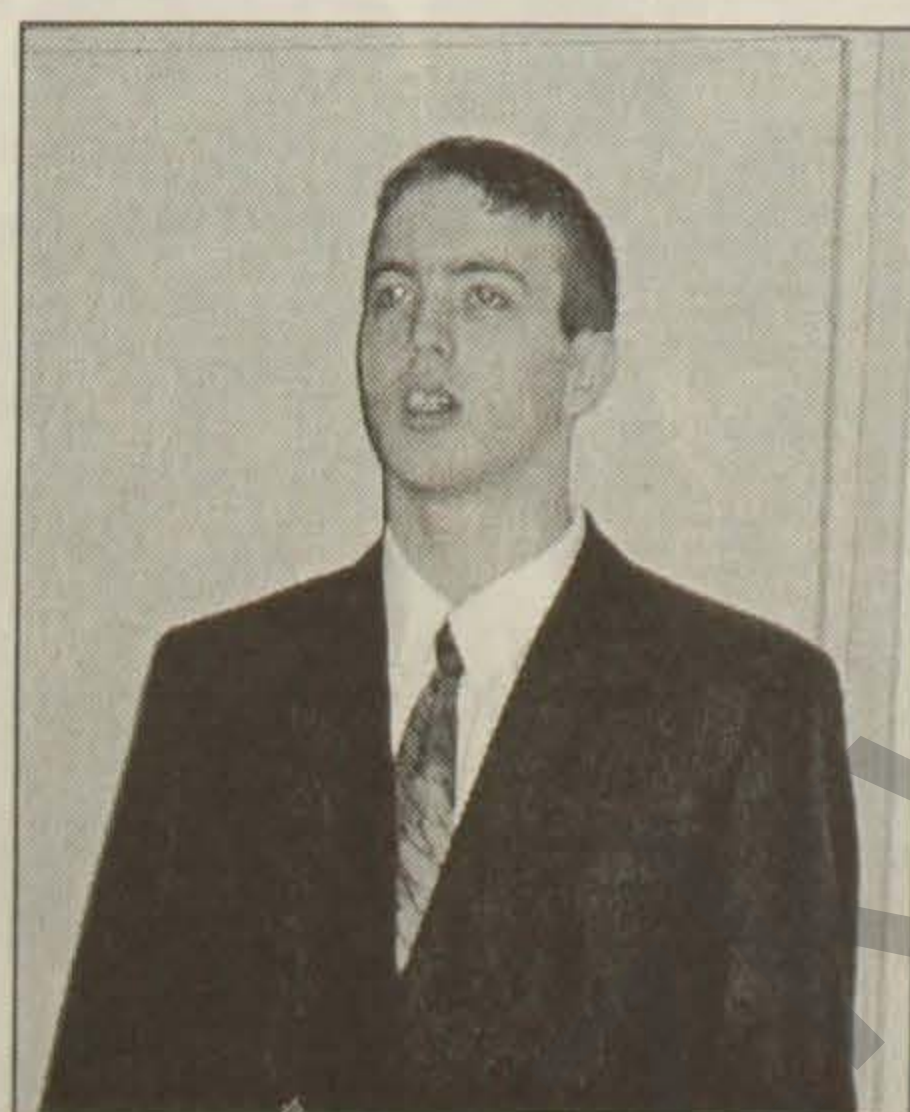
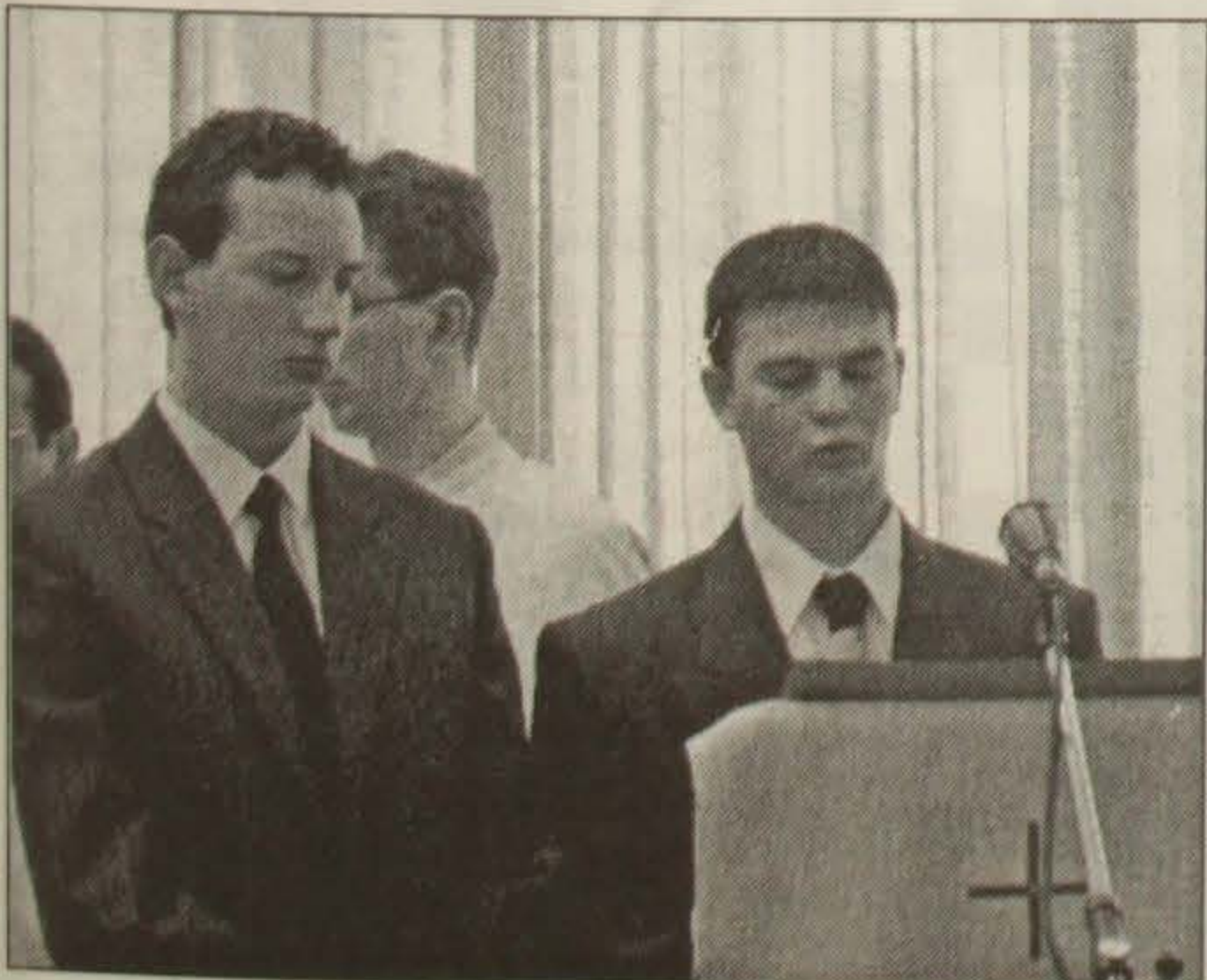
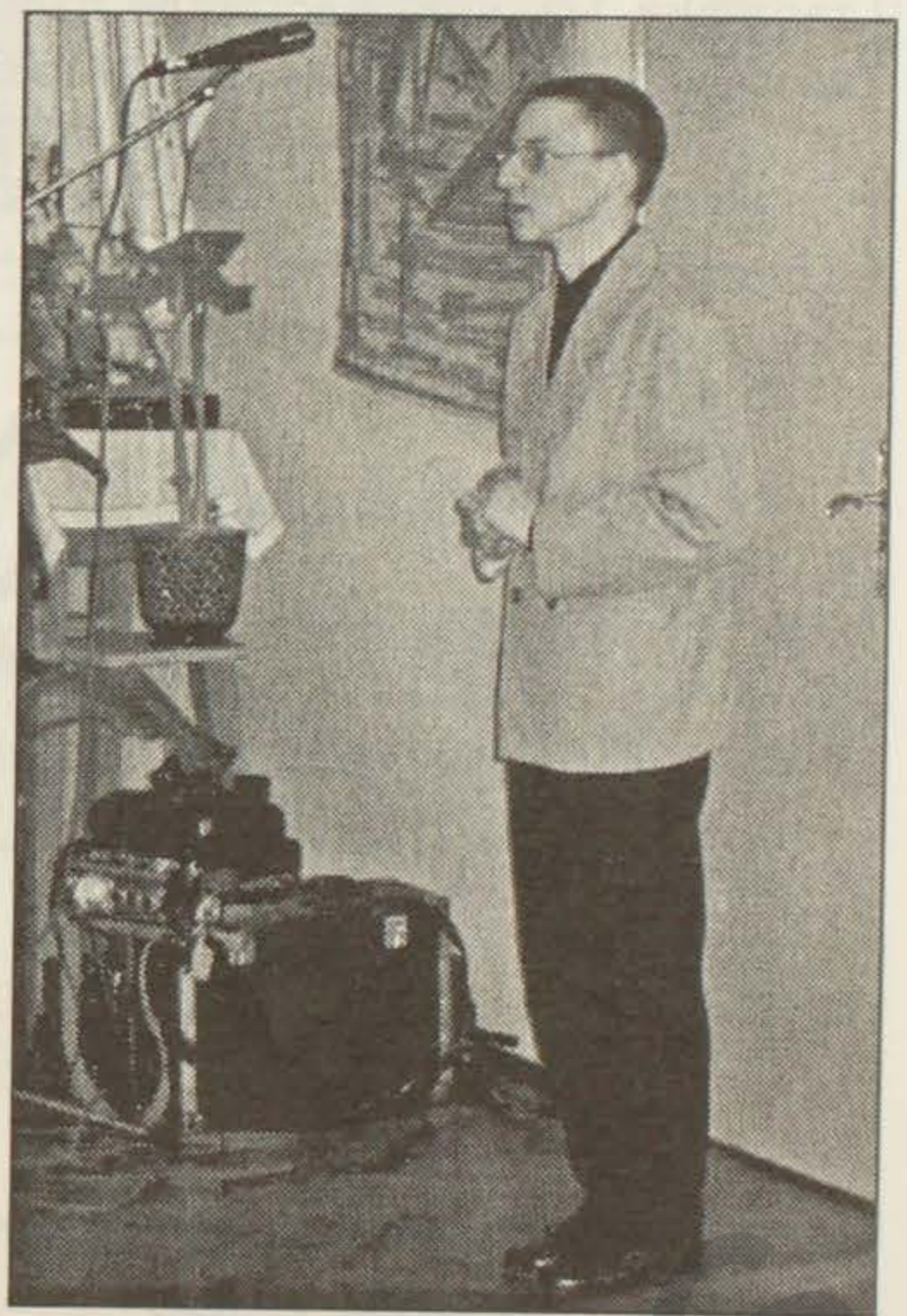
Sjemenište i Biskupijska klasična gimnazija "Paulinum" otvoreno je šk. god. 1962/63. Nakon otvaranja škole nastava je počela u dva razreda, a zatim su postupno otvoreni i ostali razredi. Na početku su sjemeništarci bili smješteni u prostorijama Biskupskog doma, a zatim su se preselili u novu zgradu koja je posvećena na dan sv. Pavla apostola, 30. lipnja 1965. godine. Paulinum je međubiskupijski zavod i škola, jedina institucija takvog karaktera u ovoj državi. Najveći broj svećenika subotičke i zrenjaninske biskupije bili su "paulinci". Paulinum je posebno ponosan na to što je jedan "paulinac" postao biskupom i jedan apostolskim administratorom. Ova je institucija dala više misionara, vjeroučitelja, kantora, profesora, liječnika, pravnika, novinara itd.

Nakon promjene vlasti 1990. godine došle su veoma teške godine, ali uz pomoć Božju moglo se ipak raditi i preživjeti krizne godine. Štoviše, zadnjih je godina

"Paulinum" postao otvoreniji nego u prijašnjim godinama i mnogo toga je promijenjeno. Uvedeni su novi predmeti, prostorija za računare, proširena je knjižnica, dobili smo dvoranu za tjelesni odgoj, nabavili smo nove instrumente među kojima i nove orgulje, otvorena je dvorana za audiovizuelna sredstva, slobodno pišemo u medijima članke, pojavljujemo se u radio i televizijskim emisijama, izdali smo jednu kasetu za mlade, posjećujemo izložbe, organiziramo i odlazimo na razne susrete i koncerte.

Kao i svaka druga institucija, i "Paulinum" je izložen raznim kušnjama. Imali smo i imamo uspone ali postoje i poteškoće. Četrdeseta obljetnica "Paulinuma" potvrđuje opravdanost njegova postojanja, ali također svjedoči da je "Paulinum" odigrao važnu ulogu kako u prošlosti, tako i u sadašnjosti a to želi i ubuduće - **BITI NA KORIST CRKVE I NAŠEGA NARODA.**

J. Miocs

Uređuje: Katarina Čeliković

UČIMO MOLITI

Prava, pravcata zima zarobila je našu Vojvodinu. Sela i gradovi pretvoreni su u bijele labirinte u kojima je neizbrojivo puno širih i užih staza. Znam da je teško izaći u hladno jutro, ali mi ipak idemo u školu, na posao. Čudi me onda da u nedjelju na misi ima manje djece a oni se najmanje plaše snijega i hladnoće.

Dragi Zvončići, pred vama je 100. broj "Zvonika" koji tako voli doći u vaše kuće, u vaše ruke. Znamo da se mnoga djeca ali i odrasli raduju ovom listu. Željeli bismo da ga ponudite i drugoj djeci, da ga čitaju i da nam se onda javite svojim pismima, likovnim radovima. U proteklih devet godina primili smo mnogo vaših crteža, mnogo kupona za nagradnu igru. Mi se jednako radujemo vašim pismima kao i vi "Zvoniku". Uzbuđeni smo dok radimo ovaj, 100. broj i s posebnom ljubavlju osmišljavamo svaku stranicu. Nije tajna, da su meni ove VAŠE naj... (pssst!).

Za ovaj broj - jedna mala novost! U svakom broju imat ćemo mali podsjetnik kako treba moliti. Vi ste sigurno naučili naše kršćanske molitve, ali s Bogom se može razgovarati svakodnevno i to više puta na dan. Želja mi je da ova mala "rubrika" potakne i vas da sami napišete koju molitvicu i da nam je pošaljete.

Dok uživate u čitanju i rješavanju nekih zadataka, "Zvonik" nagrađuje najviše do sada - sa STOTINU raznoraznih nagrada!

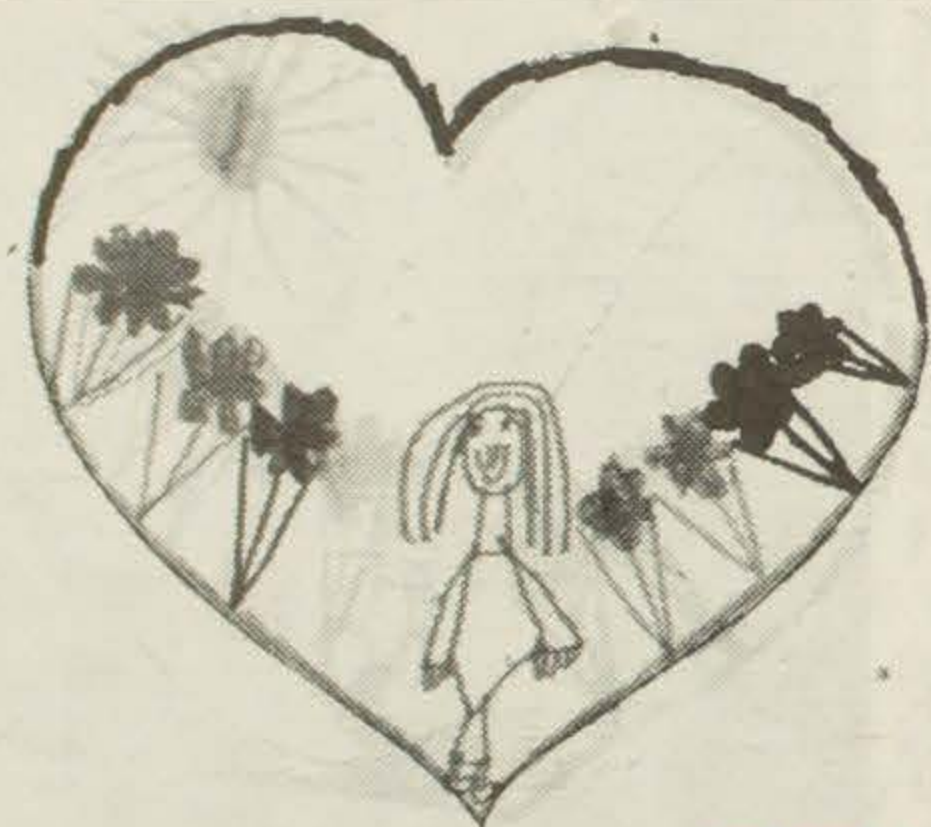
Hvala što ste s nama slavili Boga!

Vaša Zvončica

Jutarnja molitva

Bože,
hvala ti za ovaj dan.
Danas bih htio biti marljiv
dok budem radio i učio.
Želio bih biti dobar
dok se budem igrao.
Pomozi mi
da budem pažljiv prema svima.
Molim te blagoslovi moje roditelje
i cijelu našu obitelj.
Hvala ti što nas
sve zajedno voliš.
Amen.

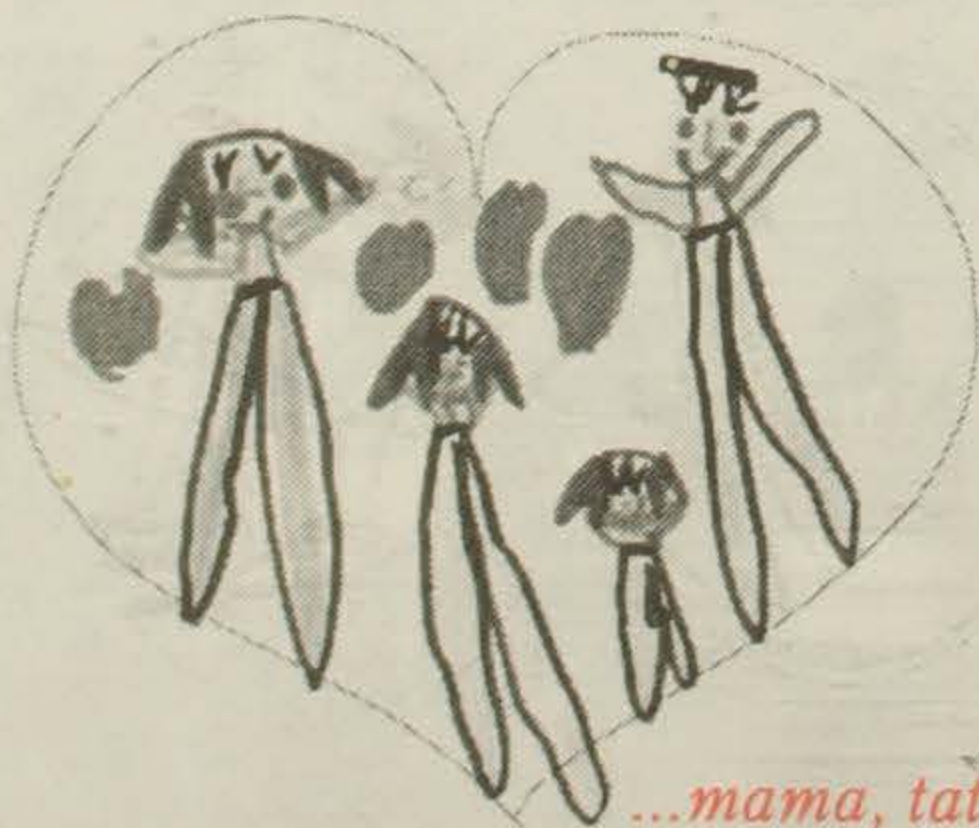

Dora, 6 godina

...mama

Ljubav je...

O ljubavi govore crtežom
djeca iz vrtića
"Marija-Petković Sunčica"

Aleksandra, 6 godina

...mama, tata,
sestra i ja

Radost je...

Kad se vrati teta Željka
i pazi nas na spavanju

BITI DJECA

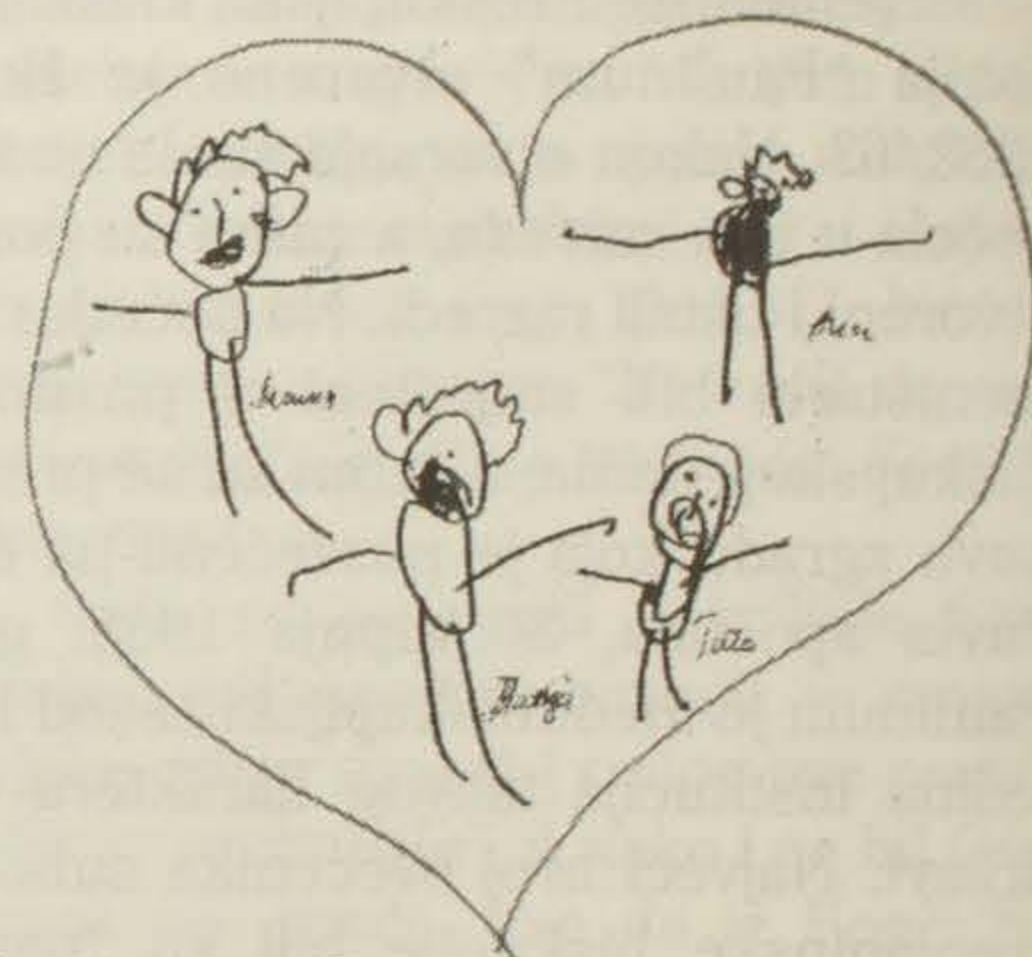
Djetinjstvo je možda bezazleni kraj.
Neka bašta puna ružica i smilja.
Djetinjstvo je možda privremeni raj
s ljiljanima duša i dušama lilija.
To je vrijeme otvorenih međa
kada cvijet za rosom i za drugom žeda.

Tin Ujević

OPORUKA

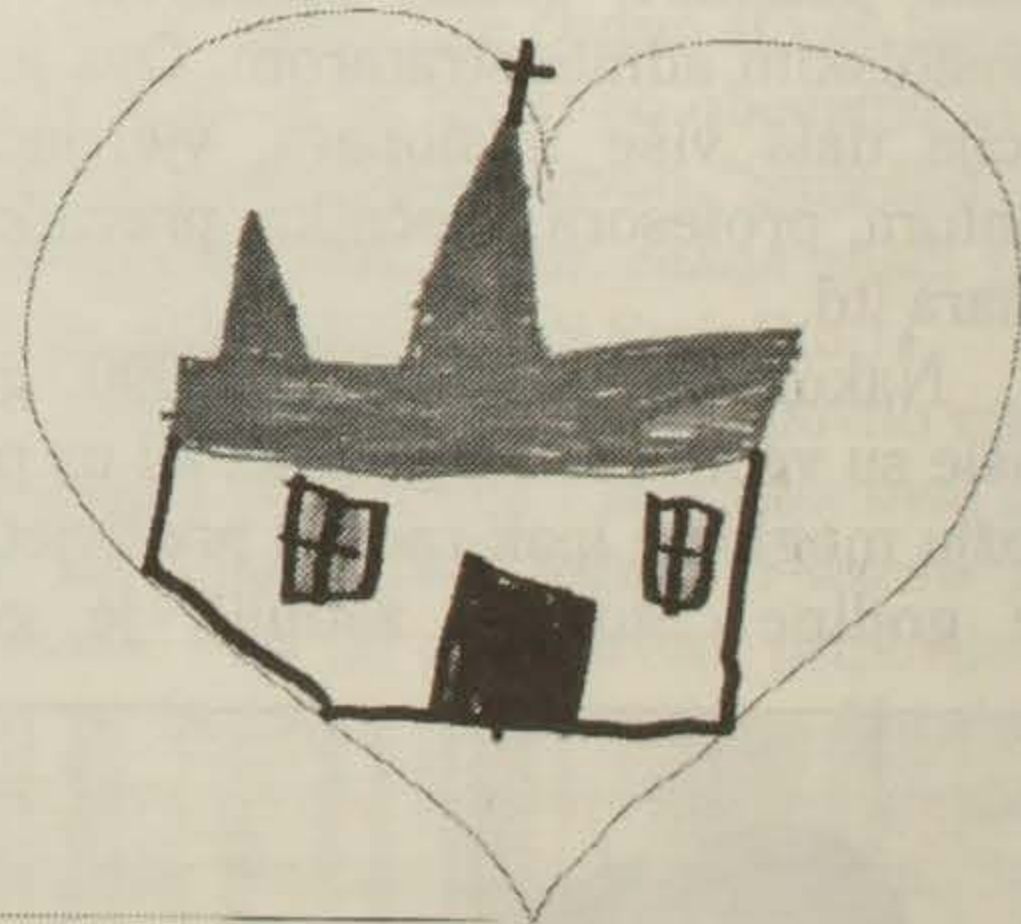
A što bih jedino potomcima htio namrijeti u baštinu - bila bi VEDRINA.
Kristalna kocka vedrine.

Tin Ujević

Marija, 4 godine

...volim sestru

Marin, 6 godina

...crkva

Crkvu volim jer u njoj živi Isus. I pomaže mi da budem dobar. - **Marin**

Tata spava sa mnom i čuva me pa ga zato jako volim. - **Aleksandra**

Mamu volim zato što me mazi, sanku me. - **Dora**

Blagoslov grla u vrtiću "Marija Petković - Sunčica"

Na blagdan sv. Blaža djeca iz vrtića su išla u kućnu kapelu sa svojim odgajateljicama na blagoslov grla koji im je podijelio župnik **preč. Andrija Anišić**. On im je ispričao tko je sv. Blaž i zašto blagoslivljamo grlo. Rekao im je da je sv. Blaž zaštitnik grla jer je jednom pomogao malom dječaku izvaditi riblju kost iz grla koja mu je zapela, i od toga dana su ga počeli častiti kao zaštitnika, i ne samo to - on je jako volio Isusa. Tada je upitao i djecu da li oni vole Isusa a oni su glasno odgovorili DA.

Na blagoslov grla djeca su jedno po jedno pristupala pred župnika i sa njihovih lica zračila je sreća. Nakon blagoslova izmolili su Očenaš, Zdravo Marijo i Slava Ocu, te na kraju zapjevali *Marijo o Marijo*.

Poslije blagoslova djeca su ovako izrazila svoju sreću, svoje osjećaje:

Ivo Č. - Bilo mi je dobro i sretan sam.

Alen R. - Bilo mi je lijepo i radostan sam.

Marin P. - Osićo sam se jako dobro, doživio sam ovo prvi puta u vrtiću.

Igor M. - Osićo sam se dobro.

Dijana V. Z. - Bile su mi lijepe svijeće.

Tina V. T. - Osjećala sam se lijepo.

Matej K. - Radostan

Antun N. K. - Osjećao sam se jako dobro, svidjelo mi se kako mi je župnik držao svijeće.

Marija P. - Kako smo molili i pjevali.

REBUS

s. Iva B.

ZAGONETKA

Kroz tavan uđem unutra,
u podrumu izađem van.
Vani ću biti do večere,
ponekad i do sutra,

ali nisam ustvari vani,
jer kad izađem van,
baš sam tada cijeli unutra!

Pogodite što je to???

Malo se šalimo

U KNJIŽNICI

Milan se hvali kako je pročitao sve bajke u knjižnici.

- A jesi li pročitao "Sedam nevjesta za sedmero braće"?
- Jesam svih sedam bajki.

OMILJENI PREDMET

Mali Antun ide iz škole. Pita ga susjed:

- Antune, koji ti je najomiljeniji predmet u školi?
- Odmor!, odgovori Antun.

ZVONIK NAGRAĐUJE

100 NAGRADA

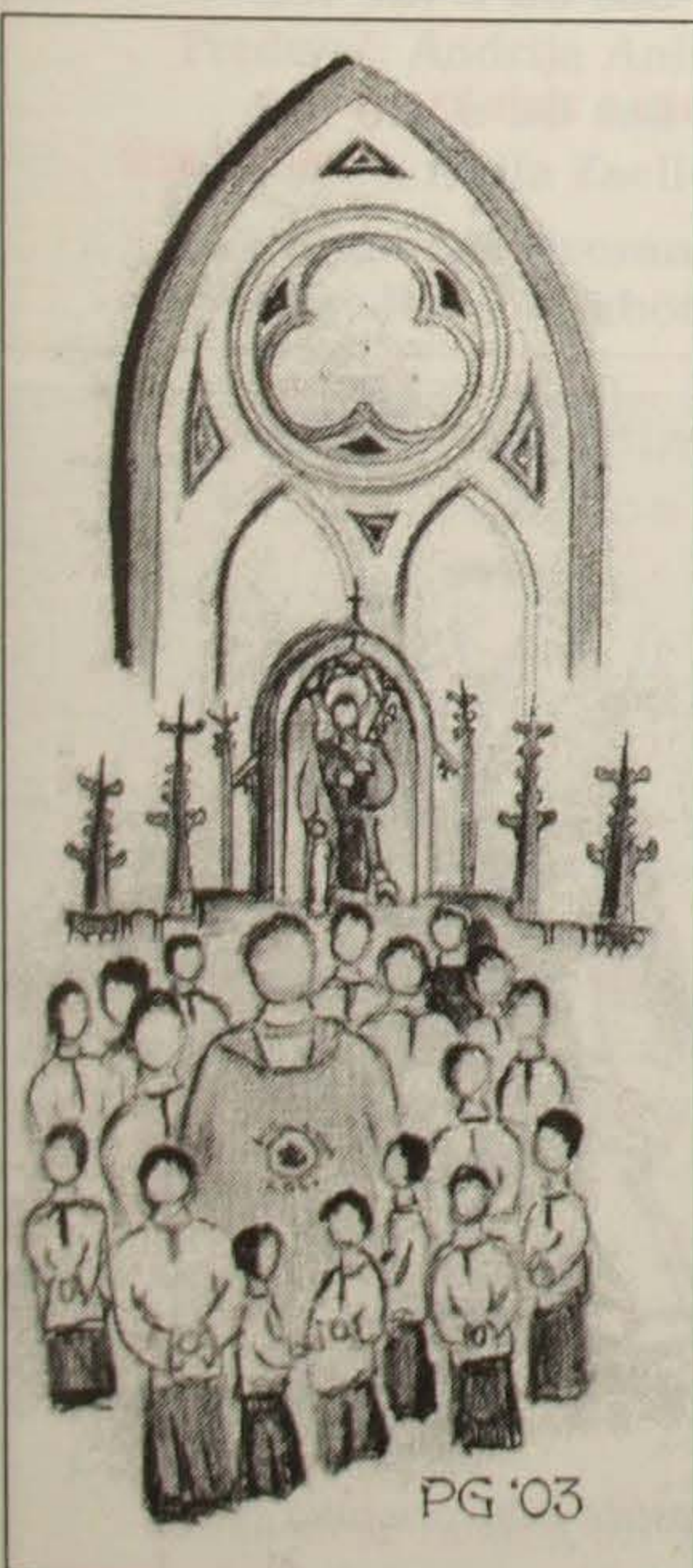
Što uzvratiti čitateljima za vjernost? Uspomenu. Neka ova igra bude znak naše ljubavi prema prvih stotinu čitatelja koji ispune kupon i pošalju ga na našu adresu: Uredništvo "Zvonika", Ivana Milutinovića 52, 24000 Subotica.

KUPON ZVONIKA BR. 100

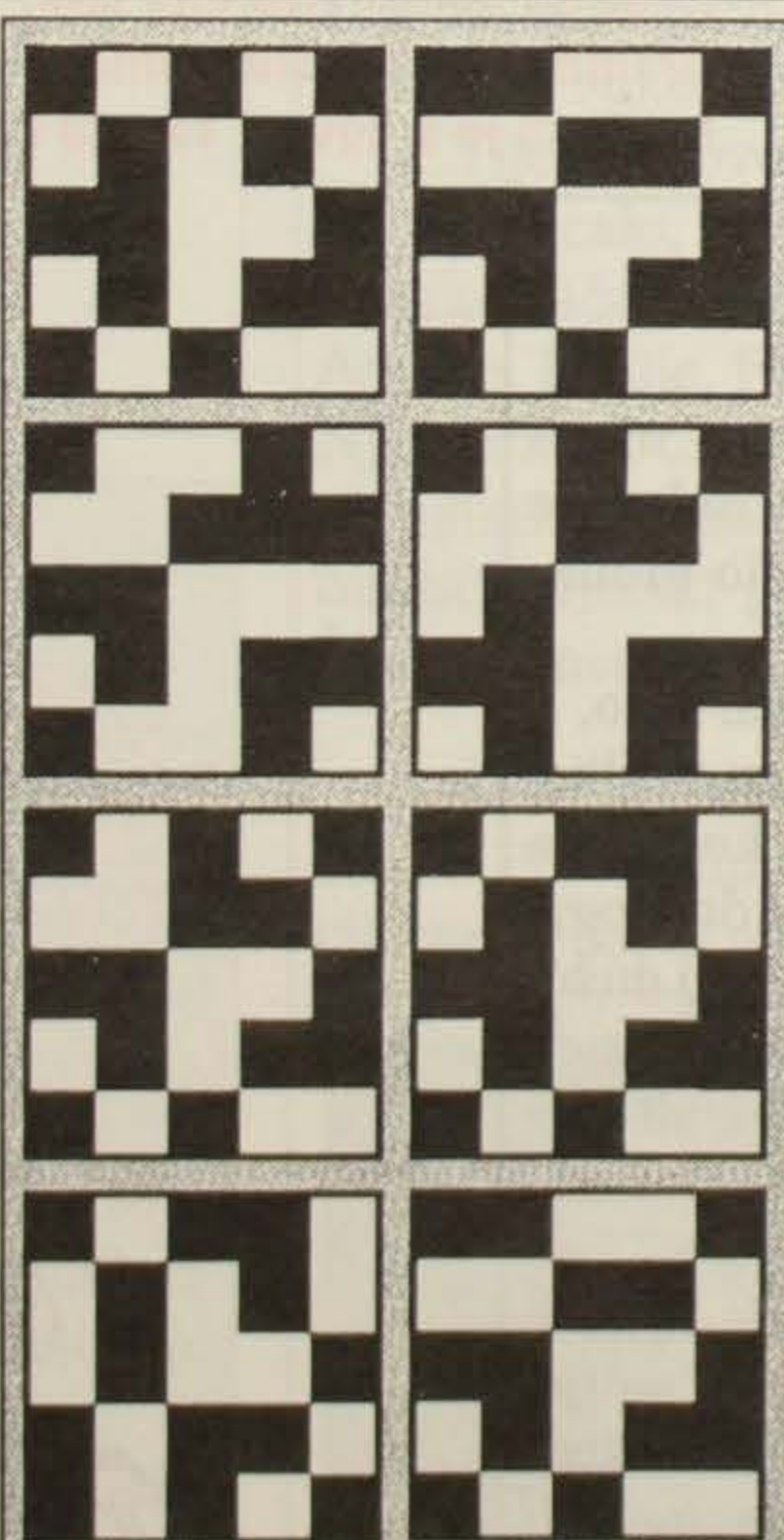
Prvi broj "Zvonika" izašao je _____ godine.

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

PG '03

Dva od ovih osam kvadrata su identična.
Koja?

Uredili: Marina, Ivana, Dijana, Željka, Biserka, Igor, Ljubica

Bog mladi!

Kako ste? Kako se osjećate, mlado ili staro? Pred vama je 100. stranica mladih. Veliki jubilej za nas ali vjerujem i za vas. Prije svega želim reći HVALA! Hvala za povjerenje, za strpljivost i vašu pažnju...

Slušajući kako uredništvo stranice mladih radi i na koji se način rađa svaka stranica ponaosob, jedna djevojka je rekla: "Uopće mi sve to ne izgleda tako. Dok čitam stranice mladih imam dojam da je veoma lako i lepršavo nastala." Samo sam se nasmijala. Kadkad biva izuzetno lako, a ima trenutaka kada stvaranje stranice i nije toliko lagano. Ovog trenutka nam priliči govoriti o lijepom, stoga svaku narednu riječ ostavljam za članke koje ćete čitati.

I naravno, bez ljubavi Božje ni jedno djelo ne može opstati. To pravilo nije zaobišlo ni nas. Vjerujem kako ovaj blagoslov u broju 100 jest produkt darovane ljubavi našem prijatelju Isusu, zatim ljubavi koju darujemo jedni drugima te na kraju i nama samima.

Bili smo s kardinalom Puljićem, našim biskupom Ivanom

Dragi prijatelji, bilo nam je drago nazivati vas tako, nadam se da ćemo biti skupa i narednih 100 brojeva.

Marina

U povodu 100. broja...

Nešto interesantno?

KRIZA!

Zakazala sam inspiraciji "sudar" na Prelu. A nje nema. Čekam, gledam, osluškujem.

A 100. broj "Zvonika" već skoro u tisku. Naravno, od ovog teksta još ni traga ni glasa. Katarina, Ervin, Marina, vlč. Andrija. Nije baš da samo mene čekaju, ali računaju da ću napisati nešto interesantno o 100 brojeva.

To što ovo čitate znači da je "Zvonik" izašao uz puno uloženog truda, vremena i najviše ljubavi za pisanu riječ... Ako se nekom učinilo da inspiracija nadolazi... pa samo mu se učinilo. Sorry.

Inače, na onoj listi, svijetla - tamna maska mjeseca došlo je do iznenadne promjene - na obje liste:

1. snijeg
2. snijeg
3. snijeg

Zato se želim opet zahvaliti tati koji i dalje vrijedno čisti snijeg i veselom Darovatelju.

Srdačno vaša ljubiteljica snijega i "Zvonika".

Dijana

"VRIJEME I RIJEČ"

Razmišljam ovih dana o prolaznosti i vremenu.

Ne mogu se oteti pogledu unazad.

Što bi to označilo sve godine moga prijateljavanja s Gospodinom?!

Komu ili čemu dati početak?!

Komu ili čemu dati "prvenstvo" ili "značaj"?!

Ipak je, možda, u biti svega RIJEČ.

Riječ moja ili Tvoja.

Riječ prešutna, izgovorena, napisana.

Riječ objavljena. Stoti broj!

To je riječ pisana malim slovom, ali je važna.

Govori o radosti i žalosti.

Govori o blizini i daljini.

Priča o "dolini suza" i "oazama u pustinji".

Priča "priču". Deset godina!

To je Riječ pisana velikim slovom.

Riječ obećanja, dogovora, prijateljstva.

Riječ koja postaje smisao moga postojanja.

U sto brojeva i deset godina trebalo je roditi, dati i pogaziti riječ.

Sto brojeva i deset godina RIJEČI.

Riječ od danas više nije ista.

Izranjena je, ali bremenita.

Izrečena je u novom savezu i znaku u sjaju kamena.

Ivana Lazić

"LIJEPO JE BITI NA KONCERTU"

Još jedne, veoma studene zimske večeri u veljači, studenti i drugi mladi grada Subotice "ugrijali" su srce i TIJELO na predavanju u župi Svetoga Roka. Te je večeri o "Odnosu, tj. odgovornosti čovjeka prema svome tijelu" govorio **mons. Stjepan Beretić**, župnik katedralne župe Svete Terezije Avilske.

Iako nam nije tako čest predavač, svega nam je dva predavanja darovao, u ugodnoj atmosferi vjeronaučne dvorane (angažiranjem **Miroslava Zelića**, voditelja i organizatora vjeronauka), čuli smo kako on vidi ispravan odnos, koji onda svakako uključuje i odgovornost vjernika kršćanina prema svom, i tijelu drugoga.

Iz perspektive biblijskog poimanja čovjeka, koji ne razdvaja tijelo, duh i dušu, uz životne primjere koje je predavač i sam doživio, predavanju su pridonijeli i poetski elementi u kojima je akcent bio na ljepoti i divljenju ljudskomu tijelu, ali i na njegovoj prolaznosti.

Predavač je istaknuo nekoliko važnih teza kada se govori o tijelu.

"Postoje dvije krajnosti kada se o tijelu govori: pretjerani prijezir tijela i, suprotnost tomu - obožavanje tijela (kult mladosti). Za kršćane navodi da su tjelesno i tijelo izvori dobra. Crkva isto tako naglašava značenje tijela i u molitvi. Elementi moralke, kroz sedam glavnih grijeha, govore da djela milosrđa upućuju na to koliko je čovjeku tijelo važno, i "prvo". Tijelom je čovjek nazočan u svijetu, tijelom vidi, osjeća dodir, čuje ljepotu zvukova... S tijelom čovjek reagira na ljepotu."

Rečenica naslova je uzeta iz konteksta, a razumjet će je svi oni koji su te večeri bili na predavanju.

Ivana Lazić

Oprostite jedni drugima

BDJENJEM PROTIV RATA - ZA MIR U SVIJETU

Na misi mladih za mir, koja se već više od deset godina održava u Subotici svakog prvog petka u mjesecu, mladi su uputili svoje molitve Bogu protiv ratova. Svjesni ozbiljnosti situacije u kojoj živimo - trenutno se u svijetu vodi 48 ratova a jedan strašan se sprema - mladi su osim mise željeli bdjeti i to prikazati u vrlo hladnoj crkvi kao jednu osobnu žrtvu.

Svetu misu je u župi sv. Roka predvodio domaći župnik **preč. Andrija Anišić**. U propovijedi smo čuli što još možemo činiti za mir: postiti srijedom i petkom, organizirati slične molitve i bdjenja u koje bismo mogli uključiti još veći broj ljudi. Kroz "vrata povratka" - ispovjedaonicu su, kao i obično, prošli neki mladi i na taj način još bolje pripravili svoja srca za molitvu, a ispovijedao je **vlč. Marko Forgić**. Nakon toga je uslijedilo bdjenje. Slušajući meditacije, osluškujući tišinu, pjevajući pjesme i napose upućujući molitve Gospodinu, prisutni su mogli biti mirotvorci (bar) za ovih sat i pol koliko su izdržali u hladnoj crkvi.

Branimir Ivanković

Tomislav Ivančić o miru

- **Mir počinje tamo gdje se čini dobro djelo, gdje se čovjek opire mraku, zlu, mržnji, nečovještvu.**
- **Samo strpljiv čovjek pobjeđuje rat, bolesti, tjeskobe.**
- **Potrebno je samo obratiti srce i već će doći mir.**
- **Potrebno je samo da nam čovjek postane najvažniji, i već rata ne može biti.**
- **Ti možeš biti molitelj. Možda upravo još ti manjkaš, tvoje molitve, tvoji postovi, pa da pukne grana rata.**

POZIVNICA

TRIBINA MLADIH

16. 02. 2003 u 19 h
Predavač: **TADEJ VOJNOVIĆ**
Tema: **PORUKA KNJIGE
OTKRIVENJA**

VJERONAUČNA ZA STUDENTE I MLADE RADNIKE

20. 02. u 20 sati
Predavač: **Andrija Anišić**
06. 03. u 20 sati
Predavač: **Attila Zsellér**
Vjeronaučna dvorana
župe sv. Roka - Subotica

Igrajmo se i učimo uz poruke Oca

IV. ZADATAK

U GODINI BIBLIJE I GODINI SVETE
KRUNICE, otkrijmo u četvrtom zadatku
što nam Bog poručuje.

Pronađite zadane dijelove u Svetom
pismu, za svaki tjedan po jedan, promedi-
tirajte ih i, ako želite svoje razmišljanje
podijeliti s nama, pišite.

Ps 139,16
1 Iv 3,1
Mt 7,11
Jak 1,17

Do sljedeće zadaće, uživajte!

HRVATSKA JE PRVAK SVIJETA...

Autsajderi sa Balkana, kako su hrvatsku reprezentaciju nazvali neki nje-
mački mediji, novi su svjetski prvaci.

Nakon Atlante 1996., kada je Hrvat-
ska osvojila zlato, ovo je prvi veći uspjeh
hrvatske rukometne reprezentacije.

Tijekom ovog prvenstva nije baš sve išlo kako je trebalo ići, ali kako je natjecanje odmicalo, hrvatski rukometaši su bili sve sigurniji i uvjerljiviji. Prvo je došao tragikomičan poraz od Argentine. A nakon toga su redom došle pobjede protiv: S. Arabije, Rusije, Francuske, Mađarske, Egipta, Danske, Španjolske i, naravno, na kraju Njemačke. Posebno treba izdvojiti "krvavo zarađenu" pobjedu protiv Francuza (tada aktualnih svjetskih prvaka), zatim možda najbolju predstavu u Portugalu, kada su budući svjetski prvaci pregazili Dance, pa onda nezaboravni polufinalni "horror" sa Španjalcima te, naravno, finalno slavlje protiv Nijemaca.

Čestitku u povodu osvajanja zlatne medalje na Svjetskome rukometnom prvenstvu u Portugalu uputio je reprezentaciji i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup **Josip Bozanić**.

Hrvatske, stoji u čestitki nadbiskupa Bozanića.

*Zajedno s vama i mnogim ljudima u Hrvat-
skoj i šire radujem se vašem velikom športskom
uspjehu, osvajanju prvoga mjesta na Svjetskom
rukometnom prvenstvu. Vaš veliki športski uspjeh
probudio je zajedništvo u hrvatskom narodu i po-
stao znakom raspoznavanja Hrvatske u cijelome
svijetu.*

*Stoga vam od srca čestitam i želim da po
vašem uloženom trudu i zalaganju u ostvarivanju
ovako lijepoga pothvata budete primjerom kako
našim mladima tako i svim građanima Republike*

iGoR

OBRANA KULTURE ŽIVOTA U SREDIŠTU SKRBI ZA BOLESNE

/Iz Papine poruke za Dan bolesnika - 11. 02./

"I mi smo vidjeli i svjedočimo da je Otac poslao Sina kao Spasitelja svijeta... I mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj" (1 Iv 4,14.16). Te riječi apostola Ivana dobro sažimaju ono što Crkva nastoji činiti putem svoga pastoralnog djelovanja na području zdravstvene skrbi. Prepoznavajući Gospodinovu prisutnost u našoj bolesnoj braći i sestrama, ona ih teži privedi radosnoj vijesti evanđelja i ponuditi im istinski znak ljubavi. To je ozračje 11. Svjetskog dana bolesnika koji će se slaviti 11. veljače 2003. u Washingtonu, D.C, u Sjedinjenim Američkim Državama, u nacionalnom svetištu bazilike Bezgrešnog začeća. /.../

Neka kroz proslavu Svjetskog dana bolesnika snažno odjekne evanđelje života i ljubavi, osobito u Amerikama, gdje živi više od polovice katolika svijeta. Na kontinentima Sjeverne i Južne Amerike, kao i svagdje u svijetu, "društvo kao da se počinje oblikovati prema modelu u kojem vladaju moćni, a slabi se potiskuju i uklanjaju. Tu mislim na nerođenu djecu, bespomoćne žrtve pobačaja; starije osobe i neizlječive bolesnike, koje se ponekad podvrgava eutanaziji; kao i mnoge druge ljude koje su potrošački mentalitet i materijalizam potisnuli na rub društva. Ne mogu pritom a da ne spomenem nepotrebno pribjegavanje smrtnoj kazni... Taj model društva je označen kulturom smrti, i stoga je u opreci s porukom evanđelja" (Apostolska pobudnica Crkva u Americi, 63). U suočavanju s tim zabrinjavajućim činjenicama zar bismo mogli izostaviti u našim pastoralnim prioritetima obranu kulture života?

Katolici u svom djelovanju na području zdravstvene skrbi imaju žurnu zadaću učiniti sve što je u njihovoj moći da obrane život tamo gdje je ozbiljno ugrožen i djelovati ispravno oblikovanom savješću u skladu s učenjem Crkve...

Tu se istinu mora neprestano ponavljati u kontekstu znanstvenog napretka i napredovanja medicinskih tehnika koji nastoje podupirati i unaprijediti kvalitetu ljudskog života. Doista, ostaje na snazi temeljno načelo da se život mora štiti i braniti od njegova začeća do njegova prirodnog svršetka. Kao što sam podsjetio u apostolskom pismu Ulaskom u novo tisućljeće: "Služenje čovjeku nameće nam da zgodno i nezgodno glasno kažemo kako oni koji koriste nove znanstvene mogućnosti, osobito na području biotehnologije, ne mogu zanemariti temeljne zahtjeve etike pozivajući se na upitnu solidarnost, koja vodi k diskriminaciji između života i života, u preziranju vlastitosti dostojanstva svakoga ljudskog bića" (51). Crkva, otvorena za istinski znanstveni i tehnološki napredak, cijeni napore i žrtve onih koji predano i profesionalno pomažu u unapređivanju kvalitete služenja bolesnicima, poštujući njihovo nepovredivo dostojanstvo. Svaki terapijski postupak, svako eksperimentiranje i svako presađivanje moraju uzeti u obzir tu temeljnu istinu. Zbog toga nije nikada dopušteno ubiti jednog čovjeka da bi se spasilo drugoga. I dok su palijativna liječenja u posljednjoj fazi života preporučljiva, izbjegavajući mentalitet "liječenja pod svaku cijenu", potpuno je nedopustiv svaki čin ili propust koji po svojoj naravi ili namjeri zdravstvenog osoblja ima za svrhu prouzročiti smrt. /.../

Draga braćo i sestre koji podnosite trpljenja u tijelu ili duši, vama izražavam svoju srdačnu nadu da ćete prepoznati i prihvatiti Gospodina, koji vas poziva da budete svjedoci evanđelja muke, gledajući s vjerom i ljubavlju lice Uskrsloga Krista (usp. Ulaskom u novo tisućljeće) i sjedinjujući svoja trpljenja s njegovim...

Hoćemo li?

Uvijek su mi bili dragi ljudi koji imaju želja i ideja. Njih ne treba mnogo nagovarati da krenu na put, da zamišljeno pokušaju ostvariti, da vrijeme provedu korisno i zabavno...

Oni ne gledaju interes. Ne plaše se prikrivenih zamisli. Oni na pitanje, prijedlog - hoćemo li - uvijek pozitivno odgovaraju.

Ugodnih sjećanja u meni živi lik i osoba + svećenika Gabrijela Crnkovića. Znam da nisam jedini koji ga se s poštovanjem i ljubavlju sjeća. Sjemenišne dane činio je zanimljivijim i radosnijim. Svojim nagovorima oduševljavao nas je za svećeničko zvanje. I kao bogoslov i svećenik uvijek sam rado s njim razgovarao. Sjećam se i njegovih riječi: "hoćemo li izdržati?". Doista, u svećeničkom i kršćanskom životu ne cvjetaju uvijek ruže, nije sve ružičasto. Da bi se izdržalo u vjernosti potreban je napor, suze i budnost.

Pričali su mi, nedavno, zgodu o jednom dobrom namjernom i vrijednom čovjeku. Resile su ga kreposti ali je imao i mana. Volio je čašicu. Kada bi ga ona na "duže staze" zaokupila, znao je biti neugodan i grub prema bližnjima. Obolio je i morao poći k liječniku. Na koncu pregleda upitao je liječnika: "Hoće li ovo moje srce izdržati do smrti?" Liječnik mu je odgovorio da će srce sigurno izdržati do smrti. Usput ga je potaknuo na pažljivost i uljuđenost prema bližnjima. Doista, srce uglavnom izdrži do smrti.

Nedavno smo okrenuli list u kalendaru. Godinu 2002. nazivamo starom i prošlom. U zajednicama smo se okupljali na zahvalnost što smo je proživjeli. Čitali smo i statistike vjerničkog života. U gradu i župi u kojoj živim one su zabrinjavajuće. Malo mladih ljudi se odlučuje na kršćanski brak. Na jednog rođenog i preporođenog u krštenju dolazi 4-5 osoba koje nas za vazda napuštaju. Vjerujem da je u vječnosti ljepše ali mi se ipak nameće pitanje - hoće li netko u našim crkvama i nakon 70-80 godina slaviti Krista Gospodina i razmišljati o njegovoj riječi?

Za Gospodina Isusa vjerujem da je intezivno živio svoje dane, sate i godine. Znao je što mu je činiti i ostvariti. Na tom putu nije uvijek bio shvaćen od bližnjih. Govorio je okupljenima o Euharistiji. O velikoj i dragoj istini da će ostati s njima kao hrana. Mnogima je to bio tvrd, nerazumljiv govor. Ostavljali su učitelja i odlazili. Isus je upitao apostole: "Zar ćete i vi otići...?" (usp. Iv 6,67). Oni i mnogi kroz povijest su shvatili i ostali...

Volim postavljati pitanja bližnjima i sebi. Nisu ona uvijek ugodna i laka. Nije na njih moguće uvijek lako i brzo odgovoriti. Često od odgovora ovisi budućnost bliža i daljnja. I sveci me nekad zbunjuju. Jedan je govorio i živio: "Cvjetaj gdje si posijan!" Drugi razmišlja i hrabri: "Uvijek ćeš imati zemlju i ljude koje ćeš moći voljeti!"

Možda je ova godina presudna za neke odgovore. Nadam se i dalje slušati, pitati i odgovarati na pitanja. Život je dar. Život donosi pitanja i traži odgovore. Ne boj se pitanja!

Lazar Novaković

Piše:
Alojzije Stantić

ISTRAJAN U NAKANI

Misao vodilja

To izlazi braći i bit ćeš dobar poslužitelj Krista Isusa, hranjen riječima vjere i dobroga nauka za kojim postojano ideš. Svjetovne pak i bablje priče odbijaj! (1 Tim 4,6-7)

Jubilej ZVONIKA

Virni čitaoci i uredništvo ovog katoličkog misečnika se diče stotim, jubilarnim brojom. Kod kontanja o naumu tiskanja ovog misečnika nikom nije palo na pamet da razmišlja unaprid šta se sve može desiti u izlaženju lista. Jel nije baš zdravo teško pokrenit novine il časopis, al je teško ga održat da on izlazi godinama, a to ne može nespripreman na istrajanje do kraja. Baš je zato fale vridan ovaj jubilej ZVONIKA.

Da glavnog urednika i suradnike nije nadahnula kripost da istraju, cigurno ZVONIK ne bi doživio ni malo lak put, od prvog broja kroz desetljeće, do jubilarnog stotog broja. Zato uredništvo, suradnici i nadasve virni čitaoci mogu kazat: Bogu fala što je toj čeljadi kripost da istraju bila od pomoći, da na ovom dugačkom putu nisu pokleknili. Znalački su navigali brodom kroz Mesinski zaljev izmed Scila i Haribdi. Da su dobro navigali, vidi se kako su uspišno virske teme zagovarali i toleranciju i suživot u njoj, mir i ekumenizam, osobito u burnom i necigurnom vrmenu sridinom devedeseti godina prošlog vika.

To je jedan od dokaza kako je naum bio kvas da nakana naraste do velikog istrajanja na ovom putu obavišćivanja i nauka puka, da je naum došo do cilja prve desetljetne dionice. Cigurno neću prikardašit i da sam skroman u želji da Bog da da se i drugo desetljeće izlaženja završi dično ko ovo. ZVONIK to zavrđuje. To se od ovog misečnika i očekuje, jel nuz virske teme puk obavištava i o društvenim događajima iz života i Crkve i virnika. Ovom listu još niko nije zabavio da nike teme nisu znalački obrađene, kako je jedared duhovito primetio jedan čitalac starovinskog kontanja: ovi ne pilaju pilotinu, (il: ovi "ne mlata praznu slamu").

Da je onovrimeno uredništvo ovog misečnika unaprid računalo na smetnje koje će naić kad pokrenu list i da svaki misec moraju izdat novi broj s ne-

ponovljivim tekstovima, možda se ne bi ni nakanili da ostvare naum. Al ko i toliki drugi ljudi, i oni su računali da će imat poteškoća, da će njim možda kogod turat batinu u točak, al su zato istrajali u naumu. Da može i zato treba istrajat u naumu, zavirimo malo u našu ne tako daleku prošlost.

Kripost istrajanja naših predaka

Čovik se po potribi il obaškoj želji nakani da ispuni kaki naum. Nakana je uvik početak do kojeg nije teško doć, al je daleko duži, trnovitiji put kako s nakanom izać na njegov kraj - cilj nauma. Cigurno je da se obično ovako ne kontakako doć do cilja nauma - jel čim je cilj maglovitiji, čovik se tim teže nakanjuje da proba ispunit svoj naum. Kadgod je našim starima ovo bilo vrlo dobro poznato, još dobrim prija neg su se nakanili uvatit u koštac savlađivanja puta do cilja nauma.

Uredništvo na slavlju 50., ustrajalo do 100. broja

Da bi to mogli ispunit, najpre su u nji usadili onovrimene kriposti, med kojima je bio i nauk da samo istrajni mogu doć čak i do unaprid nedovatljivog cilja, al samo onda ako usput ne skrenu pogled sa svog cilja. Tom su naši stari, osobito salašari, učili dicu u škuli života, iz naraštaja u naraštaj, sa željom da ji nauče samostalno živit jel će ji udomit čim tlesno za to sazriju, a to je obično prija neg načmu dvadesetu godinu. Da je to tako, nek nam bude primer kako su dugo kontali dok nisu mudro skontali dal će i kako

moć ostvarit naum, šta će s njim dobit il šta mogu izgubit. Znali su oni da se usput može spotaknit, jel je put do cilja nauma katkad zdravo dugačak. Kad su sve to složili u naum, onda su se nakanili da to urade, recimo da se late kakog velikog posla: uzorat njivu, uradit ris, obrat kuruze... U tom je paora vodio starovinski nauk da dobrom poslu triba vrmena i zato ga najpre triba dobro sažvakat, šta će kako i kad (u)radit, svakako u čisto, da to bude valjano i kako triba. O tom jevo razglabanja o oranju njive, kroz brojke.

S jednobrazdnim zaprežnim plugom, s parom dobri zobni konja, jedno na drugo orač je obično uzoro oko deset lanaca zemlje. Po podesnom vrmenu, s dva vaćanja, na dan je mogo uzorat oko jedan lanac zemlje. Lanac je na jednoj duži (duž=približno 400 meteri) širok deset fati (1 fat=1,896 m) i na njemu je orač s plugom zavata 8" (osam coli, oko 19 cm) uzoro oko stotinu brazdi dužine oko 400 meteri, za to vrime je pripišačio oko četrdeset kilometeri (40 km!), a za uzorani deset lanaca oko četiri stotine kilometeri (400 km!) i to iđenja u brazdi. Ovo istinski razumi samo ko je išo za plugom. Ovom nalik računica o mogućem učinku čovika ima na pritek. Tako je na priliku i šlingovanje: marna reduša je oko jedne osridnje jamice napravila stotinak ručni uboda iglom dok nije opšila jamicu. Na pogled ošlingovanog divojačkog ruva s više stotina ošlingovani jamica dobije se

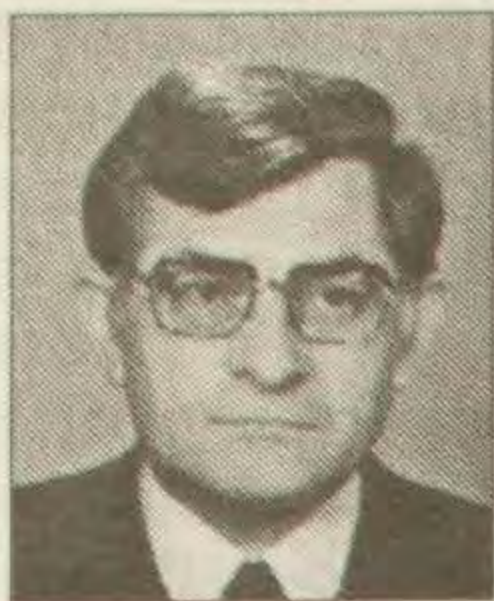
broj koji unaprid plaši, al istrajna ženska u tom poslu ne mari za brojke. Naučena je mudrosti da ko polagano ide daleko će stignit - na kraj šlingeraja. Triba računat da se u naumu mora istrajat, da se izađe na kraj makar da je koliko dalek put na kojeg se krene. Zar nam i danas tako svaćanje ne potvrđuje na televiziji toliko puta gledano trćanje maratonca, koji napravi prvi korak da bi istrćo trku od 42.195 m.

Ovo su nasumce odbačeni primeri šta mogu

postignit samo istrajni.

Na ovom kratkom kontanju kako istrajat u naumu, čovik mora znat da mu svašta može oduzet, al kriposti, njegovu neprocinjivu duševnu vridnost, niko ne može uzet, čak ni oskrnavit.

Pridružujem se tolikim čeljadima, koji su glavnom uredniku vlč. **Andriji Anišiću** i najbližim suradnicima, čestitali na istrajnosti na dugačkom putu do ovog jubilarnog stotog broja našeg ZVONIKA.

Piše: Stjepan Beretić

Još jedan Patačić na čelu Kalačko-Bačke nadbiskupije

Nadbiskup Gabrijel Patačić zatro hrvatski jezik u Kalači

Znameniti mađarski povjesničar István Katona spominje kako su Turci, nakon što su osvojili i opustošili Mađarsku, nastojali novim narodima nastaniti razrušene gradove i sela. Toliko je i u Kalači bilo hrvatskog stanovništva da su i sami kalački Mađari naučili hrvatski jezik. Katona doslovce piše: "Rascianicam linguam", a mnogi su čak zaboravili svoj materinski jezik. I dalje ovako nastavlja: "da bi ponovno uveo uporabu mađarskoga jezika u ovome gradu, nadbiskup Gabriel Patačić, premda je sam rođen u hrvatskom narodu, i da bi potisnuo uporabu iliričkog jezika, naredio je 12 udaraca štapom ili 12 forinti kazne za onoga tko progovori 'ilirički'. Na taj način je postigao da djeca i unučad onih koji su još svoje molitve Bogu upravljali iliričkim jezikom, govore samo mađarski. Budući da taj zakon Patačić nije donio za ostala naselja, uporaba iliričkog jezika se do sada zadržala u velikom dijelu ove nadbiskupije. Čak i na susjednom posjedu (selu) zvanom Bačin, radije se govori ilirički nego mađarski jezik. Kad su Turci protjerani iz Kalače, da bi se napunila sela koja su Mađari za vrijeme barbarskoga jarma napustili, osim iliričkih naselja, osnovana su kako slovačka tako i njemačka naselja. Slovaci u Kecelu i Akasztóu, a tako i u Miskeu su već skoro zaboravili svoj stari jezik, pa se stalno služe mađarskim jezikom. Nijemci teže uče i govore mađarski. U mnogim je mjestima pomiješana uporaba tri, a pokatkad i četiri jezika, prije svega u većim gradovima, kao Baji, Subotici, Somboru, Novom Sadu. S obzirom na cijelu nadbiskupiju, mađarski jezik je dominantan u Potisju. Mađarski se jezik govori u 50 župa, u 26 njemački, samo hrvatski u 20 župa. Dok se u pojedinim mjestima govori armenski, francuski i slovački". (Vidi: Stephanus Katona, Historia Metropolitanae Colocensis ecclesiae, pars 1, Kalača 1800, 48. poglavlje, str. 72-73). Tako je u roku od 12 godina od 1733. do 1745. nadbiskup Gabrijel Herman Patačić od Zajezde zatro hrvatski jezik u svome nadbiskupskom gradu Kalači.

Barun Adam Patačić od Zajezde

* 18. II. 1717. + 19. 07. 1784.

Dvostruki doktor - vrbovečki župnik i zagrebački kanonik

Nadbiskup Adam Patačić je sinovac nadbiskupa Gabrijela Patačića, a rođen u obiteljskom kaštelu u blizini Karlovca 18. veljače 1717. godine. Njegov otac Nikola je bio brat nadbiskupa Gabrijela. Adam je svoje školovanje započeo u Zagrebu. Tamo je započeo i studij filozofije, dok je u Beču doktoratom završio studij filozofije uz najviša carska odlikovanja već kao klerik. Poslije se nastanio u rimskom zavodu svetoga Apolinara, gdje je opet završio studij teologije uz najviše pohvale i doktorirao. Po završetku studija biskup Juraj Branjug ga je 1739. godine imenovao župnikom u Vrbovcu, starom posjedu obitelji Patačić. Već naredne godine, 24. prosinca 1740. na prijedlog njegova biskupa odlikovala ga je kraljica Marija Terezija opatom BDM od Abrahama u Kalačko-Bačkoj nadbiskupiji. Adam Patačić je, osim toga što je u drugoj godini svećeništva bio odlikovan mitrom, 1741. godine postao kanonikom zagrebačkog stolnog kaptola i arhiđakon gorički. U zagrebačkoj biskupiji je kao kanonik obnašao službu Goričkog (oko Karlovca) arhiđakona, vodio je i Vaškanski arhiđakoniat (oko Virovitice), a bio je i arhiđakon Bekšinskog arhiprezbiterata (Međimurje). Zagrebački kanonik bio je 11 godina. Godine 1743. dobio je od kraljice i prepozituru svetoga Benedikta od Kaposfőa. Izabranim biskupom postao je 1751. godine, a bio je i savjetnik mađarskog kraljevskog ureda.

Velikovaradinski biskup - veliki graditelj

Godine 1759. imenovan je Velikovaradinskim biskupom i velikim županom županije Bihar. (Nagyvárad, Veliki Varadin - danas je grad Oradea u zapadnoj Rumunjskoj). On je 1762. godine postavio temelj biskupskog dvora u Velikom Varadinu, dovršio je stolnu crkvu, podigao znameniti biskupski dvor i osnovao i veliku knjižnicu od 15.000 svezaka. Njegovo veliko djelo - biskupska palača je u vrijeme komunizma oduzeta i pretvorena u muzej. Današnji varadinski biskup, svećenstvo i građani Velikog Varadina danomice prosvjeduju pred palačom tražeći od današnjih vlasti povrat stoljetne crkvene imovine.

Na čelu Velikovaradinske biskupije bio je 17 godina.

Rektor sveučilišta u Budimu - osnovao 7 župa u Bačkoj

U dobi od 59 godina, 1776. godine je Adam Patačić postao kalačko-bački nadbiskup. Prvostolnu je crkvu obdario skupocjenim srebrnim svijećnjacima i svim ruhom potrebnim za slavlje biskupske mise. Sve je danas izloženo u Riznici prvostolne crkve u Kalači, a riznica je smještena iza katedrale u nekadašnjoj kuriji biskupa Ivana Antunovića. Podigao je i današnju nadbiskupsku palaču. Kad je iz slovačke Trnave sveučilište premješteno u Budim, kao vrlo učen čovjek, nadbiskup Adam Patačić je po naredbi kraljice Marije Terezije postao predsjednik sveučilišnog senata. Kalači je ostavio i znamenitu knjižnicu od 17.000 svezaka, kao najveće svoje zemaljsko blago. Veliki je nadbiskup 25 godina služio Velikovaradinskoj i Kalačko-Bačkoj nadbiskupiji, 7 je godina stajao na čelu Budimskog sveučilišta.

U Kalači se proslavio kao veliki dobrotvor

Osam je godina bio na čelu Kalačko-Bačke nadbiskupije. Na području današnje Subotičke biskupije je osnovao 7 župa: u Bajmoku, Bajši, Malom Idošu, Martonošu, Srpskom Miletiću, Temerinu i Vajskoj. Nije doživio ni 70 godina života. Povijesni se izvori ne slažu oko godine njegovoga rođenja. Dok jedni navode 1715., drugi 1716., ima ih koji tvrde da je rođen 1717. godine. Ispovjedio se 16. srpnja, drugi dan se pričestio i primio bolesničku pomast. 19. srpnja 1784. godine preminuo je kao slavni sin hrvatskoga naroda, dvostruki doktor, vrlo učen i pobožan čovjek, koji je svojim djelima i umom beskrajno zadužio ne samo Kalačko-Bačku nadbiskupiju, već i Velikovaradinsku biskupiju, pa i čitav mađarski narod. Za sebe je želio najskromniji pogreb. Sahranjen je 21. srpnja u prvostolnoj crkvi u Kalači, uz svoga strica Gabrijela.

Piše: s. Blaženka Rudić

MOLITE GOSPODARA ŽETVE...

"I obilazio je Isus sve gradove i sela učeći po njihovim sinagogama, propovijedajući Evanđelje o Kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć. Vidjevši mnoštvo, sažali mu se nad njim jer bijahu izmučeni i ophrvani kao ovce bez pastira. Tada reče svojim učenicima: 'Žetve je mnogo, a radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnika u žetvu svoju.'"

(Mt 9,35-38)

MOLITE GOSPODARA ŽETVE

Jedan je duhovni učitelj pozvao na meditaciju nekoga čovjeka koji je obnašao visoku službu u društvu. No on mu je odgovorio da je prezaposlen. Tada duhovnik reče svojim učenicima: "Ovaj me čovjek podsjeća na drvosječu, koji razbacuje vrijeme i snagu jer radi tupom sjekirom. Istovremeno sav iscrpljen govori kako nema vremena naoštriti sjekiru."

<p>"Ako Gospodin kuću ne gradi, uzalud se muče graditelji. Ako Gospodin grad ne čuva, uzalud stražar bdi.</p>	<p>Uzalud vam je ustati prije zore i dugo u noć sjediti, vi što jedete kruh muke: miljenicima svojim u snu on daje."</p>
---	--

Ps 127

"Nakon toga odredi Gospodin drugih sedamdesetdvojicu učenika i posla ih pred sobom u svaki grad i u svako mjesto kamo je kanio doći. Govorio im je: 'Žetva je velika, ali radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju. Idite! Evo, šaljem vas kao janjce među vukove... I kazujte im: Približilo vam se kraljevstvo Božje.'"

(Lk 10,1-3.9)

Često radimo s tupom sjekirom. Mnogi rade i trude se. Organiziraju, pozivaju, nude nove sadržaje. Rezultat: nula ili malo više od toga. To je ono što mi vidimo i zbog toga smo nezadovoljni. Tužimo se na mnogo toga i smatramo to uzrokom neuspjeha. Ima još onih koji mnogo rade. Ima li i onih koji mnogo mole?

Čini se da nema ništa lakše od molitve. Ali zašto je tako teško ustrajati u njoj? Bog je tu. Uvijek je s nama. Ali mi nismo uvijek s njim. Molitveni trenuci su blizina s Bogom. Tada ga slušamo, ulazimo u njegovu prisutnost. Otkrivamo što nam je pripremio i spremni smo to prihvatiti. Ako ne tražimo te trenutke blizine s Bogom možemo mnogo toga promašiti. Jer Bog ima plan s našim životom. Ako ga mi ne želimo saznati kako ćemo ga ostvariti?

Isus poziva da molimo gospodara žetve da pošalje radnika. Ne treba Boga podsjećati da nam nedostaje radnika. Treba moliti da ljudi uđu u Božju blizinu i prihvate Božji poziv. Bog svakoga poziva. I u svakom trenutku. Ako ne slušamo kako ćemo znati? Ne mislim samo na duhovna zvanja. Žetva je svijet. Raditi u toj žetvi, na toj njivi, znači navješćivati Kraljevstvo. Crkva danas ima to poslanje. Svi članovi Crkve, a ne samo neki.

Ali ne svi na isti način. U Božjoj žetvi potrebni su očevi i majke, svećenici, misionari, svjedoci, redovnici, laici prožeti evanđeoskim duhom koji će poput kvasca preobraziti svijet vrednotama Kraljevstva. Možda Bog neke poziva na dublji i zauzetiji duhovni život. Neke poziva na življenje posebne duhovnosti. Neke na zauzetiju karitativnu ljubav. Svi imaju posla u žetvi. No, čini se da mnogi članovi Crkve i sami lutaju kao 'ovce bez pastira'. Kako oduševiti tu silnu vojsku radnika za žetvu Gospodnju?

Molitva je moćna. Molitva poput blagih valova dopire do srca ljudi. Otvara ih Božjem djelovanju. I oni otkrivaju skrivene antene kojima 'hvataju' Božju 'frekvenciju'. Život odjednom može postati sasvim drukčiji. Trebalo bi naoštriti sjekiru. Trebalo bi više moliti. Što je lakše: sat vremena moliti ili cio dan provesti u planiranju i organiziranju? Pa ipak, teško se ozbiljno prihvaćamo molitve. Ne znači da ne treba ništa raditi. Isus je poslao pred sobom učenike da pripreme njegov dolazak. No ako naš rad bude poduprt molitvom, bit će to puno plodnije. I prije nego što počnemo nekoga ili nešto kritizirati, zapitajmo se: koliko smo molili za radnike u žetvi Gospodnjoj? Svi smo radnici i svi smo dužni moliti.

Gospodine, ti si rekao: Molite gospodara žetve da pošalje radnika u svoju žetvu. Pomozi mi da ne mislim kako se tu radi uvijek o nekim drugim ljudima, nego da baš mene pozivaš u svoju žetvu. Daj mi milost da spoznam što želiš od mene i snagu da to izvršim. Amen.

Dr. med. Andrej Petreš,
liječnik i

Miroslav Zelić,
medicinski tehničar

Dijeta pri povišenom kolesterolu (hiperkolesterolemiji)

Opće upute:

1. Uputa o dijeti se treba pridržavati stalno, što znači doživotno.
2. Uspjeh liječenja prvenstveno ovisi od ispravne prehrane.
3. Voditi računa o tjelesnoj masi (težini).
4. Svakodnevno se baviti tjelesnom aktivnosti (trčanje, vožnja biciklom, šetanje 2-3 km, ili neka druga slična tjelesna aktivnost).
5. Hranu pripremati isključivo na biljnim uljima.
6. Preporuča se riba u objedu barem jednom tjedno.
7. Određenu količinu mesa zamijeniti sojom.
8. Kao sladila koristiti umjetna sladila (saharin primjerice).

Dozvoljena hrana - primjeri

Mlijeko i mliječni proizvodi: obrano mlijeko, jogurt, svježi sir, kiselo (kravlje) mlijeko.

Meso i mesni proizvodi: što više ribe, piletina i puretina bez kože, teletina, bjelanjak od jaja.

Povrće: sve vrste povrća pripravljenog bez masnoća, krumpir (najbolji je kuhani), što više mahuna, soje i drugih mahunarki.

Voće: jabuke, trešnje, višnje, marelice, breskve, kruške, šljive, grožđe, naranče, mandarine, limun, jagode, maline, borovnice, lubenice, dinje.

Kruh i pecivo: crni, polubijeli i grahamov kruh, pecivo u umjerenim količinama, zobene pahuljice i druge žitarice.

Slastice: suhi kolačići bez masnoća, marmelada za dijabetičare ili s manje šećera.

Zabranjena hrana

Mlijeko i mliječni proizvodi: maslac, punomasno mlijeko, vrhnje, punomasni sirevi.

Meso i mesni proizvodi: masno, osobito svinjsko meso, masna govedina, paštete, mesne konzerve, sve prerađevine od svinjskoga mesa (slanina, čvarci, kobasice, salame i sl.), žumanjak od jaja.

Kruh i pecivo: lisnato tijesto, čips i sl.

Slastice: kolači s kremama, čokolada i njeni proizvodi, palačinke, uštipci i drugo tijesto prženo u masnoći.

Začini: majoneza.

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Nedjeljom:
"BUNJEVAČKA UŽNA"
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom od 12 - 16
ponedjeljkom zatvoreno

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

**Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.**

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Proizvodno trgovinsko preduzeće

BANE

Prodavnica 1:
Batinska 34
SUBOTICA

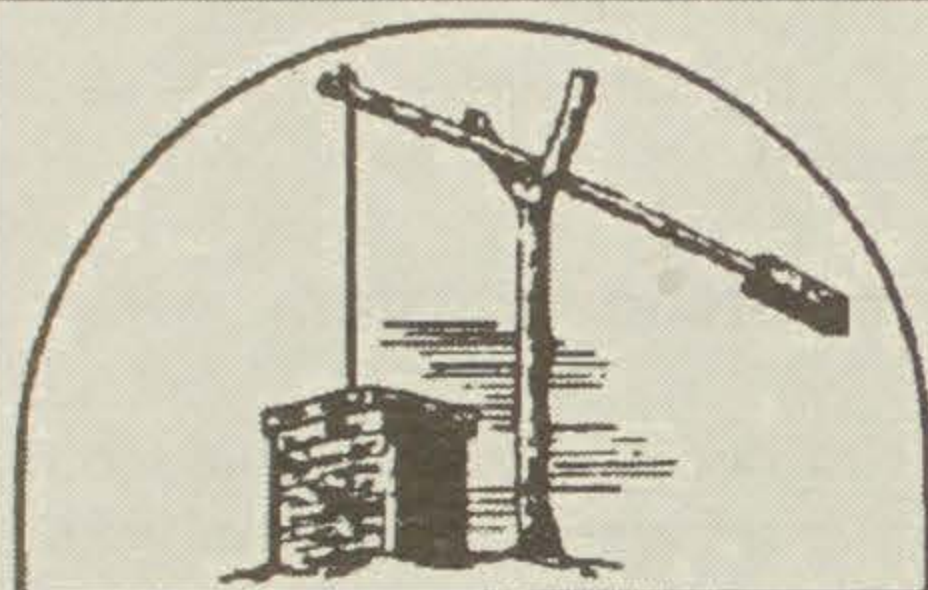
Tel: 024/561-201
561-187; 561-186

Prodavnica 2: Lješka 4, BEOGRAD, Tel: 011/354-80-63

SVE NA JEDNOM MESTU

GRAĐEVINSKI
MATERIJAL
KERAMIKA I
SANITARIJA
VRATA I
PROZORI
NAMEŠTAJ
"KOLPA-SAN"
KADE I KABINE

NOVO!
**PLAĆANJE
NA 24 MESEČNE RATE**

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax:024/553-567

**Svake treće nedjelje
u mjesecu
novi broj "Zvonika"**

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 -13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujška 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 600 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA ili 160 kuna;
- avionom 40 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R. Hrvatske uplate mogu poslati pošt. uputnicom ili čekom na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320 Kutina
R. Hrvatska - tel: +(00) 385 (0)44 681-272

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac
dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

INTERNET

www.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024)555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Čitajte nas
na WEB strani
www.tippnet.co.yu/ZVONIK

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

Piše: mr. Andrija Kopilović

ANGAŽIRANOST SVEĆENIKA U POLITIČKOM ŽIVOTU

Više puta je u javnosti postavljeno pitanje o angažiranosti svećenika u političkom životu. Volio bih znati službeni stav Crkve o tom pitanju.

J. I., Subotica

Pitanje koje ste postavili nije novo. Ono je na ovaj ili onaj način aktualno još od onih vremena kada je Konstantin Veliki davne 313. godine "Milanskim ediktom" Crkvi dao slobodu. Koncem istoga stoljeća njegovi nasljednici kršćanstvo su proglasili službenom vjerom, zabranili poganstvo a na biskupe prenijeli dio svoje vlasti. To je bilo tako značajno da je Sveti Augustin napisao obimno djelo o tom problemu pod naslovom "O Božjoj državi". U toj knjizi on među ostalim prikazuje gledanje onoga vremena na angažiranost klerika na svim područjima ljudskoga života pa i u politici. No, to je bilo davno.

Želeći Vama i ostalim čitateljima odgovoriti na pitanje, pokušat ću biti pregledan i jasan. Počnimo od definicije samog pojma politike. Politika se najčešće definira kao vještina upravljanja društvom posredstvom specifičnih javnih ustanova i organizacija. Riječ "**politika**" dolazi od starogrčke riječi **politikos** koja ima značenje **javni, društveni, državni**. Ponekad ima i šire značenje i odnosi se na svako svjesno usmjeravanje društvenih procesa, a ne samo na ono koje se sprovodi preko države i političkih stranaka. Politika je kod starih Grka smatrana praktičnom etikom, odnosno javnim prakticiranjem morala, odnosno kao javno djelovanje za opće dobro društva i pravičnost u odnosima među građanima "polisa". A grčki "**polis**" je kao "**javni prostor**" bio istovremeno grad-država i društvo. Sudjelovanje u javnom političkom životu bilo je obaveza svakog slobodnog čovjeka. S propašću antičkog svijeta raspada se i helenski ideal podređenosti politike javnom moralu. Politika se više ne shvaća kao prakticiranje morala nego

kao nemilosrdna borba za vlast u kojoj se često ne biraju sredstva. Moramo biti dosljedni prema povijesti Crkve i ukazati da je spomenuti Konstantin Veliki do te mjere "uvukao" Crkvu u politički život da je osnovao crkvene pokrajine koje se točno poklapaju s državnim ustrojem, biskupima je dao zakonodavnu i sudsku vlast pa i pravo kovanja novca. Ta se praksa u Srednjem vijeku tako proširila da je i monarh (car ili kralj) smatran pomažnikom a svaka državna zajednica koja je na Zapadu nastajala imala je svoju državnost po tome što je primila znamenja državnosti (krunu i žezlo) od Rimskoga biskupa (Mađarska, pa dinastija Nemanjića u Srbiji i svi ostali). Znači da je uloga Rimskih Prvosvećenika bila nužno i politička. Papa je bio suveren države sve do druge polovice XIX. stoljeća kada je ujedinjenjem Italije propala Papinska država. A ako hoćete, papa je i danas suveren Vatikanskog Grada. Bilo to nama drago ili ne, to je tako i ne ovisi o nama. Po mnogim je analitičarima, a tako mislim i ja, taj nesretni spoj Crkve i države i miješanje nadležnosti išlo na uštrb autentičnosti same Crkve. Povijest ne mogu suditi ali, hvala Bogu, ta vremena su prošla. Francuskom revolucijom je u novijoj povijesti načinjen model odvajanja Crkve od države. (Valja spomenuti da je tom prigodom država zaplijenila svu crkvenu imovinu, zatvorila sve crkvene škole, poubijala na stotine svećenika i zapravo zadala smrtnu ranu francuskoj Crkvi ali i društvu u cjelini!) Taj model je nastavio marksizam i toliko ga zaoštrio da je dvije strane suprotstavio i tada je nastao problem koji zapravo do danas nije do kraja razriješen. Nama je vjernicima, hvala Bogu, Bog darovao "Nove Duhove" a to je II. vatikanski sabor (1962-1965) koji među mnogim dokumentima o ovom pitanju kaže: "Veoma je važno, osobito u pluralističkom društvu, da se ima ispravan pojam o odnosima između političke zajednice i Crkve te da se jasno razlikuje ono što vjernici - bilo pojedinačno bilo udruženi - rade u svoje ime kao građani vođeni svojom

kršćanskom savješću od onoga što oni rade u ime Crkve skupa sa svojim duhovnim pastirima. Politička zajednica i Crkva su, svaka na svom području, autonomne i neovisne jedna o drugoj. Obadvije su, iako s različitih naslova, u službi osobnog i društvenog poziva istih ljudi. Tu će službu to uspješnije vršiti na dobro svih što obadvije budu više išle za zdravom međusobnom suradnjom, vodeći dakako računa o prilikama mjesta i vremena." (*Gaudium et spes*, 76a).

Zakonik kanonskog prava u kanonu 287., čl. 2. kaže: "Neka (klerici) aktivno ne sudjeluju u političkim strankama niti u upravljanju sindikalnim društvima, osim ako to, prema sudu mjerodavne crkvene vlasti, traži zaštita crkvenih prava ili promicanje zajedničkog dobra." (Sjetimo se definicije politike: briga za opće dobro!).

Idemo prema zaključku. Jasan stav je suvremene crkvene discipline da se svećenici ne bave izravno, aktivno politikom u strankama i političkim tijelima, te da bez dozvole nadležne crkvene vlasti ne preuzimaju na sebe odgovornosti. Zašto? Jednostavno zato što su oni pastiri svih vjernika katolika koji se politički slobodno opredjeljuju za stranke kojima žele te bi angažman svećenika možda pravio presedan. Jasno, stranke koje su protiv Crkve nisu ni za vjernike. Crkvi će uvijek ostati pravo, pa i svećenicima, da imaju svoj stav i sud o pitanjima vjere i morala i općega dobra u svim političkim sistemima. Svećenik ređenjem prima osobitu i posvećenu službu u zajednici, no ne gubi svoja građanska prava niti slobodu da smije imati svoje stavove, mišljenje pa i osobno opredjeljenje za određenu stranku. I sasvim je drugo da li svećenik to ističe na "propovjedaonici" ili u privatnom životu. Svećenik također ne smije zatajiti svoju dužnost brige za opće dobro. U tom smislu smije i javno reći da vjernici ne smiju podržavati one koji izričito govore protiv Katoličke crkve ili određenog naroda. Dakle, politika ne, ali političnost da!

Subotička biskupija ostala je u prvim mjesecima ove godine bez dva radnika u vinogradu Gospodnjem. Molimo Gospodina da ih nagradi vječnim mirom i radošću za sve ono dobro što su ga činili ovdje na zemlji po svom svećeničkom odnosno redovničkom služenju. Molimo također žarko Gospodara žetve da našu biskupiju i cijelu Crkvu obdari novim duhovnim zvanjima.

+ S. M. IVANKA (MAGDOLNA) FIALA, redovnica

U Subotici je 3. veljače 2003. godine u 83. godini života i 60. godini redovništva preminula vrhovna glavarica Bačkih sestara Naše Gospe.

S. M. Ivanka rodila se u Baču 1920. godine. U Družbu sestara Naše Gospe u Zagrebu stupila je 1932. godine. Ondje je kod sestara Milosrdnica godine 1941. završila učiteljsku školu. Nakon primljene diplome odlazi u Kaloču gdje je godinu dana vršila učiteljsku službu. Poslije toga odlazi u Bečej gdje također radi kao učiteljica u osnovnoj školi od 1943-1945. a zatim i u mnogim mjestima u Vojvodini (Bač, Srbobran, Sombor, Ada, Odžaci, Kukujevac, Temerin, Novi Sad) - gdje je 1953. godine predavala u Muzičkoj školi te u Senti. Od 1996. godine sve do smrti u Subotici revno je vršila službu vrhovne glavarice mađarskog ogranka sestara naše Gospe.

Aktivno je sudjelovala u izradi katekizama Subotičke biskupije i bila član Liturgijskog i Katehetskog vijeća naše biskupije.

+ ANTUN SKENDEROVIĆ

U Subotici je 1. veljače na Senčanskom groblju pokopan časni starac (87 godina) Antun Skenderović, dugogodišnji načelnik Pastoralnog vijeća župe sv. Jurja, član Trećega svjetovnog reda sv. Franje, organizator Kruničarskih društava.

Pogrebne obrede predvodio je u ime subotičkog biskupa dr. Ivana Pénzesa biskupski vikar za pastoral mons. Stjepan Beretić u zajedništvu s njegovim župnikom Istvánom Dobaijem te svećenicima Andrijom Anišićem, Julijem Bašićem i franjevcima o. Amatom Lotspelchom i Ivanom Horvatom te đakonom Lászlóm Karó.

Na njegovom ispraćaju s ovoga svijeta uz njegovu djecu i brojnu rodbinu sudjelovali su i članovi Franjevačkog svjetovnog reda te mnogi župljani župe sv. Jurja i njegovi brojni prijatelji i znanci.

Izraze sućuti njegovoj djeci i njihovim obiteljima u ime biskupa Pénzesa i u svoje ime uputio je mons. Beretić a prigodnu propovijed održao je o. Amat. Od pokojnika su se oprostili i članovi Pastoralnog vijeća župe sv. Jurja na hrvatskom i mađarskom jeziku.

Na vijest o smrti oca njegova kćerka iz Canade poslala mi je e-mailom ovo pismo koje najljepše prikazuje njegov život te ga stoga rado objavljujemo na ovom mjestu.

"Sigurno si već čuo da nam baće više nema. Ostavio je tiho ovaj kutak zemlje, baš tako tiho kako je i živio. Namučio se strašno i nadamo se da će ga nježne Božje ruke primiti i sve njegove patnje iscijeliti. Sjećanja na mog Baču me vode kroz život... Nema takvih sretnika kao što smo bili mi, naša familija Skenderović. Rasli smo zaštićeni njegovom ljubavlju i blagošću, a danas smo izgubili to veliko srce, tiho srce, strpljivo srce.

Neka mu bude pokoj vječni... Moli za njega i za nas.

Stanka i obitelj

/A. A./

Jedna od posljednjih fotografija - s unukom Markom iz Kanade

+ SÁNDOR OZSVÁR, svećenik (1934-2003)

U Novom Sadu 8. siječnja 2003. godine preminuo je Sándor Ozsvár, svećenik Subotičke biskupije, župnik novosadske župe sv. Elizabete. Misu zadušnicu u Novom Sadu u crkvi sv. Elizabete predvodio je subotički biskup mons. Ivan Pénzesa, a potom i sprovodne obrede u Kanjiži.

Pokojnik se rodio u Kanjiži 1934. godine. Teologiju je studirao i završio u Zagrebu gdje je kao redovnik karmelićanin zaređen za svećenika 1965. godine. Većinu svog svećeničkog i redovničkog života (1966-1993) proveo je na službi u somborskom karmelićanskom samostanu gdje je jedno vrijeme vršio i službu priora. Na osobnu molbu godine 1993. prešao je u biskupijske svećenike i kao svećenik Subotičke biskupije je od 1993. godine djelovao najprije kao kapelan u Kanjiži a potom kao župnik u spomenutoj župi sv. Elizabete usprkos teškoj bolesti sve do svoje smrti.

U povodu izlaska iz tiska stotog broja "Zvonika" Uredništvo priređuje:

SVEČANOST

100 BROJEVA "ZVONIKA"

27. 02. u 17 sati

HKC "Bunjevačko kolo"

Predviđen je sljedeći program:

- * Katolički mediji i nova evangelizacija (predavanje) - **Suzana Vrhovski**, Zagreb
- * Sto brojeva "Zvonika" (teološki osvrt)
- * Novinarski osvrt na sto brojeva "Zvonika" - **Milovan Miković**, urednik Subotičkih novina

- * Značaj katoličkog lista "Zvonik" za hrvatsku zajednicu u Vojvodini - **prof. Tomislav Žigmanov**
- * Suradnici "Zvonika" u proteklih stotinu brojeva - **prof. Katarina Čeliković**
- * Pogled u budućnost - **Andrija Anišić**, urednik
- * Osvrt čitatelja

ZARUČNIČKI TEČAJ

Zaručnički tečaj za župe Katedralnog arhiprezbiterata počeo će u župnom domu svete Terezije u Subotici, Harambašićeva 7:

- Od 31. III. - 4. IV. 2003. godine u 19.30 sati hrvatski, a

- Od 7. - 11. IV. 2003. godine u 19.30 sati mađarski.

Tečaj traje od ponedjeljka do petka.

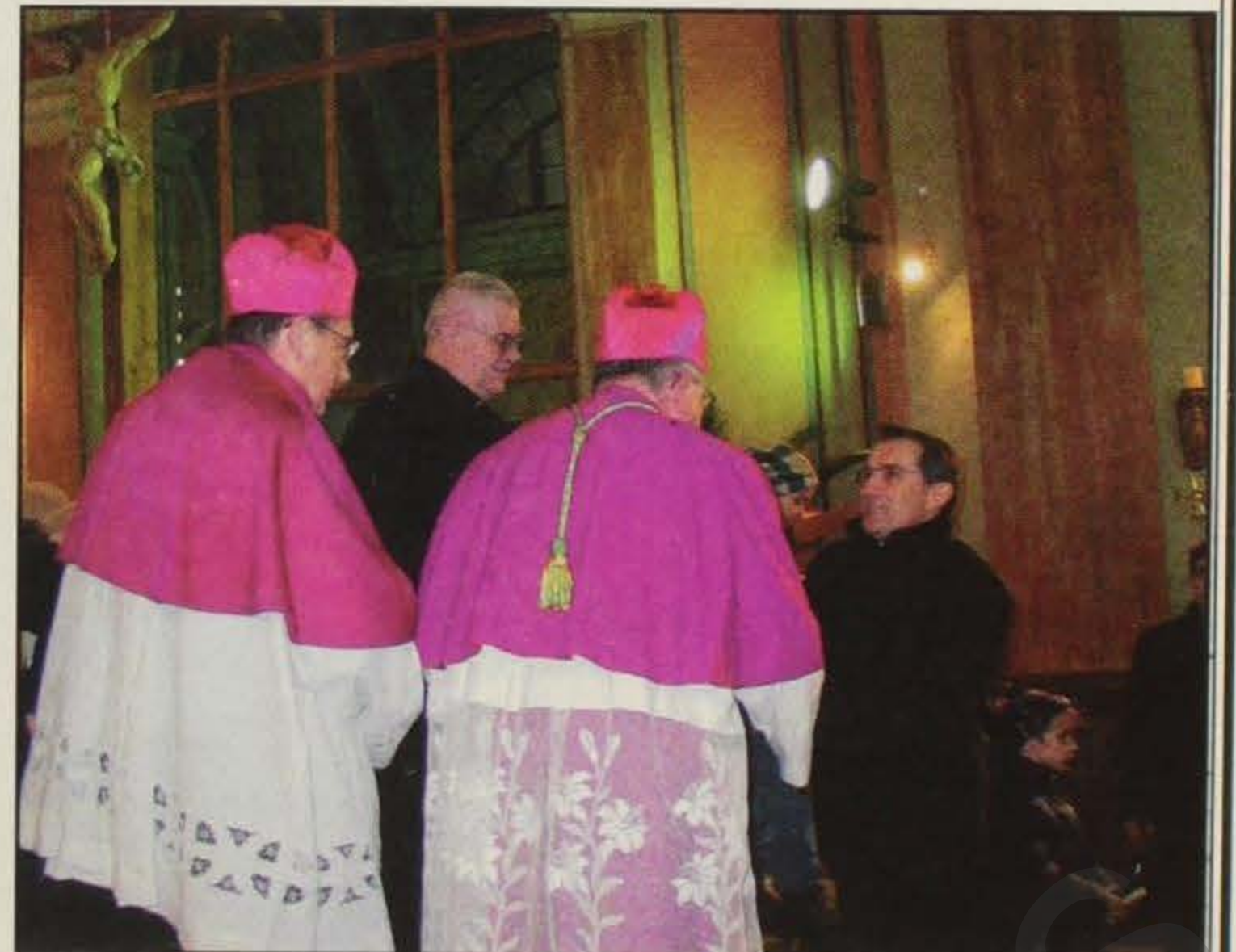
Tečaj je obavezan za sve one koji se kane vjenčati u crkvi ove godine. Na tečaju mogu sudjelovati i mladi koji su napunili 18 godina. Kao predavači na tečaju nastupaju svećenici, liječnik i bračni par.

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; Fax: 024/551-036; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, mr. Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić, Branko Vaci; Uredništvo stranica mladih: Ljubica Crnković, Igor Čeliković, Biserka Jaramazović, Marina Kujundžić, Ivana Lazić, Dijana Šarčević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "PRINTEX", Stipe Grgića 58, Subotica, Tel.: 024/554-435. List je oslobođen poreza na promet rješenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje i kulturu br. 106-413-00370-2002. ISSN 1451-2149.

Od Zvonika do Zvonika u boji

“HRVATSKA PRIČA” U SUBOTICI

Vera Svoboda
s ansamblom "Ravnica"

Hajnalka Sič
"nalipča" prelja (u sredini),
prva pratilja
Ivana Merković (lijevo)
i druga pratilja
Anita Pelhe (desno)

40 GODINA SJEMENIŠTA I GIMNAZIJE "PAULINUM"

Završetak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana u subotičkoj katedrali

Dan posvećenog života u franjevačkoj crkvi

Svijeća
bl. Alojzija Stepinca
svijetlila je u Subotici
na blagdan
Svijećnice

Dijana Kopunović razgovara s nadbiskupom
Hočevarom nakon predavanja o medijima
prigodom proslave sv. Franje Saleškog,
zaštitnika novinara